

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

AĞUSTOS 2021

@ebsoorgn

@ebsoorgn

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

GEZEĞENİMİZ İÇİN SEFERBERLİK ZAMANI!

Ülkemizi ve
bölgemizi saran
orman yangınları ve
sel felaketleri
iklim krizi gerçeğini
bir kez daha gösterdi

teknofset

Bizim işimiz matbaacılık
ama asıl işimiz
gelişim ve inovasyon.

**Çünkü biliyoruz ki,
yeni yönlerle giden
eski yol yoktur.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
teknofset@gmail.com
www.teknofset.com

MAViTAS

Beton Prefabrik Yapı Elemanları Üreticisi

mavitasprefabrik.com.tr

0 232 877 2000 | 0 532 677 67 01

Kemalpaşa O.S.B. Mah. İzmir Ankara Asfaltı Cad. No:5/2 Kemalpaşa / İZMİR

AĞUSTOS GÜNDEMİ

AĞUSTOS 2021

Yıl : 38
Sayı : 447

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Muhsin DÖNMEZ
Ateş İlyas DEMİRKALKAN
Metin AKDAŞ

Yayın Sorumlusu

Engin TATLIBAL

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr
KEP Adresi: ebso@hs01.kep.tr

Reklam Rezervasyon

Engin TATLIBAL
(0232) 455 29 68

Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın
Baskı Tarihi: 27 Ağustos 2021

4	Gezegelimiz için seferberlik zamanı?	20	Esen'den Meclis temennileri
6	Ağustos'un yakıcı gündemi	22	Dönmez: "Sanayici üretiyor, ancak maliyet yükü artıyor"
9	"Sınır komşusu olan Türkiye ve İran'ın ticaret hacmini artırması gerekiyor"	26	Sanayicinin gündemi tasarruf tedbirleri genelgesi ve mülteciler
10	MHP İzmir Milletvekili Osmanağaoğlu ve İl Başkanı Şahin'den EBSO'ya ziyaret	28	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörü Prof. Dr. Yusuf Baran: "Üniversiteler, bilgi üreten fabrikalardır"
10	Gaziantep Ticaret Odası, EBSO'nun başarılı akreditasyon çalışmaları hakkında bilgi aldı	58	İşsizlik Haziran'da bir önceki aya göre 2,5 puan azaldı
11	Başkan Yorgancılar, Ege Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürü Kök ile görüştü	62	Temel ekonomik göstergeler
11	EBSO 14'üncü IDEF Fuarı'nda		
11	15 Temmuz şehitleri anıldı		
12	İzmir iş dünyasından 'aşı kartı' çağrısı		
12	EBSO, İzmir Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü ve Kavram MYO işbirliği protokolü imzaladı		
13	Yangın ve sel felaketinin yaraları birlikte sarılacak		

Kapak

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "Paris İklim Anlaşması'nın imzalanması, AB Yeşil Mutabakat Eylem Planı 55'e uyum konusunda gereklerin acilen yapılması, sanayimizin dönüşümüne rehberlik edilmesi, yenilenebilir enerjiden maksimum faydalanılması ve bilimin rehberliğinde artık eyleme geçilmesi, ülkemizde sürdürülebilir gelecek adına son derece kritiktir" dedi.

AKDENİZ MAHALLESİ, HALİT ZİYA BULVARI NO:1 KONAK / İZMİR

ADRESİNDEYİZ

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

[@EYorgancilar](https://twitter.com/EYorgancilar)

GEZEĞENİMİZ İÇİN SEFERBERLİK ZAMANI!

Dünya Ekonomik Forumu tarafından her sene Davos'ta yapılan Zirve'de belirlenen yılın en önemli 10 riski arasında; son yıllarda iklim konusu, yükselen oranlarla ilk sıralarda yer bulmaktadır. 2021 yılındaki listede; ekstrem iklim olayları, doğal ekosistemin çöküşü ve kontrolden çıkan yangınlar üç önemli risk olarak göze çarptı.

2020 yılında gerçekleşme olasılığına göre en önemli küresel riskler içerisinde ilk beş riskin tamamı, 2021 yılında dördü iklim ve çevreye ilişkindir. Öyle ki, gezegenimiz için adeta bir seferberlik çağrısı hakimdir. Bugün geldiğimiz noktada konu, dijitalleşmenin yaratacağı risklerin de önüne geçmiş durumdadır.

Dünyanın birçok bölgesinde olduğu gibi ülkemizde de son bir ay içinde yaşadığımız büyük çaplı yangınlar ve sel felaketleri, bu riskleri çok acı bir şekilde deneyimlememize neden oldu. 53 ilde çıkan 270 orman yangınında ve sellerde vatandaşlarımız hayatını kaybederken, binlerce can telef oldu, orman ve tarım arazileri ile bölgedeki sera alanları küle döndü, evler oturulamaz hale geldi. Türkiye'de son 12 yılda her yıl ortalama 20 bin 760 hektarlık alan yanarken, son sekiz ayda bu alan yüzde 755 artarak, 177 bin 476 hektara ulaştı.

Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine sabır ve başsağlığı diliyorum. Bizler, birlik ve beraberlik içinde bu afetlerin üstesinden elbette ki geliriz. Ancak, ders alıp, almadığımız, gereğini yapıp yapmaya çağımız, katlanarak artan bir risk sürecinde büyük önem taşımaktadır.

Zira, iklim değişimi karşısında harekete geçen Avrupa Komisyonu, Yeşil Mutabakat kapsamında 55'e Uyum (Fit for 55) programını açıkladı. Ve bu program herkes için bir uyarı ve rehber niteliğindedir. Bu paket, 197 ülkenin onayladığı Paris İklim Anlaşması'na uygun olarak, 2030 yılında karbon emisyonlarını 1990'daki düzeyine göre yüzde 55 azaltmayı taahhüt ediyor. 2050 hedefi ise, sıfır emisyon.

Konunun uzmanları, çevresel önlemlerin alınmaması halinde, dünyamızı daha kötü günlerin beklediğini yaptıkları araştırmalarla kanıtıyor. Karbon azaltımı bu kapsamda atılması gereken ilk adım. Diğer yandan, temiz suya erişim, yarın en büyük sorunumuz olmadan bugünden önlemlerin alınması gereken bir diğer stratejik konumuz.

Bu ay içinde yapılan Birleşmiş Milletler Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) raporunda da; küresel ısınmanın önüne geçilemezse 50'ye yakın ülkenin "yeryüzünden silinebilecekleri" uyarısına yer verildi. Raporu göre; iklim değişikliğinin etkisiyle sıcak hava dalgası, orantısız yağışlar ve kuraklık şiddetini artırarak daha sık görülecektir.

BM'nin raporu, ülkeler karbon salınımlarında büyük kesintilere gitmediği takdirde, 2030 ve 2050 hedeflerinin ulaşılamaz olduğuna işaret ediyor. Raporu, özellikle söz konusu iklim değişikliğine neden olarak insan sorumluluğunun altı çizilmektedir.

Henüz gidebileceğimiz bir gezegen olmadığına göre, bugün bu topraklarda hatalarımızı düzeltmek ve çocuklarımıza daha iyi, daha temiz bir ülke ve dünya bırakmak zorundayız.

O nedenle, uzmanların ısrarla altını çizdiği Paris İklim Anlaşması'nın imzalanması, AB Yeşil Mutabakat Eylem Planı 55'e Uyum konusunda gereklerin acilen yapılması, sanayimizin bu kapsamda dönüşümüne rehberlik edilmesi, yenilenebilir enerjiden maksimum faydalanılması ve bilimin rehberliğinde artık eyleme geçilmesi ülkemizde sürdürülebilir gelecek adına son derece kritiktir. Siz değerli üyelerimizin de bu gelişmeler doğrultusunda stratejik planlamalarını yapmalarını önemle dikkatlerinize sunuyorum.

30 Ağustos Zafer Bayramı'nı gönülden kutluyor, Başkomutan Mustafa Kemal Atatürk ve şehitlerimizi şükranla, rahmetle, saygıyla anıyorum.

İklimlendirme sistemlerinde
profesyonel çözümler için **Çiğli A.O.S.B.'de**

DAIKIN VRV altherma

Şirket Merkezi

+90 232 458 12 22

A.O.S.B. 10002 Sok. No:24 Çiğli / İZMİR

Showroom

+90 232 458 12 27

Gazi Mah. Önder Cad. No:9/D Gaziemir/İZMİR

www.egemak.biz | info@egemak.biz

Türkiye Ağustos ayını onlarca insanımızı kaybettiğimiz, doğal varlıklarımızı yitirdiğimiz, tabiatın içinde yaşamını sürdüren binlerce canlının öldüğü orman yangınları ve sel felaketi ile geride bırakıyor.

Yıllardır uzmanlarca uyarısı yapılan küresel iklim değişikliğinin etkilerini daha vurucu şekilde görmeye başladığımız bu dönemde yaşanan sıcak hava dalgaları ve dünyanın dört bir yanında yaşanan orman yangınları kaygı yaratıyor. Türkiye ile birlikte Yunanistan ve Avrupa'nın bazı bölgeleri ile Kuzey Amerika'da, tarihin en kötü yangın sezonu yaşanıyor.

Türkiye'deki orman yangınları 28 Temmuz günü Antalya'nın Manavgat ilçesinde başladı. Batıdan doğuya 49 ilde çıkan 299 orman yangınında sekiz kişi hayatını kaybederken, yüzbinlerce hektar orman ve yerleşim yeri küle döndü, binlerce hayvan telef oldu.

Bu yangınlarla mücadele sürerken, Karadeniz'de yaşanan sel felaketi ise çık sayıda can kaybına ve büyük hasara yol açtı. Sinop, Bartın ve Kastamonu'nun çeşitli noktalarında taşan dereler evleri yıktı, araçları kilometrelerce sürükledi. Afette 77 kişi hayatını kaybetti, çok sayıda vatandaş ise kayıp.

İklim değişikliğinin etkileri

Washington Üniversitesi Çevre ve Orman Bilimleri Fakültesi'nden Dr. Susan Prichard, dünya çapında artış gösteren orman yangınları ve doğal afetlerin küresel iklim değişikliği ile doğrudan ilişkili olduğu görüşünde. BBC'ye konuşan Dr. Prichard, "İklim değişikliğinin yarattığı sıcak ve kurak iklim koşulları, orman yangınlarını tetikliyor. Bu süreçte yaşanan atmosferik basınç değişimleri ile şu ana dek görülmeyen şiddette rüzgarlar ve yıldırım gibi hava olaylarında da artış yaşanmakta.

Bu da orman yangınlarının daha çok sayıda çıkmasına ve daha hızlı yayılmasına, kontrol altına alınmanın ise zorlaşmasına neden oluyor" diyor.

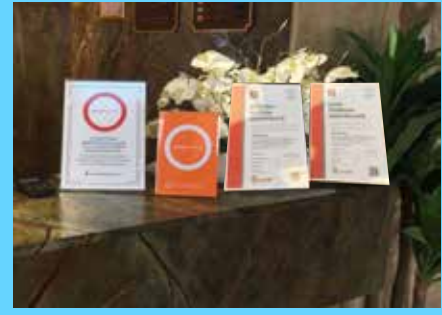
Küresel mülteci akını

Öte yandan küresel politik değişimlerin etkileri, yeni mülteci akınlarını da beraberinde getiriyor. Son olarak Taliban örgütünün Afganistan'da iktidarı ele geçirmesi ile sayılarının milyonları bulduğu söylenen sığınmacılar, bu ülkeyi terk ederek komşu ülkeler Pakistan ve İran'a kaçmaya başladı. İran'ı doğudan batıya kat eden çok sayıda mültecinin de Türkiye sınırını geçerek ülkemize girdiği ifade ediliyor. Covid-19 salgınının yarattığı ekonomik konjonktür içinde iç piyasanın hareketlenerek üretimin ve ihracatın artırılmasına odaklanan Türkiye, Afgan mültecilerin gelişi ile kendini yeni bir gündemin içinde bulmuş durumda.

Grand efe

0 536 2557791*0 533 6993299*0 232 7976666

info@grandefe.com

Alman Büyükelçi Schulz, Başkan Yorgancılar'ı ziyaret etti

“İyi durumdaki ticaret hacmimizi daha da artırmamız gerekiyor”

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Almanya'nın hem İzmir'in ve hem de Türkiye'nin en büyük ticari ortağı olduğunu belirterek, “Alman yatırımcıları İzmir'de daha fazla görmek, bizleri mutlu edecektir” dedi.

Almanya Federal Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçisi Jürgen Schulz, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı ziyaret etti. Ziyarete Almanya'nın İzmir Başkonsolosu Dr. Detlev Wolter ve Büyükelçinin eşi Sheila Stanton da katıldı.

“Yatırımlar, inşaat sektörünü hareketlendirdi”

Görüşmede Türkiye ile Almanya'nın çok iyi ticari ilişkilere sahip iki ülke olduğunu ifade eden Başkan Yorgancılar, “İzmir açısından da durum aynıdır. Almanya, İzmir'in en büyük ticari partneridir. Hali hazırda iyi durumdaki ticaret hacmimizi daha da artırmamız gerekiyor. İzmir'de görev yapan mevcut ve geçmiş dönem Konsolos ve Başkonsoloslar ile çok yakın ilişkiler içinde bulduk ve bulunmaktayız. Şahsen de 1972 yılında başlayan Almanya temaslarım bugüne kadar artarak devam etti. Bu bakımdan ziyaretiniz bizi çok memnun etti” dedi.

İzmir'de gayrimenkul sektörünün son yıllarda hızla geliştiğini vurgulayan Yorgancılar, “Öncelikle İstanbul-İzmir otoyolunun kullanıma açılması, İstanbul'dan İzmir'e birçok yatırımcının gelmesinin önünü açtı. Eskiden İstanbul ve Ankara'da yaşayanlar tatil için tercihlerini

Bodrum ve Marmaris'ten yana kullananlardı; ancak son dönemde bu tercih değişti ve ilgi odağı Çeşme'ye kaydı. Dolayısıyla bu ilçemizin bu denli popüler olması, haliyle gayrimenkul fiyatlarını da arttırdı. Ayrıca yine Çeşme güzergahı üzerinde yer alan Urla ilçemiz de son beş yılda popülerleşti ve şehir dışından birçok yatırımı çekmeye başladı” diye konuştu.

Türkiye'nin ve özellikle de İzmir'in ticaret ve sanayi düzleminde Çin'e göre birçok avantajı olduğunu belirten Yorgancılar, “Uygun maliyetli işgücü ile kaliteli üretim yapıyoruz. Lokasyon olarak da İzmir'in ve ülkemizin avantajları var” ifadesini kullandı.

Geçmiş dönemde birçok Alman yetkilili EBSO'da ağırladıklarını

hatırlatan Başkan Yorgancılar, pandemi koşulları elverdiği ölçüde yakın ilişki içinde olmaya devam etmek istediklerini dile getirdi.

“Elimizden geleni yapacağız”

Almanya'nın Ankara Büyükelçisi Jürgen Schulz da sıcak misafirperverliğinden ötürü EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a teşekkür etti. Schulz, “İzmir'de bulunmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum. Burada gerçekleştirdiğiniz sunumun da oldukça faydalı olduğunu söylemek isterim. İzmir ile Almanya arasında her sektörde gerçekleştirilebilecek ortak çalışmalar konusunda elimizden geleni yapacağız” diye konuştu.

“Sınır komşusu olan Türkiye ve İran’ın ticaret hacmini artırması gerekiyor”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, sınır komşusu olan İran ile Türkiye arasındaki 3 milyar dolarlık ticaret hacminin mutlaka artması gerektiğini söyledi.

İran İslam Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosu Javad Maboudi Far, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar’ı ziyaret etti. Görüşmede İzmir ile İran arasındaki ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

Yabancı yatırımların adresi İzmir

İzmirli ve İranlı sanayicilerin işbirliğinin artmasını arzu ettiğini belirten Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Türkiye’de üretime dönük yabancı yatırımlar, İzmir’de yoğunlaşıyor. Bu durumun sebepleri arasında İzmir’deki kalifiye işgücü, üretim maliyetlerinin diğer büyük şehirlerimize göre daha düşük olması ve İzmir’in çevresinde beş limanın konuşlu olması gibi unsurlar var. İzmir üretim açısından çok geniş bir yelpazeye sahip. 64 farklı sektöre yayılan bu yapı ile gerek Türkiye’de ve gerekse yurt dışında önemli pazar konumunda. İzmir’in ihracatı yaklaşık 9,5 milyar dolar ve ithalatı 9 milyar dolardır. Yani İzmir cari açık vermeyen, net ihracatçı bir ilimizdir” dedi.

Ticaret hacmi artmalı

İzmir’de 200’den fazla İranlı şirketin bulunduğunu ifade eden Yorgancılar, “Ülkelerimiz arasında 3 milyar dolarlık bir ticaret hacmi söz konusu. Sınır komşusu olduğumuz için bu rakamın çok daha yüksek olması gerekiyor. Sınır komşusu olmak önemli bir avantaj ve bunu daha iyi kullanmamız gerekiyor.

İzmir ise konum itibarıyla İran’a en uzak şehirlerimizden biri ve bu nedenle ilişkilerimiz, olmasını istediğimiz seviyenin uzağında kalıyor. Siyasi ve ekonomik ilişkiler ne kadar iyi olursa, ticaret de o ölçüde artacaktır” diye konuştu.

İzmir’de yaşayan çok sayıda İranlı var

İzmir’de ve EBSO’da bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getiren İran İslam Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosu Javad Maboudi Far ise İzmir’in kendi

görev alanında bulunduğunu, bu nedenle sık sık kenti ziyaret ettiğini söyledi. İzmir’de yaşamakta olan çok sayıda İranlı olduğunu vurgulayan Far, “Bunların çok iyi ve üst düzeyde sosyal statüleri olduğunu söylemek isterim. İzmir’in sanayi alt yapısı hakkında geniş fikrimiz var. Genel olarak Türkiye ile ticaretimiz yükseliyor ve bu süreç devam edecek. İzmir’in de bu yükseliş süreci içinde yer almasını arzu ediyoruz. Bunun gerçekleşmesi için de üzerimize düşeni yapmaya hazırız” ifadesini kullandı.

MHP İzmir Milletvekili Osmanağaoğlu ve İl Başkanı Şahin'den EBSO'ya ziyaret

Milliyetçi Hareket Partisi İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu ve İzmir İl Başkanı Veysel Şahin, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a nezaket ziyaretinde bulundu.

Gaziantep Ticaret Odası, EBSO'nun başarılı akreditasyon çalışmaları hakkında bilgi aldı

TOBB tarafından gerçekleştirilen akreditasyon denetimlerinde yıllardır tam puan alan Ege Bölgesi Sanayi Odası, Gaziantep Ticaret Odası yetkililerini ağırladı. EBSO'nun konuyla ilgili birikim ve deneyimleri hakkında bilgi almak üzere Gaziantep Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Uğur Acioğlu ve Genel Sekreter H. Baran Uçaner, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret etti. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez ve Genel Sekreter Mustafa Kalyoncu, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın yönetim sistemleri ve akreditasyon için gerekli prosedürlerinin oluşturulma, uygulanma ve sürdürülme süreçleri hakkında Acioğlu ve Uçaner'e bilgi verdi.

TOBB Oda ve Borsa Akreditasyon sistemi içinde Türkiye'nin en başarılı odalarından olan EBSO, ISO 9000 Kalite Sistemi, 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi, 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi, Uluslararası Akredite Olmuş Oda Sertifikası, 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim sistemi ve EFQM Mükemmellik Modeli konularında da öncü konumda bulunuyor.

Başkan Yorgancılar, Ege Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürü Kök ile görüştü

Ege Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürü M. Enver Kök, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a nezaket ziyaretinde bulundu. Görüşmede, üyelerimizin gümrük ve dış ticaret işlemleriyle ilgili konuları paylaştı.

EBSO 14'üncü IDEF Fuarı'nda

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Millî Savunma Bakanlığı'nın ev sahipliğinde 14'üncü kez düzenlenen IDEF'21 Uluslararası Savunma Sanayi Fuarı'nda bu yıl da yerini aldı. EBSO Savunma Sanayi Çalışma Grubu Başkanı Mustafa Özkan fuarın verimli geçtiğini belirtirken, EBSO üyesi sanayiciler fuarda savunma sanayi kuruluşlarının yetkilileriyle bir araya geldi.

15 Temmuz şehitleri anıldı

İzmir Valiliği tarafından 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma Programı kapsamında Konak Meydanı'nda tören düzenlendi. Törene Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen katıldı.

İzmir iş dünyasından 'aşı kartı' çağırısı

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir Ticaret Odası (İZTO) Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, İzmir Ticaret Borsası (İTB) Yönetim Kurulu Başkanı İhsın Kestelli ve Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Koordinatör Başkan Jak Eskinazi, pandemi tedbirlerinin esnetilmesini takiben artan vaka sayılarının kontrol altına alınması için 'Aşı Kartı' uygulamasının değerlendirilebileceğine yönelik ortak bir basın açıklaması yayınladı.

Açıklamada; Covid-19 salgınının ülkemizde görülmeye başlamasından bu yana geçen sürede hizmet sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin ciddi ciro kayıpları yaşadığı belirtildi. Başkanlar; pandemi sürecinde alınan tam kapanma veya benzer kısıtlamaların, faal işletmelerin ciro kaybı yaşaması dışında, yeni kurulan firma sayılarında düşüşe yol açtığı için altını çizip, "Mart 2020-Nisan 2021 döneminde İzmir'de toptan ve perakende ticaret sektöründe kurulan firma sayısı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık yüzde 13 oranında azaldı. Bununla birlikte kültür, sanat ve eğlence sektöründe kurulan şirket sayıları da yaklaşık yüzde 20 geriledi" diye konuştu.

Ortak basın açıklamasında Covid-19 kaynaklı olarak kapanmalar hizmet sektöründe yaşanırken,

sektöre mal tedarikinde bulunan farklı sektörlerdeki üreticilerin de, gerek iç ve gerekse dış pazarda kayıplarla karşı karşıya kaldıkları belirtildi. Açıklamada, "Yapılan anketler de bu durumu teyit etmektedir. İlk 6 ay içinde üreticilerin yüzde 52'sinin iç siparişlerinde, yüzde 43'ünün de dış pazar siparişlerinde farklı oranlarda azalma gerçekleştiğini gördük. Üretimleri aynen devam eden sanayicimizin oranı yüzde 54 iken, farklı oranlarda üretimleri azalanların oranı da yüzde 45'tir" denildi.

Pandemi sürecinden en çok etkilenen bir diğer sektörün eğitim olduğunu ifade eden Başkanlar, "1,5 yıl boyunca tam zamanlı yüz yüze eğitim verilemedi. Geleceğimizin en büyük teminatı olan çocuklarımızın eğitimini her ne kadar online olarak sürdürsek de sınıf içi eğitim ile elde edilen verimliliğe ulaşamadı. Aşı kartının eğitimde de uygulanmaya başlanmasıyla, öğrencilerimiz yeniden sınıflarına dönerek daha fazla zaman kaybetmeden eğitimlerine yüz yüze devam edebilecekler" ifadesini kullandılar.

Ortak basın açıklamasında, "Henüz pandemi öncesi performansa ulaşamadık. Bu nedenle, virüse karşı zafer kazanabilmemiz için istenilen seviyede toplumun aşılınması hedefine ulaşılması büyük önem taşıyor. Aşıya karşı olan zihniyet karşısında

da, aşı kartının devreye alınmasıyla birlikte, gerek kamu hizmetlerinden gerekse kamuya açık alanlardaki hizmetlerden kısıtlı yararlanması sağlanabilir. Ancak bu şekilde eski normal düzenimize geri dönebiliriz. Aksi takdirde, aşılınmayan bir kesim toplum sağlığının tümünü riske atarken olası kapanmalar ile gerek hizmet, gerek tarım gerekse de reel sektör ve dolayısıyla da toplum zarar görmeye devam edecektir" denildi.

Dünyanın birçok yerinde aşıya erişimde sıkıntı yaşanırken, Türkiye'nin bu konuda önemli bir avantaja sahip olduğunu da belirtildiği açıklamada aşı kartı uygulaması ile bu avantajın daha etkin bir şekilde değerlendirilerek, pandemi boyunca uygulanan zorunlu kısıtlamaların ve kapanmaların tekrarının önüne geçilebileceği vurgulandı.

Ortak duyuruda, aşı kartı uygulaması ile sadece ticari hayatın değil, sosyal ve kültürel yaşamın da normalleşeceğinin altı çizilirken, "Aşı kartı uygulamasına Fransa, İtalya ve Yunanistan gibi bazı Avrupa ülkelerinde başlandı. Pek çoğunun da gündeminde. Biz de aşı olma bilincinin yaygınlaştırılması, bu doğrultuda aşı olan vatandaşlarımız ile işletmelerimizin korunması ve kapanmaların tekrarlanmaması adına 'Aşı Kartı' uygulamasının ülkemizde başlatılmasını destekliyoruz" denildi.

EBSO, İzmir Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü ve Kavram MYO işbirliği protokolü imzaladı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, EBSO, İzmir Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü ve İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu arasında eğitim içeriklerinin düzenlenmesi ve öğrencilerin sanayi kuruluşlarında staj yapabilmelerine olanak tanıyan protokol imza törenine katıldı.

İmza törenine Vali Yavuz Selim Köşger, İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. Derman Küçükaltan, İzmir Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Engin Bışar ve EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı H. İbrahim Gökçüoğlu katıldı.

Protokol ile EBSO'nun üniversite-sanayi işbirliği çalışmaları kapsamında, nitelikli iş gücü ihtiyacı sorununun çözülmesi, öğrencilerin üniversitelerde almış oldukları teorik eğitimlerini iş ortamında uygulamalı olarak pekiştirebilmesi ve öğrencilerin sektöre nitelikli olarak hazırlanması

hedefleri doğrultusunda, İzmir Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü ve İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu arasında eğitim programları ve müfredat düzenleme çalışmaları yapılması ve öğrencilere üyemiz sanayi kuruluşlarında bir yarıyıl uzun dönemli staj imkanı sağlanması amacıyla işbirliği yapılacak.

Yangın ve sel felaketinin yaraları birlikte sarılacak

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir Valisi Yavuz Selim Köşger başkanlığında yapılan Yangın ve Sel Afeti Yardım Kampanyası Koordinasyon Toplantısı'na katıldı. İzmir'de bulunan Oda ve Borsalar ile sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin katıldığı toplantıda afetzedeler için toplanan yardımların ilgili bölgelere ulaştırılması konusunda koordinasyon ve işbirliği içinde çalışma kararı alındı.

UNDP Türkiye Temsilci Vinton, Model Fabrika'da incelemelerde bulundu

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye Temsilci Louisa Vinton ve UNDP yetkilileri, İzmir Uygulamalı Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi'ni (Model Fabrika) ziyaret etti.

Vinton'ı Model Fabrika'da ağırlayan Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve İzmir Uygulamalı Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı H. İbrahim Gökçuoğlu, İzmir Model Fabrika'nın resmi kuruluşunun EBSO ve İZTO'nun yarı yarıya ortaklığıyla 6 Ocak 2020'de gerçekleştiğini söyledi. Görev alan eğitimcilerin Yalın Üretim ve Olgunluk Belirleme Teknikleri ile ilgili düzenlenen TÜSSİDE eğitimlerinden geçmelerinin ve gerekli mevzuatın oluşturulmasının ardından faaliyete geçildiğini ifade eden Gökçuoğlu, "10 Eylül 2020 tarihinde Ferit Yıldız Kaizen Okulu ile işbirliğine

gidilerek yalın dönüşüm konusunda üretim alanı hazırlık ve tanımlama faaliyetleri, eğitimcilerin eğitimi, yalın müfredatın hazırlanması ve fragman eğitimleri gerçekleştirildi. 15 Ocak 2021'de Etkin Tıbbi Cihazlar firmasında; 20 Ocak 2021 tarihinde ise Mutlu Metal firmasında Yalın Dönüşüm çalışmalarına başlandı. Verimliliği artırmak ve dijital dönüşüm sürecine bölgemizde hız vermek adına çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın İzmir Model Fabrika'ya verdiği desteğin artması, üretim gücümüz ile birlikte bölgesel, giderek küresel ekonomiye güç verecektir" dedi.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Türkiye Temsilci Louisa Vinton ise model fabrika konsepti kapsamında hayata geçirilen ile inovasyon ve Endüstri 4.0 uygulamalarının yerel imalat

sanayiini dönüştürerek verimliliği artırmayı ve işletmelerin rekabet güçlerine katkıda bulunmayı amaçladığını söyledi. Vinton, "Bu şekilde ihracat için yeni kanallar açmayı amaçlayan model fabrikalar, yerel işletmeler ve KOBİ'lere dijitalleşme ve yalın üretim konularında uygulamalı eğitimler, danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sağlıyor. Böylece toplumun tüm kesimleri için yeni istihdam olanakları yaratıyor ve sürdürülebilir büyümeye katkıda bulunuyor. UNDP, AB'nin finansal desteği, yerel kurumlar, Ege Bölgesi Sanayi Odası ve İzmir Ticaret Odası ile iş birliği içinde ekonomik entegrasyon, sosyal uyum, yerel kapasitenin desteklenmesi ve bölgesel kalkınmayı merkezine alan çalışmalar yürütüyor. Bu yapıya elimizden gelen desteği vermeye devam etmek istiyoruz" diye konuştu.

Dönmez: “Kamuya olan borcumuzu azaltan düzenlemeler, sürecin getirdiği bir zorunluluk”

Ege Bölgesi Sanayi Odası ve İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı işbirliğinde “7326 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun” hakkında bilgilendirme toplantısı düzenlendi. Çevrimiçi gerçekleştirilen toplantıda kanunun sunduğu avantajlar hakkında sanayiciler bilgilendirildi.

Toplantıya EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, İzmir Vergi Dairesi Başkanı Ömer Alanlı, Vergi Denetim Kurulu İzmir Sektörel

Denetim Daire Başkanı Mesut Ardan, bürokratlar ve EBSO üyesi sanayiciler katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını yapan Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, 7326 sayılı kanun ile getirilen düzenlemelerin süreçten kaynaklı bir zorunluluk olduğunu söyledi.

Dönmez, “Son bir buçuk yıldır olağanüstü bir dönemden geçiyoruz. Bu tür düzenlemeler, sürecin bir zorunluluğu haline gelmiştir. Son aylarda sanayi üretiminde bir toparlanma söz konusu olsa da, pandemi öncesi seviyelerimizden

hala uzağız. Finansman ve hammadde temini, üretimin sürdürülebilirliğinin önündeki en büyük risk haline gelmiştir. Bu nedenle kamuya olan borç yükümüzü azaltan bu düzenleme, çok önemli bir imkandır. Daha uygun mayiyetle ödeme imkanı gibi farklılıkları olan bu yasa, uzun zamandır talebimiz olan matrah ve vergi artırımını ile stok affı ve cari hesapların düzeltilmesi gibi

unsurları da içermektedir. Benzer şekilde peşin vergi uygulamasının kaldırılması yönündeki talebimizi de bu vesileyle bir kez daha ifade etmek istiyorum. Kanunun hazırlanmasında emeği geçenlere bir kez daha teşekkür ediyorum” dedi.

İzmir Vergi Dairesi Başkanı Ömer Alanlı ise pandeminin esnaftan sanayiye kadar ekonominin tüm kesimlerini Türkiye’de ve dünyada derinden etkilediğini söyledi. Alanlı, “Zorlu bir süreçten geçmekteyiz. Bu süreci en az zararla atlattık için devletimiz tüm imkanlarını

seferber etmektedir. 7326 sayılı kanun da buna yönelik uygulamalardan bir tanesidir. EBSO’nun düzenlediği bu toplantı, söz konusu düzenlemenin daha fazla mükellefimize ulaşabilmesi adına çok önemlidir. Teşekkür ediyorum” diye konuştu.

Konuşmaların ardından 7326 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun hakkında iki ayrı sunum gerçekleştirildi ve sanayicilere kanunun sunduğu avantajlara yönelik bilgi verildi.

Adnan YILDIRIM
Ekonomi Bakan
Yardımcısı (2014-2015)
Türk Eximbank Genel
Müdürü (2016-2019)

IMF'İN ÖZEL ÇEKİŞ HAKLARI (SDR) KOTASINI ARTIRMASI NE ANLAMA GELİYOR?

IMF Governörler Kurulu, küresel likidite artışına katkı sağlaması amacıyla 2 Ağustos 2021 tarihinde aldığı kararla 23 Ağustos 2021 tarihinden geçerli olmak üzere 650 milyar ABD doları (yaklaşık 456 milyar SDR) tutarındaki genel tahsis kotasını onayladı. Bu tutar IMF'in küresel ekonomik kriz dönemlerinde açıkladığı genel ve özel SDR kota tahsis paketleri içinde en büyüğüdür. Geçmişte, küresel ekonomide zorlukların yaşandığı bazı dönemlerde IMF tarafından,

- 1970-72 döneminde genel tahsis, SDR 9,3 milyar,
 - 1979-81 döneminde genel tahsis SDR 12,1 milyar,
 - Ağustos/2009'da genel tahsis SDR 161,2 milyar,
 - Eylül/2009'da özel tahsis SDR 21,5 milyar,
- olmak üzere toplamda SDR 204,2 milyar (yaklaşık 318 milyar dolar) büyüklüğünde SDR kotaları açıklanmıştır.

IMF direktörü Kristalina Georgieva tarafından, küresel ekonominin istikrarı ve direncine katkı sağlamak, güven oluş-

turmak ve uzun vadeli rezerv ihtiyacını karşılamak için onaylandığını açıkladığı 650 milyar dolar büyüklüğündeki yeni genel SDR kotasını; isteyen 190 IMF üyesi ülkelerin tamamı kullanabilecektir. Belirlenen yeni genel kotanın, toplam 11,7 trilyon doları aşan mevcut küresel rezervlere ek olarak önümüzdeki 5 yılda 1,3-1,9 trilyon dolar aralığında tahmin edilen yeni rezerv ihtiyacının yüzde 30-60'ını karşılayacağı düşünülmektedir. Genel kotaların dağılımı, her ülke için IMF tarafından belirlenen dört kriterin ağırlık yüzdelerine göre (milli gelir yüzde 50; ekonominin açıklığı yüzde 30; ekonominin değişkenliği yüzde 15 ve uluslararası rezervler yüzde 5) hesaplanan kota oranına göre yapılır. Örneğin Türkiye'nin güncel kota oranı olan 0,98'e göre tahsis edilen kota tutarı 4.658,6 milyar SDR'dir.

SDR nedir?

IMF tarafından 1969 yılında yaratılan SDR, ülkeler için ilave rezerv imkanı sağlamak amacıyla oluşturulan bir hesap birimidir, para değildir, alışverişte kul-

lanılmaz; IMF'den (ya da üye ülkelerden) doğrudan döviz talebine imkan vermez ancak gönüllülük esasına göre üye ülkelerce dövize dönüştürülme potansiyeli taşır. Türkçesi, "özel çekiş hakları" olarak ifade edilen SDR hesap biriminin değeri, başlangıçta altına ve ABD dolarına göre belirlenirken 1973'te Bretton Woods sisteminin çöküşü sonrasında aşağıdaki tabloda ağırlıkları gösterilen ve dünya ticaretinde önde gelen 5 para biriminin (ABD Doları, Avro, Çin Yuanı, Japon Yeni ve İngiliz Sterlini) piyasa değerlerine göre oluşan sepete göre belirlenmektedir. SDR değerinin sepete bağlanmış olmasının nedeni, uzun vadede istikrarının korunması olup sepetteki para birimlerinin ağırlığı, para birimlerinin değişen değerleri dikkate alınarak her 5 yılda bir revize edilmektedir, işleyişi ve talep eden üye ülkelerce dövize dönüştürülerek kullanımı swap operasyonu benzerlik gösterir, bu nedenle SDR'nin kullanımı bir nevi swap operasyonudur. IMF reçetesi uygulayan ülkelere SDR tahsisi yapılmaz; özel kişiler ve kuruluşlar da SDR tutamazlar. Ekonomik durumu swap yapabilmeye uygun olmayan ülkeler için SDR kotasının anlamı olmadığını, fiktif bir kotadan ibaret olduğunu söyleyebiliriz.

Yeni kotanın ülkelere dağılımı ve potansiyel sonuçları

Tablodan da görüleceği üzere 650 milyar dolar tutarındaki genel SDR kota dağılımındaki aslan payı (yüzde 57,8) G7 ve diğer gelişmiş ülkelere tahsis edilmektedir.

Düşük gelir grubundaki ülkelerin SDR tahsisindeki payı sadece yüzde 3,2 olup karşılığında 21 milyar dolarlık tahsisin bu ülkelere değerlendirilme ihtimali de düşüktür. Aynı durum gelişmekte olan ülkelerin önemli bir kısmı için de geçerlidir. SDR kota tahsisinin, IMF kaynağından kullanılan kredilerle doğrudan ilgisi bulunmamakla birlikte, IMF'ye borcu olan 97 ülkeden borç geri ödemesi yapabilen (Kamerun ve Seyşeller dışında) ülke olmadığı gibi, 97 ülkenin IMF'e olan toplam 105,4 milyar dolarlık borcunun yüzde 55'i sadece dört ülkeye (Arjantin, Mısır, Ukrayna ve Pakistan) aittir. Bu ülkelerin çoğunluğunun uluslararası finans piyasalarından borçlanmaları ya da merkez bankalarının swap yapma imkanı bulunmamaktadır. Doğal olarak, pandemide ekonomileri biraz daha kötüleşmiş bu ülkelerin SDR kotalarını nakde dönüştürme ihtimali de son derece zayıftır.

23 Ağustos 2021 tarihinde devreye girecek yeni SDR kota dağılımını IMF'e borcu olmayan ama rezerv sorunu yaşayan Türkiye bakımından değerlendirmek gerekirse, aşağıda özetlenen başlıklar önem kazanmakta, kotanın

Currency	Weights determined in the 2015 Review	Fixed Number of Units of Currency for a 5-year period Starting Oct 1, 2016
U.S. Dollar	41.73	0.58252
Euro	30.93	0.38671
Chinese Yuan	10.92	1.0174
Japanese Yen	8.33	11.900
Pound Sterling	8.09	0.085946

	Allocation (in billions of U.S. dollars)	Memo: Quota Share (in percent)
G7	283	43.5
Other AEs	93	14.3
EMDCs ²	274	42.2
o/w excl. China	233	35.8
o/w LICs ³	21	3.2

Sources: IMF, and Fund staff calculations.
¹ Distribution of allocations based on paid quota shares as of end-April 2021.
² Country groupings are based on IMF quota classification.
³ Defined as 69 PRGT-eligible countries.

kullanımında belirleyici olmaktadır.

- SDR kotasının kullanımında IMF kaynağı değil üye ülkelerin kaynağı kullanılır.
- SDR kotası brüt rezervi artırır, net rezervi değiştirmez.
- IMF kotasının kullanımı yada satışı swap işlemine benzerlik gösterir. Swap işleminin gerçekleşmesi için IMF kotası ilave bir enstrüman andır ancak kotanın satışı için gönüllü alıcı ülke(ler) bulunması gerekir.
- TCMB Temmuz 2021 sonu itibarıyla swap sonrası net rezervimizi (eksi)-\$41,4 olarak açıkladı. Net pozitif rezerve ulaşana kadar swap ihtiyacımız devam edecek.
- Halen sadece Çin ve Katar'la toplam 21 milyar dolar uluslararası swap işlemimiz (G. Kore ile yapılacak 2 milyar dolar ile) 23 milyar dolara yükselecek. Bu ülkeler dışında şimdilik başka ülke ile swap imkanı görünmüyor.
- Kotanın değerlendirilmesi, ekonominin performansına, pozitif algıya ve gelecek beklentilerine bağlıdır.
- IMF kotasının nakde dönüşümünde her ülkenin CDS'ine göre maliyet oluşur.
- Türkiye'nin yeni IMF kotasını kullanma ihtimali düşüktür.
- Kullanılmayan kotanın döviz kurlarına herhangi bir etkisi beklenmemelidir.

Av. Murat ULUSU
EBSO Hukuk Danışmanı

ÇALIŞANIN COVID-19 AŞISI OLMAYI REDDETMESİ VE HUKUKİ SONUÇLARININ İRDELENMESİ

10 Mart 2020 tarihinden itibaren ülkemizi de etkisi altına almış olan Covid-19 salgınının neticeleri hali hazırda anlaşılmaya başlamıştır. Bununla birlikte uzaktan çalışma yaygın hale gelmiş ise de özellikle mavi yakalı çalışanlar gibi beden gücünü kullanan veya “uzaktan yürütülmesi mümkün olmayan işler” için bu esnek çalışma modeli kullanılamamıştır. Dolayısıyla birçok iş yerinde işçiler fiilen çalışmaya devam etmektedir.

Bundan dolayı işverenler için iş yerinde Covid-19 salgınına karşı gerekli hijyen önlemlerinin alınması önem arz etmektedir. Bu önlemlerin başlıcaları maske ve dezenfektan kullanımı, mesafeli çalışma ortamı, karantina uygulamaları, vardiyalı çalışma HES kodu sorgulama, sağlık taraması şeklinde olmuştur.

Mevzuat hükümleri uyarınca Covid-19 aşısı yapılması

Ülkemizde aşı faaliyetleri başlamış olup aşı olmak yasal bir zorunluluk değildir. Anayasa'nın 17. Maddesinin 2. Fıkrasında; “Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz.” hükmü yer almaktadır.

Anayasa'nın 17. Maddesinin 2. Fıkrasındaki “kanunda yazılı haller” atfıyla; bulaşıcı hastalıklar durumunda aşının zorunlu tutulması 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununda düzenlenmiştir. 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu Kanununun 57. maddesinde sayılan bulaşıcı hastalıklar halinde, aynı yasanın 72/2. madde uyarınca hastalığa maruz

bulunanların aşılmasına yetki tanınmıştır.

Her ne kadar bulaşıcı hastalık olması durumunda 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununa göre aşı zorunluluğu düzenlense de aynı Kanunda belirtilen bulaşıcı hastalıklar listesinde Covid-19 salgının yer almamış ve düzenlemede güncelleştirmeye gidilmemiştir. Eş deyişle yukarıda da belirttiğimiz gibi Covid-19 bakımından aşı olma yasal zorunluluk değildir.

İşçi işveren ilişkisinde Covid-19 ve aşı olmamanın haklı fesih olup olmayacağı

Bahsini ettiğimiz üzere aşı olmak yasal zorunluluk olmadığından dolayı aşı olmak istemeyen işçinin iş akdinin feshedilmesinin haklı sebep oluşturup oluşturamayacağı tartışmalıdır ve bu yönde bir yargı kararı bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu hususu “işyerinin ve işçinin sağlık ve güvenliğini sağlama yükümlülüğüne dayanarak” değerlendirmek gerekecektir.

İşverenin haklı nedenle tazminatsız fesih hakkı 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25.maddesinde düzenlenmiş olup İşK 25/II (1) fıkrasına göre, “işçinin kendi isteği veya savsaması yüzünden işin güvenliğini tehlikeye düşürmesi” işverene sözleşmeyi haklı nedenle tazminatsız fesih hakkı vermektedir. Eş deyişle, işverenin sözleşmeyi haklı nedenle feshetmesi için işçinin işin güvenliğini bilerek kasten tehlikeye düşürmesi halinde gündeme gelebilir.

Nitekim aşının güvenilirliğinin ve etkisinin henüz kanıtlanmadığı da göz önünde bulundurulduğunda işçilerin aşı olmaya çekimser yaklaşması kabul edilebilir bir durum olarak şekillenebilir. Bu şekilde aşı olmayı istemeyen işçinin sözleşmesinin doğrudan ve tazminatsız feshinin, kanaatimizce mevcut yasal düzenlemeler ve

mevcut emsal içtihatlar nazara alınarak ağır bir yaptırım olacağını değerlendirmekteyiz.

Covid-19 aşısı olmak isteyen işçiye karşı işverenin başvurabileceği hukuki yollar

Aşı olmamanın haklı bir fesih sebebi yani tazminatsız olarak işten çıkarma hakkı vermeyeceği göz önünde bulundurularak 4857 sayılı İş Kanunu madde 18'e göre, otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az altı aylık kıdemi olan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesinin feshedilmesi, işçinin yeterliliğinden veya davranışlarından ya da işletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanması halinde mümkündür. Yani, bu maddeye istinaden gerçekleştirilen fesih sonucu işçi kıdem tazminatı ve ihbar tazminatına hak kazanacaktır. Buna göre, aşı olmak istemeyen çalışanlar bakımından;

1- Personel işyeri çalışma koşulları ve çalışma güvenliği ile ilgili bir iç yönerge ve talimatname “İş Güvenliği Uzmanı ve İş Yeri Hekimi” ile birlikte hazırlanmalı ve personele tebliğ edilmelidir. Bu talimatnamede, halihazırda salgın hastalık sebebiyle alınan tedbirler (maske, sosyal mesafe, dezenfektan kullanımı, sosyal mesafeli çalışma ortamı, karantina

uygulamaları, vardiyalı çalışma, HES kodu sorgulama, sağlık taraması, ücretsiz izin talep etmeleri halinde öncelik tanınacağı, aşı olmayan personele diğer personellere teması azaltacak şekilde iş verileceği) düzenlenebilir. Bunun yanında, aşı olan personelin (KVKK mevzuat hükümleri uyarınca muvafakati ve açık onayı ve bu yoldaki aydınlatma metni tebliği ile aşı karnesi ibraz edilmesi istenebilir.) aşı karnesinin işyeri özlük dosyasına koyulması düzenlenebilir.

2- Personeller bakımından öncelikle iş yeri hekimler ve/veya sair sağlık kurumlarından öncelikli veya yaş durumu sebebiyle aşı olmaya engel bir durumu olup olmadığı belgelenmesi talep edilebilir.

3- Sonrasında, aşı olmak istemeyen personeller bakımından işçinin de muvafakati alınarak ücretsiz izin kullandırılması,

4- Aşı olmak istemeyen personeller ücretsiz izin talep etmediği takdirde, feshin son çare olması ilkesi dikkate alınarak mümkün ise, diğer personellere teması azaltacak şekilde iş verilmesi (mümkün değilse), uzaktan çalışma (mümkün değilse), yıllık izin kullandırılması (mümkün değilse), tüm yöntemler sona erdikten sonra ihbar ve kıdem hakları verilerek geçerli fesih ile sözleşmesinin fesih edileceği hukuki ve fiili uygulamalar yapılabilir.

Esen'den Meclis temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, Temmuz ayı Meclis toplantısında yaptığı açılış ve Başkanlık sunumlarında, pandeminin devam etmesi nedeniyle bir önceki ay planlanan şekilde fiziki ortamda Meclis toplantısını yapamadıklarını söyledi. Haziran ayı Meclis toplantısında EBSO Meclis Üyesi Nedim Anbar'ın konuyla ilgili verdiği önerge üzerine gerekli çalışmayı yaptıklarını dile getiren Esen, "Meclis toplantımızın organizasyonu için gerekli kapalı alanda kişi başına altı metrekare yer ayrılması şeklinde bir zorunluluk söz konusudur. Bunun neticesinde salon düzenlemesinin yetersizliği ve pandeminin devam etmesi nedeniyle ne yazık ki yüz yüze toplantıyı gerçekleştiriyoruz. Toplantılarda kişi başına altı metrekarelik alan ayrılması hususu T.C. İçişleri Bakanlığı'nın genelgesi doğrultusunda

zorunludur. Bu hususun yeniden düzenlenmesi için Yönetim Kurulumuz TOBB nezdinde girişimde bulundu. En kısa sürede taleplerimizin dikkate alınmasını diliyorum. Genel Sekreterimiz toplantı salonu konusuyla birlikte, akabinde gerçekleşecek yemek organizasyonu ile bütünlük sağlanması hususunda bir hayli gayret sarf etti. Ama maalesef arzu ettiğimiz ortamı yakalayamayacağımız düşüncesiyle toplantıyı Zoom üzerinden gerçekleştirme kararı aldık" dedi.

Bayram bitiminde acı bir haber aldıklarını ifade eden Esen, Fırat Kalkanı Harekatı bölgesinde şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve yaralı askerlerimize acil şifalar diledi.

"Rehavete kapılmamak gerekiyor"

Ülkemizde aşılama çalışmalarının yaz aylarının

başından beri büyük bir yaygınlık kazandığını görmenin sevindirici bir gelişme olduğunu belirten Esen, "Aşının genç yaşta vatandaşlarımıza kadar ulaştırılması, bu anlamda pek çok ülkenin önüne geçmemizi sağladı. Bu vesileyle bir kez daha Sağlık Bakanlığımıza ve özveriyle çalışan tüm sağlık çalışanlarına teşekkür ediyorum. Bu yaygın aşılama çalışmasının kesinlikle rehavete kapılmamıza sebep olmaması gerekiyor. Zira toplumsal bağışıklığın hala çok gerisinde bulunuyoruz. Diğer taraftan Delta gibi varyantların yaygınlaşması ise bir diğer tehdit olarak karşımıza çıkıyor. Yaz aylarının sonunda ve sonbaharda yeni bir dalga yaşanabileceğine dair uyarılar, bu tehditleri güçlendiriyor. Nitekim bayram tatilindeki kalabalık, bugünden öngörülerini adeta teyit eder niteliktedir. Elbette iki yıla yakın süredir devam eden kısıtlamaların getirdiği psikolojik ve ekonomik

baskıların etkisiyle halkımızın rehavete kapılması olağandır. Bu bağlamda aşılama çalışmalarının ivedilikle tamamlanmasını temenni ediyorum. Aşı olma sırası gelip de olmak istemeyen 22 milyon vatandaşımızın aşılınması da ayrıca önem arz ediyor” diye konuştu.

İklim krizi ve su sorunu

Pandemiden çok daha ciddi bir risk olarak nitelendirilen iklim değişikliği ve kuraklığın etkilerinin, içinde bulunulan yaz aylarında çok daha yakından hissedildiğini vurgulayan Esen, “Daha önceki Meclis toplantılarımızda ülkemizde kuraklığın ve susuzluğun ciddi boyutlara varacağı yönündeki endişelerimi paylaştım. Maalesef her geçen gün bu riskin büyüdüğüne dair olumsuz gelişmelere tanık oluyoruz. Yakın zamanda basında yer alan komşu ilimiz Aydın’da su kaynaklarının oldukça azaldığı ve Ağustos’ta su kesintilerinin başlayabileceği haberlerini üzüntüyle karşıladık. Bu açıdan Cumhurbaşkanımız tarafından yakın zamanda dile getirilen su kanunu çalışmalarının amacına en uygun biçimde hazırlanmasını ve kısa sürede hayata geçebilmesini temenni ediyorum” ifadesini kullandı.

Artık ülkemizde tropikal bir iklim yaşandığını ve tropikal iklimlerde görülen yağış rejimine sahip olduğumuzu hatırlatan Esen, “Ne yazık ki bir haftada veya bir ayda düşecek yağış, bir saatte düşüyor. Rize’den ve Artvin’den son günlerde gelen felaket haberlerinin bir nedeni de budur. Doğa kendisinden alınanları hiç acımadan geri alıyor. Yağış rejimi değiştiğine göre, Türkiye’nin de buna göre altyapısını yenilemesi gerektiği de bir gerçektir. Barajların ve su yönetiminin başındaki en büyük patronaj, Devlet Su İşleri’nin bünyesinde toparlanıyor. Gerçekten iyi çalışmalar gerçekleştirildi, ancak

kaynak yetersizliği nedeniyle gereken çalışma yapılamadı. Yoksa ülkemize gerekli miktarda yağış düşmektedir. Bu yağışı belirli alanlarda toplayabilmek ve ihtiyaç duyulan bölgelere sevk edebilmek gerekiyor” dedi.

Göç dalgası

Ülkemizde güncel olarak dikkat çeken bir diğer sorunun da göç dalgası olduğunu dile getiren Esen, “Göç dalgasının büyüdüğüne dair yayılan haberler söz konusudur. Uluslararası bir boyut kazanan ve son yıllarda Avrupa Birliği’yle müzakerelerimizde temel meselelerden biri haline gelen mülteci meselesine yönelik daha kalıcı ve somut politikalar üretilmesi gerekiyor. Günümüzde kurtarmaya yönelik geçici çözümler üretmeye çalışmak, mülteci vatandaşlara herhangi bir kazanım sağlamadığı gibi ülkemizin geleceği açısından da belirsizlikler yaratmaktadır. Bu açıdan daha önce pek çok kez dile getirdiğimiz gibi, yasal bir düzenleme yapılması elzemdir” diye konuştu.

Çevre dostu üretim

Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini sürdürdüğü Menemen Plastik İhtisas OSB’nin sıfır atık belgesi almaya hak kazanarak, çevreye duyarlılık konusunda

örnek bir adım attığını paylaşan Esen, “İklim değişikliği sebebiyle çevre dostu üretim ve sanayi her zamankinden önemli hale geldi. Böyle bir zamanda bu tür adımları atmak, küçüğünden büyüğüne tüm firmalarımız için bir mecburiyet arz ediyor. Güncel olarak acı bir örneğine şahit olduğumuz Marmara Denizi’ni öldüren müsilaj sorunu, çevre dostu sanayileşme politikalarının önemini çok açık bir şekilde ortaya koydu. Bu bağlamda sıfır atık belgesi ve diğer çevreye uyumlu üretim projelerinin yaygınlaştırılmasını çok önemsememiz, üretimlerde çevre dostu politikalara öncelik vermemiz gerekiyor” ifadesini kullandı.

İstanbul Sanayi Odası’nın hazırladığı birinci 500 büyük sanayi kuruluşu çalışmasında Odamızın 75 firmasının yer aldığını, geçtiğimiz günlerde açıklanan ikinci 500 büyük sanayi kuruluşu çalışmasında da Odamızın 48 üyesinin yer aldığını dile getiren Esen, tüm firmalarımızı bir kez daha tebrik ederek, yatırım iştahlarının hiçbir şekilde eksilmemesini diledi.

Tokyo 2020 Olimpiyatlarında sporcularımızın büyük başarılarla imza attığını hatırlatan Esen, madalya kazanan sporcularımızı yürekten kutladığını belirterek başarılarının devamını diledi.

Dönmez: “Sanayici üretiyor, ancak maliyet yükü artıyor”

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Muhsin Dönmez, 2021 yılının ilk altı ayına ilişkin veriler genel bir toparlanmaya işaret etse de artan maliyetlerin sanayici üzerinde yük oluşturmaya devam ettiğini belirterek “Sanayicilerimizin baş etmek zorunda kaldığı maliyetler sürekli artıyor. Enflasyon verilerinde, son yapılan elektrik ve doğalgaz zamlarında, kurlardaki artışlarda, hammadde fiyatlarındaki artışlarda bunu çok net görüyoruz” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Muhsin Dönmez, EBSO Meclisi'nin Temmuz ayı toplantısında yaptığı konuşmasında Fırat Kalkanı Bölgesinde şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine baş sağlığı, yaralı askerlerimize acil şifalar diledi.

Şehitlerimizin kanıyla sulanmış vatanımızda hala şehit verirken 15 Temmuz gibi bir hain darbe girişiminden hiç ders almadan bugün Lozan Anlaşması gibi ülkemizin bağımsızlığının tescilli olan bir anlaşmayı tartışmaya açmanın büyük bir şanssızlık ve gaflet olduğunu söyledi. Dönmez, Lozan'ın 98. yıldönümünü kutlarken

başta Başkomutan Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü olmak üzere tüm kahramanlarımıza şükranlarını sunduğunu ifade etti.

Dönmez, Tokyo 2020 Olimpiyatlarında başarı kazanan sporcularımızı da kutladı.

“Emekler boşa gitmesin”

16 aydır Covid-19 pandemisinin gölgesinde bir hayat yaşadığımızı belirten Dönmez, “Aşılamanın 18 yaş altına inmesiyle birlikte tam umudumuz artarken, bu sefer de Delta ve Lambda gibi varyantlar ortaya çıktı. Normalleşme, yaz mevsimi derken bayram tatiliyle birlikte rahvet havası had safhaya ulaştı. Çok bunaldık, çok

yorulduk, ancak emeklerin de boşa çıkmaması için eski normallerimize dönemedik. Bu nedenle bugünlerde daha temkinli davranmamız gerekiyor” dedi.

Sanayici üzerindeki maliyet yükü

Yılın altıncı ayını geride bırakırken açıklanan ekonomik göstergelerin sanayicilerimizin nasıl bir performans gösterdiğini ortaya koyduğunu dile getiren Dönmez, “Gerek ihracat, gerek PMI, gerekse sanayi üretim endeksi gibi verilerde oldukça umut veren sonuçlara ulaşıyor. Ancak sanayicilerimiz bu performansı ortaya koyarken diğer yandan baş etmek zorunda

kaldığı maliyetler de sürekli artıyor. Enflasyon verilerinde, son yapılan elektrik ve doğalgaz zamlarında, kurlardaki artışlarda, hammadde fiyatlarındaki artışlarda bunu çok net görüyoruz” diye konuştu.

Öncelikli konular

Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla yapılan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Türkiye Sektör Temsilcileri İstişare Toplantısı'nda TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu tarafından dile getirilen konuları sıralayan Dönmez, “Asgari ücret desteği konusunda yasal mevzuatın sonuçlandırılması, ticaret sicilde yeni şirket kurmaktan daha pahalı hale gelen şube tescil giderlerinde indirimine gidilmesi, hammadde tedarikinde yaşanan sorunlara çözüm bulunması, ihracat taahhüt kapamaları ve dahilde işleme izin belgeleri için ek süre verilmesi, gümrük işlemlerinde maliyetleri artıran özellikle fazla mesai ücretlerinde düzenlemeye ihtiyaç duyulması, Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatına yönelik olarak kamu ve özel sektörün birlikte çalışarak ortak bir politika belirlemesi öncelikli konular olarak sıralanıyor” ifadesini kullandı.

Sorunlar ve maliyetler her geçen gün artsa da üretimlerini küresel ekonominin gerektirdiği dönüşüm doğrultusunda yapmak zorunda olduklarını vurgulayan Dönmez, “Bu kapsamda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'yla yürütülen teknoloji odaklı sanayi hamlesi programı kapsamında KOSGEB tarafından üretimde yapısal dönüşüm çağrısı açıldı. Ön başvurularının alınması süreci 1 Ağustos 2021 tarihinde sonlandı. 149 üründe servo teknoloji, eklemeli imalat makineleri, robotik ve otomasyon sistemleri, otonom, yarı otonom, endüstriyel ve hizmet robotları alanlarında 29 yenilikçi teknolojinin desteklediği program, dönüşüm süreci adına önemli bir çağrıdır” dedi.

Sanayicinin nabzını tutan anketin sonuçları

Sanayicilerin 2021 yılının ilk altı aylık değerlendirmesini ve ikinci altı aylık döneme ilişkin beklentilerini öğrenmek amacıyla EBSO üyelerine yönelik yapılan anketin sonuçlarına değinen Dönmez, “Çeşitli sektörlerden 177 firmanın katıldığı anketin sonuçlara bakıldığında genel olarak bir toparlanma içine girildiği görülüyor. Ancak hala kat edilmesi gereken uzun bir yol var. Çünkü ilk ay içinde üyelerimizin yüzde 52'si iç siparişlerinde, yüzde 43'ü de dış pazar siparişlerinde farklı oranlarda azalma gerçekleşmiş olduğunu belirtiyorlar. Bu, dikkatle izlenmesi gereken bir veri olarak karşımıza çıkıyor. Üyelerimizin yüzde 46'sı iç pazarda, yüzde 44'ü ise dış pazarda siparişlerinin arttığını söylüyor. Üretimleri aynı devam eden üyelerimizin oranı yüzde 54 iken farklı oranlarda üretimleri azalan üyelerimizin oranı yüzde 45'tir. Üretimleri tamamen duran üyelerimizin oranı sadece yüzde 1 iken, yüzde 23'ünün üretiminde yaklaşık dörtte bir oranında azalma gerçekleştiğini, kısa çalışmadan yararlanan üyelerimizin oranının 2020 yılının aksine azalarak, yüzde 25 oranında kaldığını görüyoruz” diye konuştu.

2020 yılında olduğu gibi üyelerimizin üçte birinin, yani yüzde 30'unun süreçlerini dijitalleştirmek için adım attığını belirten Dönmez, “Pandeminin de gerektirdiği bir zorunluluk olmakla birlikte bu oranın ilerleyen dönemlerinde artmasını diliyoruz. Diğer yandan firmalarımızın yüzde 48'i ilk altı ayda hiçbir kredi türünden faydalanamamış. Finansmana ihtiyaç duyulan böylesi zor koşullarda kredi kullanılmaması, ucu açık verilen yanıtlara da dayanılarak bir tercihten ziyade ‘kullanamama’ durumu olarak değerlendirilebilir. Bankaların uyguladığı katı şartlardan dolayı

üyelerimiz ihtiyaç duydukları kredilerden yararlanamıyorlar. Genel olarak bakıldığında tek başına yüzde 21 ile özel banka kredilerinin yoğun olarak kullanıldığını görüyoruz” ifadesini kullandı.

Üyelerimizin döviz borcu oranında 2020 yılına göre bir azalma olduğunu ve yüzde 42'ye gerilediğini belirten Dönmez, “Yaklaşık olarak her iki üyemizden birinin döviz borcu var. Ancak burada üyelerimizin ağırlıklı ihracatçı olduklarını belirtmek gerekiyor. 2021 yılının ilk yarısında işlerinizin olumlu gelişmesinin önündeki en öncelikli engel hangisi olmuştur sorusuna üyelerimiz hammadde maliyetlerinin yüksekliği, hammadde teminindeki sıkıntılar, döviz kurlarındaki dalgalanmalar, nakit akışındaki bozulmalar, yetersiz iç talep, karantina sebebiyle iş gücü kaybı gibi yanıtlar verdiler. Yılın ilk yarısında kayıplarınızı telafi edecek düzeyde yeni sipariş almaya başladınız mı sorusuna üyelerimizin yüzde 30'u kayıplarını telafi edemediği söyleyerek yanıt verirken sadece yüzde 27'si kayıplarını telafi edebilecek düzeyde yeni siparişler aldığını söyledi. Yüzde 43'ü de kısmen yanıtını verdiğini. Üyelerimizin yüzde 68'i sağlanan destekleri yetersiz buluyor ve sadece yüzde 3'ü yeterli görüyor. Yüzde 30'u ise bu soruya kısmen yeterli yanıtını veriyor. Yılın ikinci yarısına ilişkin öncelikli stratejiler sorulduğunda; eski dönemlerde olduğu gibi maliyetleri düşürme, yeni pazarlara yönelme, iç pazar satışlarını artırmak için strateji geliştirme, minimum stokla çalışma, küçülmeyi önleme, sermaye yapısını güçlendirme yanıtları veriliyor” dedi.

Yılın ikinci yarısına ilişkin, ekonominin koşullarına ilişkin beklentilerde ‘iyileşme başlayacak’ diyenlerin oranının yüzde 46

ÜRETİMDE YAPISAL DÖNÜŞÜM

iken, kötümser tarafta diyenlerin oranının yüzde 54 olduğunu belirten Dönmez. “Pandemiyle birlikte tanıştığımız uzaktan çalışma sistemine ilişkin olarak ise, uzaktan çalışma sistemini uygulayacağını belirten üyelerimiz yüzde 11’den yüzde 3’e inmiş görünüyor. Kısmen uygulayacağını söyleyenler de yüzde 31’den yüzde 20’ye gerilemiş durumda. 2021 yılı ikinci yarısında yatırım planlarınızı hayata geçirecek misiniz sorusuna; yaklaşık her iki üyemizden birinin evet yanıtını vermesi ise oldukça olumlu bir gelişmedir” diye konuştu.

Sanayicinin beklentileri

Yatırım türünün detaylarını bilmemekle birlikte, yatırım iştihanın kaybolmamasının, işsizlik adına önemli bir konu olduğunu vurgulayan Dönmez, “Bu bağlamda hükümetten beklentileriniz nelerdir deyince, genelde istekler faiz oranlarının düşürülmesi, finansman desteği sağlanması, vergi, SGK gibi yükümlülük oranlarının aşağı çekilmesi, zamlarının geri alınması, üreticiye somut destekler verilmesi gibi noktalarda yoğunlaşıyor. Odamızdan beklentiler sorulduğunda ise sanayicilerimizin konularının takibinin öncelikle sağlanması, üreticinin

desteklenmesi, yeni pazarlar bulma ve ihracat teşviklerinin artırılması için çalışılması gibi yanıtlar aldık. Ankete katılan ve görüşlerini belirtilen sanayicilere teşekkür ediyorum” ifadesini kullandı.

Dönmez, EBSO’nun her yıl dış kuruluşa yaptırdığı üye memnuniyet anketinin sonuçlarına göre ‘Oda Yönetimi, ilgili merciler nezdinde etkindir görüşüne yüzde 71 oranında, Oda Yönetimi kamuoyunda sanayiciyi başarıyla temsil ediyor görüşüne yüzde 70 oranında, Oda talep edilen hizmeti en kısa sürede gerçekleştiriyor görüşüne ise yüzde 80 oranında katılım gösterildiğini belirterek “Ayrıca; Oda Yönetimine gerektiğinde ulaşabilirim, Odanın kullandığı iletişim yöntemlerinden memnunum, çalışanların verilen hizmette tarafsız ve dürüsttürler görüşlerinin öne çıkması da Yönetim Kurulu olarak bizi ayrıca memnun etti. Her zaman elimizden gelenin en iyisini yapmaya gayret ediyoruz” diye konuştu.

Dönmez konuları değerlendirdi

EBSO Meclis Üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konuları da değerlendiren Dönmez, Nedim Anbar’ın iletişim grupları konusunda gösterdiği hassasiyetin

kendilerini üzdüğünü, Meclis Başkanı Salih Esen’in de dile getirdiği üzere bundan sonra sadece tüm Meclisi ilgilendiren önemli ve acil konuların ‘EBSO Meclis’ grubundan paylaşılacağını, diğer kutlama, tebrik gibi konuların ise ‘sanayiciler grubu’ndan paylaşılmasını istediklerini söyledi ve Anbar’ın yapılan uyarıyı üzerine alınmamasını istedi.

Barış Erel’in dile getirdiği Kıbrıs Barış Harekati’nin herkesin takdir ettiği belirten Dönmez, merhum Başbakan Ecevit’in o dönem çok iyi bir duruş sergilediğini ve Kıbrıs’taki derin gidişin geriye döndürüldüğünü ifade etti. Tasarruf genelgesiyle ilgili konunun Basın Yayın Komitesi’nce Yönetim Kuruluna ilettiğini belirten Dönmez, gereği için TOBB nezdinde girişimde bulduklarını söyledi. Sığınmacılar konusunun ülkemizin güvenlik sorunu olduğunu vurgulayan Dönmez, Suriyelilerin üzerine bir de Afganlıların sınırdan ellerini kollarını sallayarak geçtiği görüntüleri hayretle izlediklerini, kesinlikle bir önlem alınması gerektiğini, çünkü bir süre sonra Türkiye’de çok ciddi iç güvenlik sorunu ve daha başka sorunlar görülebileceğini vurguladı.

SANAYİMİZİN KÜRESELLEŞMESİNDE İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

Belgelendirme • Girişim • Eğitim • Araştırma • Geliştirme

@ebsoorgtr

@ebsoorgtr

Ege Bölgesi Sanayi Odası

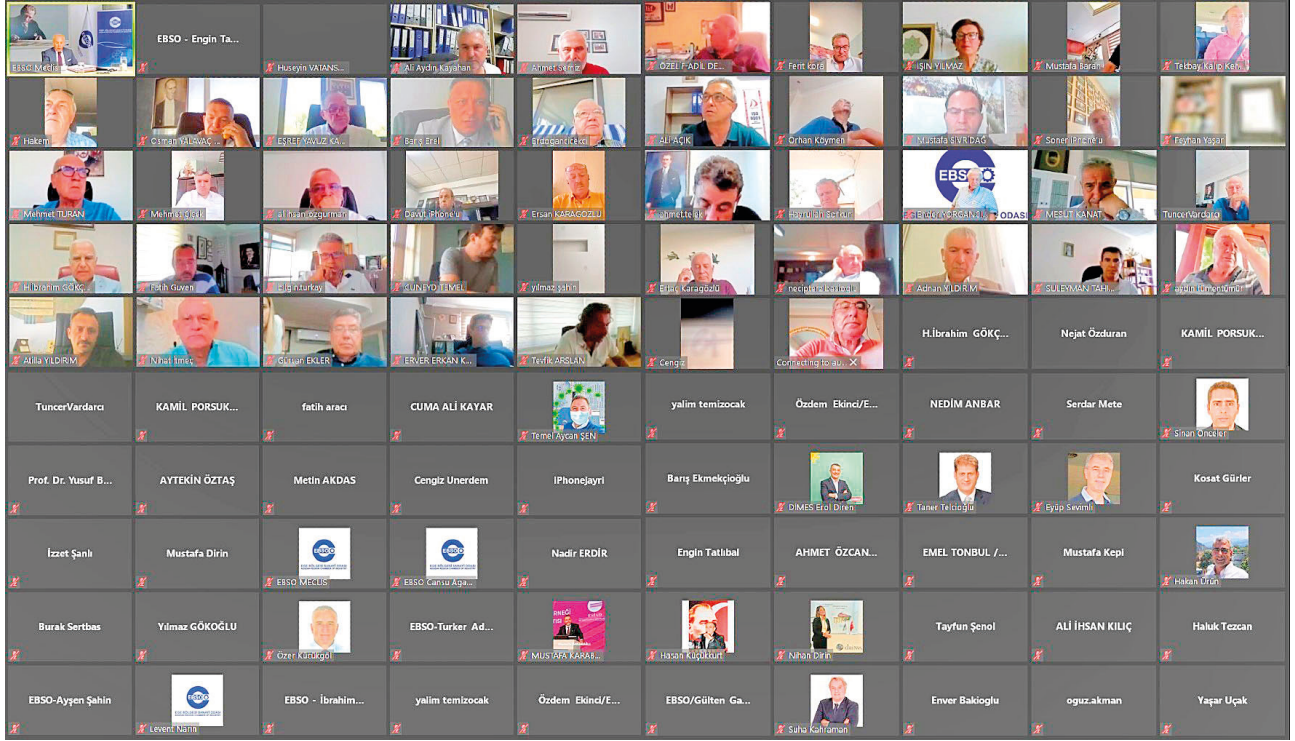

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

www.ebso.org.tr

Sanayicinin gündemi tasarruf tedbirleri genelgesi ve mülteciler

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclisi Üyesi sanayiciler, EBSO Temmuz ayı Meclis toplantısında Cumhurbaşkanlığı tarafından yayınlanan kamuda tasarruf tedbirleri konulu genelgeyi ve Türkiye'ye yönelik mülteci trafiğini gündeme getirdiler.

Nedim Anbar

İletişim grubu paylaşımları

EBSO Meclis Üyesi Nedim Anbar, EBSO Meclis Whatsapp Grubunun amacının Meclis Üyelerine hızlıca iletilecek haberlerin duyurulması, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile kamu otoritelerinden gelecek bilgi ve direktiflerin paylaşılması olduğunun hatırlatıldığını aktardı.

Barış Erel

Tasarruf genelgesi ve mülteciler konusu

EBSO Meclis Üyesi Barış Erel, Kıbrıs'a kalıcı barış getiren 20 Temmuz 1974 Kıbrıs Barış Harekati'nin yıldönümünü kutlayarak, milliyetçiliği sokak duvarlarına değil, Kıbrıs'ın topraklarına, Ege'nin deniz yataklarına yazan merhum Başbakan Bülent Ecevit ve Türk Silahlı Kuvvetlerine şükranlarını sundu ve şehitlerimize

rahmet, gazilerimize selamet diledi.

Erel ayrıca Sevr Anlaşmasını yırtıp atan, bağımsız Türkiye'nin yolunu açan, Lozan zaferine imza atan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, İsmet İnönü'yü ve tüm milli mücadele kahramanlarımızı saygı ve minnetle anarak,

Lozan Barış Anlaşmasının 98. Yıldönümünü kutladı.

30 Haziran'da yayınlanan tasarruf tedbirleri konulu Cumhurbaşkanlığı genelgesine kamuoyunda çok sayıda lehte ve aleyhte yorumlar yapıldığını belirten Erel, "Bu genelgenin basın yayın sanayicilerini ve medya sektörünü ilgilendiren, basın yayın giderleri başlıklı kısmın birinci bendinde, kamu kurum ve kuruluşlarına gazete ve dergi alımı ya da abone olunması yasaklandı. İkinci bendinde de, idari faaliyetlerini tanıtmaya yönelik rapor, kitap, dergi, bülten ve benzeri yayınların kamu kurumları tarafından yapılamayacağı belirtiliyor. EBSO Basın Yayın Meslek Komitesi olarak yasağın tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu kararların sektöre, sektörün ekonomisine ve yarattığı istihdama nasıl olumsuz etki edeceğine ilişkin görüşlerimizi Komite kararı olarak TOBB'a iletilmek üzere Yönetim Kurulumuza sunduk.

Benzer kararları İzmir Ticaret Odası ve İstanbul Sanayi Odasının meslek komiteleri ve İzmir Matbaacılar Odası olarak da alıp ilgili makamlara ilettik. Genelgeyle kamu kurumlarının gazetelere ilan vermesi de yasaklandı. Özellikle yerel gazeteler bu konulardan çok etkileniyor, çünkü baskı maliyetleri ve işgücü maliyetleri çok yüksek. Genelgeyle yerel gazetelere, sektörel dergilere neredeyse yaşam hakkı tanınmıyor. Gazetecinin, matbaacının işi ve ekmeği söz konusudur, bunun altını çizmek istiyorum. Maksat tasarruf etmekse geçiş garantili köprüler, otoyollar, hasta garantili hastaneler, yolcu garantili olup meydanlarında ineklerin otladığı havaalanları yanında matbaadan edilecek tasarruf çok minik kalmaktadır" dedi.

Sığınmacı, göçmen ya da mülteci şeklinde adlandırılan ve adı her ne olursa olsun hem Suriyeli, hem Afganlı sığınmacıların artık iç güvenlik, hatta milli güvenlik

sorunu haline geldiğini ifade eden Erel, "Ülkemize yeni gelişlerin mutlaka durdurulması, yeterince kalanların da ülkelerine geri gönderilmesi gerekiyor. Türkiye kendi sorunlarını çözememişken, bu kadar yabancıyı entegre etmeyi başaramayacaktır. Gerçekçi davranılması gerekmektedir. En insani çözüm, insanları kendi vatanlarında mutlu yaşatmaktır ki doğru siyaset, bu imkanları yaratarak geri dönüşü sağlamayı gerektirir. Bir sonraki Meclis toplantısına, hem detaylı bilgi edinmek, hem de kamuoyunun dikkatini çekmek adına, bu konunun uzmanı bir akademisyen veya bir siyasetçi davet edilmesini öneriyorum" diye konuştu.

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen de Erel'in talebini sözlü önerge olarak kabul ettiğini belirterek, göç sorununun Türkiye'nin demografik yapısına etkileri konusunu araştırarak, Meclis Toplantısına bir konuk davet edeceklerini dile getirdi.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörü

Prof. Dr. Yusuf Baran:

“Üniversiteler, bilgi üreten fabrikalardır”

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclisi, Temmuz ayı toplantısında İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE) Rektörü Prof. Dr. Yusuf Baran'ı konuk etti.

İYTE'nin İzmir'in önemli kurumlarından biri olduğunu ve kampüs alanı içinde yarattığı ekosistemle toplumun tüm kesimlerine maksimum fayda sağladıklarını belirten Rektör Baran, “İYTE'yi diğer üniversitelerden ayıran en önemli unsurlardan bir tanesi, kuruluş misyonunda yer alan ileri düzey araştırmalar yapmak ve üniversite-sanayi iş birliğiyle toplumun ekonomik kalkınmasına katkıda bulunmaktır” dedi.

İnsanoğlunun yeryüzündeki hikayesinin bedeninin pazu gücünden başladığını ve Endüstri 4.0'a kadar geldiğini, bu noktada alın terinden akıl terine geçildiğini belirten Baran, “Bir genetik bilimci olarak bilim varsa insanların boyunu uzatabiliyoruz, hastalıklara çare bulabiliyoruz, ömrü uzatabiliyoruz. Cumhuriyet kurulduğunda bu ülkede insanlar ortalama 40 yıl yaşarken, bugün kadınlarımız 82, erkeklerimiz 76 yıl ortalama ile yaşıyorlar. Ancak ömür uzasa da yeni problemler ortaya çıkıyor. Bu sefer de organların yenilenmesi gerekiyor. Şimdi uzayan ömre yetecek organlar üretmeye başladık” diye konuştu.

“Günümüzde rektörler, fabrikatör gibidir”

İçinde bulunulan dönemin üniversite rektörlerine, rektör olmanın ötesinde birçok sorumluluk ve yükümlülük getirdiğini dile getiren Baran, “Bunlardan bir tanesi CEO'luk ya da fabrikatörlüktür. Zira biz de 17-18 yaşında potansiyeli yüksek ve

geleceğe umutla bakan gençleri alıp, toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan kaynağı üretmeye çalışıyoruz. Bu fabrikalar, ayrıca bilgi üreten kurumlardır. Sahip olduğumuz nitelikli insan kaynakları ve güçlü araştırma altyapısıyla bilgiyi üretirken, aslında ürettiğimiz bilgiyle teknolojinin zeminini oluşturuyoruz” ifadesini kullandı.

Dünyadaki değişimin çok iyi okunması gerektiğini belirten Baran, “Artık dijital bir dünyada yaşıyoruz. Çok bilgi üretiliyor, fakat bu bilgiden anlamlı sonuç çıkarmak ve o anlamlı sonuca göre hareket etmek insanlığın en temel beklentilerinden biridir. Yakın dönemde savunma sanayiiyle ilgili yaptığımız bazı toplantılarda, yapay zeka yöntemiyle akan bütün bilgilerden anlık ve en doğru kararı verebileceğimiz bir program geliştirebilir miyiz sorusuyla karşılaştık. Yani bilgi üretmenin ötesinde, bilgiden günlük hayatımıza entegre edilecek ve aslında toplumun her anlamda kalkınmasını sağlayacak bir çağa göç ettik ve aslında bilgi çağından dijital çağa dönüşüm, sadece 20 yıl gibi kısa bir zaman aldı. 1947 yılından 1997 yılına kadar dünyanın en büyük 500 şirketinin yüzde 67'si ya ismini yitirdi, ya iflas etti, ya da başka

bir şirket tarafından satın alındı. Bugün dünyadaki en büyük 500 şirketin yüzde 40'ının 2030 yılına kadar aynı kaderi yaşayacağı söyleniyor. Dönüşüm ve değişime ayak uyduramadığı sürece bu durum devam edecek” dedi.

“Araştırma ağırlıklı bir üniversiteyiz”

İYTE'de üç tane temel hedefleri bulunduğunu dile getiren Baran, “Bunlardan birincisi toplumun tüm kesimlerine maksimum fayda sağlamaktır.

İkinci hedefimiz İYTE'de yaratacağımız ekosistem ile sadece Türkiye'nin değil, dünyanın her bölgesinden insanların İYTE'ye göç etmesini sağlamak ve o beyinlerden, o yeteneklerden, o tecrübe ve birikimlerden İYTE'nin, İzmir'in ve Türkiye'nin fayda sağlamasıdır. Üçüncü büyük hedefimiz ise Türkiye'nin uluslararası marka üniversitesi olmasıdır. İYTE olarak fikirden ürüne uluslararasılaşma ve markalaşma süreçlerinde çok yoğun çalışmalar sürdürüyoruz. 38 bin 500 dönüm arazi üzerinde eğitim, bilim, teknoloji, inovasyon ve girişimcilik iklimiyle üniversitemizi donatmaya ve sokaklarında nefes alırken öğrencilerin ve girişimcilerin, teknopark çalışanlarının eğitimi ve bilimi, teknolojiyi, inovasyonu ve girişimciliği soluduğu bir iklim ve bir ekosistem yaratmaya ve bu yarattığımız sistemi de güçlendirmeye devam ediyoruz. Baran yüzde 100 İngilizcenin yanı sıra, öğrencilere beş farklı dili daha tercihlerine göre öğretiyoruz. 2,5 yıl önce 8 olan araştırma-uygulama merkezi sayısını 15'e yükselttik. Toplam 6500 öğrencimiz var; bunların beş binine lisans, 1500'üne master ve doktora eğitimi veriyoruz. Tümünüyle araştırma ağırlıklı bir üniversiteyiz”

ifadesini kullandı.

Mevcut akademisyenlerinin yüzde 67'sinin Amerika'dan ve Avrupa'dan doktoralı, diğer bölümünün Türkiye'nin en iyi üniversitelerinden derece almış ama mutlaka yurt dışı tecrübesi bulunan eğitimcilerden oluştuğunun altını çizen Baran, "Yakın zamanda Sanayi Bakanlığının başlattığı lider araştırmacılar programından TÜBİTAK'tan en fazla destek alan ve dünyanın en iyi üniversitelerinden İzmir'e, İYTE'ye en fazla lider araştırmacı getiren üniversitelerden biri olduk. Tümüleşik araştırma merkezlerimiz UNESCO'dan mükemmeliyet merkezi unvanını aldı. Bugün TÜBİTAK'ın proje ortalama başarı oranı yüzde 12 iken, İYTE'nin yüzde 27'dir. Avrupa Birliği üniversitelerinin AB projelerinde başarı oranının yüzde 12, Türkiye'nin başarı oranı da yüzde 9 iken, İYTE'nin başarı oranı yüzde 20'dir. 2019 yılında öğretim üyesi başına yayınlarda İYTE açık ara Türkiye birincisidir. Bu başarı, öğretim üyelerinin ulusal ve uluslararası arenada en prestijli ödülleri İzmir'e ve İYTE'ye getirmesini sağladı. 2019 yılında ODTÜ ve Boğaziçi'nden sonra Türkiye'nin en başarılı üçüncü araştırma üniversitesi olduk ve bu başarıyı sadece 28 yıllık bir üniversite iken elde ettik" dedi.

İYTE Teknopark

Teknopark İzmir'in, kökü 2002 yılına dayanan, 2184 dönüm üzerinde faaliyetine başlayan bir olgu olduğunu belirten Rektör Baran, "Teknoparkımız 65 bin metrekarelik kampus alanı içerisinde aktivitelerine başladı. Şu anda 25 bin metrekare kapalı ve kiralanabilir alanında Ar-Ge faaliyetlerine devam ediyor. Burada üç tane temel yapı bulunmakta; ön kuluçka döneminde fikri olan ama şirkete ve ürünü olmayan gençleri hiçbir bedel almadan ofislerde misafir ediyoruz. 2,5 yıl içerisinde ekip sayısı yüzde 92 arttı. Sonraki dönem olan kuluçka döneminde şirketleşme başlıyor. Öğrencilerin TÜBİTAK'tan, Sanayi Bakanlığı'ndan hibe destekler alarak kendi şirketlerini kurmalarını sağlıyoruz. 2019 yılında Avrupa Birliği'nden Network And Inno-

tion Center proje desteği aldık, 2,9 milyon Euroluk destek ile İzmir ve Ege Bölgesi'nden fikri olup şirkete olmayan, küçük-orta ölçekli 1500 girişimciye, fikirden ürüne, üründen ticarete, oradan uluslararasılaşmaya ve markalaşmaya giden yolda eğitim vermeye başladık. Şu anda Türkiye'nin en fazla doluluk oranına sahip teknoparklarından biriyiz. Teknoparkımızı yaklaşık yüzde 30 kadar büyütecek yeni bir girişimimiz de söz konusu. 2,5 yıl içerisinde 142 firma sayısı 179'a çıktı. 800 olan personel sayısı 1300'e çıktı. Toplam ihracat 80 milyon dolardan, 126 milyon dolara ulaştı. Toplam cirolar 906 milyondan, 1 milyar 777 milyona çıktı. Teknopark İzmir'de fabrika bulunmuyor, tümüyle aklın gölgesinde, aklın zemininde, bilimin zemininde ürettikleri değerler var" diye konuştu.

Sanayicilere 'kahve' daveti

Harvard Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmada, ortak bilimsel yayınların nereden kaynaklandığını, hangi ekosistemden çıktığını öğrenmek için bir anket çalışması gerçekleştirildiğini, buna göre ortak çalışmaların yüzde 70'inin "coffee shop'lardan" çıktığının belirlendiğini belirten Baran, "Yani insanlar toplantı salonlarında, konferans salonlarında değil, kahve içerken, dost meclislerinde konuşurken değer üretiyorlar ve ortaklık kuruyorlar. Bu bağlamda sanayicilerin İYTE'yi ziyaret etmelerini istiyoruz, birlikte kahve içmeyi arzu ediyoruz, bu toplantının da ilk adım olmasını diliyoruz" ifadesini kullandı.

Rektör Baran, sanayicilerin sorularını yanıtladı

EBSO Meclis Üyesi sanayicilerin soruları da cevaplayan İYTE Rektörü Prof. Dr. Yusuf Baran, rektörlük görevine başladığında ilk OSB ziyaretini İzmir Kemalpaşa OSB'ye gerçekleştirdiğini, yaptıkları toplantıdan sonra bir sanayicinin kendisine; "ben üniversite-sanayi işbirliğine inanmıyorum, özgeçmişinizi okuyunca sizi merak ettiğim için toplantıya katıldım" dediğini aktardı.

İkinci toplantıyı EBSO'da, üçüncü toplantıyı İAOSB'de yaptıklarını dile getiren Baran, "Elbette kötü bir mirasa konmak iyi bir şey değil. Bu anlamda sanayiciler düşüncelerinde haklıdır. Türkiye uzun yıllardır üniversite-sanayi iş birliğini konuşsa da kilogram başı ihracat değerimiz ve yüksek teknoloji ihracatımız hep azaldı. Elbette bir çiçekle bahar gelmiyor, ama tek bir çiçek de baharın göstergesi olabilir. O nedenle birlikte çalışmak istiyoruz. Konuşmamda hep başarıları ve rakamları paylaştım, bunları çok mütevazı bütçelerle, kendi yağımızda kavrularak elde ettik. Eğer sanayicilerimizden daha fazla destek alırsak daha fazlasını başarabiliriz. Ne kendimden, ne üniversitemizden, ne de ekibimizden yana en ufak bir şüphem yok. Geçmişin başarısızlığını kırmamız gerekiyor. İYTE ve EBSO olarak yeniden bir araya gelmeyi istiyoruz. Sadece 1500 dolar bütçeyle uluslararası arenada çıktık. Yaptığımız tanıtımlar ile 960 uluslararası akademisyen başvurusu aldık ve sadece 10 kişi işe alındı. İYTE tarihinin en yüksek master-doktora başvurularını elde ettik. Özel sektörle yaptığımız proje sayısında da inanılmaz artış oldu. İşbirliği yaptığımız sanayiciler; 'Hocam, biz vakit kaybetmek istemiyoruz, TÜBİTAK'a başvuracağız, proje yazacağız, bir yıl geçecek, nedir bunun bütçesi, ben bu bütçeyi karşılayacağım' diyor. Dünyada inanılmaz bir rekabet var ve İzmir'in ya da Türkiye'nin iş dünyasının bu rekabette geri kalmaması için üniversitelerle, bilgi üreten kurumlarla iş birliği yapması bir zorunluluktur" dedi.

İYTE'de çok iyi öğrenciler yetiştirdiklerini vurgulayan Baran, "Mezunlarımızın yüzde 66'sının özel sektörde çalışması ve yüzde 6'sının girişimci olması tesadüf değildir. Yetiştirdiğimiz insan kaynağı ileride fabrikaların çalışanları, ara yöneticileri konumuna gelecek. Dolayısıyla bu beşeri sermayeye yatırım yapılması, Ar-Ge merkezlerinin güçlendirilmesi, daha yüksek teknoloji üretiminin desteklenmesi gerekiyor. Üniversite olarak biz buna hazırız" diye konuştu.

LAVANDULA ANGUSTIFOLIA

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

Son yıllarda “tıbbi aromatik bitki” denince nedense ilk akla gelen lavanta oluyor. Bu konuya merak saranlar, tıbbi aromatik bitki üretmek isteyenler, lavanta üretmek üzerine hayal kurup, planlar yapıyorlar.

Birçok kişi, hatta kurum da lavanta üretmek üzere harekete geçiyor, bir bölümü de bu üretimi gerçekleştirmiş durumda. Ancak “lavanta” konusu bu kadar çok kişi ve kurum tarafından ele alınıp üretilmeye başladığı için, lavanta bitkisinden elde edilen uçucu yağ olan “lavanta yağı” maalesef piyasada gerektiği değeri bulamıyor, hatta üreticinin elinde kalabiliyor. Halbuki “lavanta yağı” özellikle doğru cins lavanta bitkisinden elde edildi ise, çok değerli bir tıbbi aromatik uçucu yağdır. Bitkilerden elde edilen elde

edilen uçucu yağlar yaşamımızı düşündüğümüzden çok daha fazla etkiliyor. Vücudun kimyasını değiştiriyor. Bedenimizin sistemlerini destekliyor, duygu durum bozukluklarımızı düzenliyor, uçucu yağ solunması serotonin ve dopamin salgılarımızı tetikliyor, depresyon ve anksiyeteye karşı olabildiği gibi, ağrı kesici, bulantı önleyici, üst solunum yollarını rahatlatıcı, antiviral etki gösteriyor, hatta en önemlisi de bağışıklık sistemimizi destekliyor.

Tabii bu etkileri tek bir uçucu yağ sağlamıyor. Çok çeşitli bitkinin uçucu yağları bu tür etki yapıyor. Pandemi döneminde özellikle antiviral etki çok önem kazandı. Solunma yoluyla buruna çekilen doğru cins kekik uçucu yağı, daha çok burun yoluyla bulaşan Covid-19 virüslerini burunda bloke edip, çok ciddi

bir defans sağlayabiliyor.

Ana konumuz lavantaya dönersek, bir Akdeniz bitkisi olan lavantanın 40 kadar türü (lavandula sp) bulunmakta olup 400 kadar da melez (hibrit) çeşidi vardır. Ticari öneme sahip 3 türü ve 1 hibrit türü vardır: Lavandula angustifolia, Lavandula intermedia (hibrit), Lavandula latifolia, Lavandula stoechas (karabaş).

Bu ticari dört lavanta türünden en önemlisi ve tıbbi lavanta olarak en çok sözü edilen cinsi, lavandula angustifolia ismi verilir. Bu, ülkemizde tabii (yabani) olarak yetişen ve bildiğiniz gibi halk arasında "karabaş otu" denen türdür. Diğer türler ise kültüre alınarak yetiştirilir.

Karabaş otu, halk arasında ağrı kesici, balgam söktürücü, idrar yolu rahatsızlığına karşı, sinir ve kalp kuvvetlendirici, astımda yatıştırıcı, egzama, yara iyileştirici olarak Anadolu da sıklıkla kullanılmaktadır.

Lavanta tohumla ya da çelikle ile üretilebilir. Kurak ve yarı kurak

iklim bitkisidir. Soğuğa da oldukça dayanıklıdır. (-15, -20 derece) ve çok yıllık bir bitkidir (15-20 yıl).

Lavanta bitkisinin ekonomik olarak kullanılan bölümü, çiçekleri ve tabii ki bu çiçeklerden elde edilen uçucu yağdır (bu yağ elde edilirken yaprakların çiçeklere karışmaması temin edilmelidir). Altıncı yıla değin verim artmakta, daha sonraki yıllarda azalmaya başlamaktadır. Hasat elle veya yarı mekanize ve mekanize olarak yapılabilir.

Toplanan lavanta çiçeklerinden, birçok tıbbi ve kozmetik ürün yapıldığı gibi, en çok da su buharı distilasyonu ile uçucu yağ elde edilir. Eski çağlardan günümüze kullanılan lavanta bitkisinin tıp alanında, özellikle lavanta yağının hastanelerde kullanıldığı bilinmektedir. Aromaterapi ve masaj-terapide yaygın olarak kullanılmaktadır. Birçok tıbbi yararı olduğu gibi gıda sanayiinde de kullanılmaktadır. Arılarla buluşturulursa lavanta balı, enfes bir bal cinsi olarak tüketime

sunulabilir.

Ancak burada daha çok tıbbi cinsi olan, lavandula angustifolia cinsinin, uçucu yağından söz etmek gerek. Bu harika uçucu yağ koklamak, rahatlatıcı ve sakinleştiricidir. Uykuya dalma süresini kısaltarak rahat bir uykunun doğal yolunu sunar. Sizi rüyalar alemine götürecektir ve çağımızın çok önemli bir problemi olan uykusuzluğa çare olabilecek çok önemli bir yağdır.

Bu doğal yağ odaya püskürtülebildiği gibi, bazı süper emici ajanlara emdirilip hapsedilmiş şekli burun tüpü (inhalatör) olarak da kullanılabilir ve piyasada mevcuttur. Bu burun tüpü size taşıma kolaylığı sağlar ve lavanta yağını daima erişebileceğiniz yakınlıkta tutma olanağı verir.

Ancak daha önce de sözünü ettiğim gibi herhangi bir lavanta cinsinin değil, sadece lavandula angustifolia'nın yağının bu şekilde etki ettiğini de unutmamak gerek.

Lavanta yağı ile iyi uykular.

En fazla istihdam sağlayan sektör: 296 BİN KİŞİLİK ARTIŞLA SANAYİ SEKTÖRÜ OLDU

“Birlik beraberlik içerisinde bu zorlukları da atlatacağız”

Izmir Valisi Yavuz Selim Köşger, kent ekonomisine yön veren STK ve OSB başkanları ile gerçekleştirdiği toplantıda son dönemde meydana gelen doğal afetler nedeniyle ortaya çıkan ihtiyaçların giderilmesi noktasında birlik çağrısı yaptı. Vahlikteki toplantıda; İzmir Ticaret Odası Meclis Başkanı Selami Özpoyraz, İzmir Ticaret Borsası Başkan Vekili Ercan Korkmaz, Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Ender Yorgancılar, Ege İhracatçılar Birliği Başkanı Jak Eskinazi, İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Zekeriya

Vekili Mustafa Şafak Baran, İTÖB OSB Başkanı Oran Acar, İzmir Ticaret Borsası Genel Sekreteri Erçin Güdüncü ve Kemahya OSB Müdürü Cüneyt Öztürk katıldı. Çikemizin zor zamanlardan geçtiğine vurgu yapan Vali Köşger, “Malumunuz geçtiğimiz ekim ayında İzmir’imizde siddetli ve yıkıcı bir deprem yaşandı. O dönem hemşehrilerimiz maddi-manevi ciddi sıkıntılar yaşadı. Yakınlarımız, evlerini, mallarını kaybedenler oldu. Çok sıkıcı bir süreçtir var ve kısa sürede çözümlerimiz olacaktır.

etkilenen vatandaşlarımızın zararlarının tazmini gerekse sele maruz kalan bölgelerde alt ve üst yapı çalışmalarını yine vatandaşlarımızın işbirliğinin giderilmesi noktasında devletimizin gayretli çalışmalarını sürüyor. Sürecin hızlanması, kadirinas vatandaşlarımızın aynı ve nakdi yardımlarının koordinasyonu için AFAD kampanyası da başlatıldı. Bugün burada bizler de vallahımız öncülüğünde, kentimizin ekonomisine yön veren STK temsilcileri ve sanayicilerimizle

“Duyarsam unutturum, görürsem hatırlarım, yaparsam öğrenirim”

Motivasyon: “Duyarsam unutturum, görürsem hatırlarım, yaparsam öğrenirim” olan İzmir Model Fabrika'nın kurucusu ortaklarından Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Ender Yorgancılar, fabrikada faaliyet gösteren hastaların kurucusuyla, 13 Ocak'tan itibaren yoğun dilencilerin çalışmalarıyla hayırlıklarla ayrıldı. Yorgancılar, “KOBİ'yi İzmir Model Fabrikasında aldığı eğitimler ve danışmanlıklarla Sanayi 4.0 ürettiğini öğreniyor” dedi.

Firmalara üç aşamalı destek veriliyor

Ender Yorgancılar, “Firmaların bu destekten faydalanması için gerekli olan eğitimler ve danışmanlıkların sağlanması için EBSO olarak bizler de katkı sağlıyoruz. Bu eğitimler, firmaların üretim süreçlerini iyileştirmeye ve verimliliğini artırmaya yardımcı olacaktır. Ayrıca, firmaların pazarlama ve satış stratejilerini geliştirmelerine de yardımcı olacağız. Bu eğitimler, firmaların rekabetsizliğini artırmalarına ve büyümelerine yardımcı olacaktır.” dedi.

“Dijital dönüşüm alt yapıya kuracağız”

EBSO olarak dijital dönüşümün firmaların verimliliğini artırmaya yardımcı olduğunu belirttik. Dijital dönüşümün alt yapıya kuracağız. Bu alanda firmaların eğitimleri ve danışmanlıklarını sağlıyoruz. Bu eğitimler, firmaların dijital dönüşümüne yardımcı olacaktır. Ayrıca, firmaların dijital pazarlama ve satış stratejilerini geliştirmelerine de yardımcı olacağız. Bu eğitimler, firmaların dijital rekabetsizliğini artırmalarına ve büyümelerine yardımcı olacaktır.” dedi.

Yorgancılar: Zeytin ve meşe ağacı dikilmelidir!

SON günlerde ülkenin birçok bölgesinde yaşanan yangınlar, hepimizin yüreğini yakmaya devam ederken, fidan bağışı kampanyaları da sürüyor. Yanan bölgelerin yeniden ağaçlandırılması ile ilgili önerilerde bulunan Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Bu yangınlar son olmayacak. Bunlarda çıkarılacak dersler uçak ve helikopter eksikliklerimiz orman içindeki yerleşim bölgelerin taşınmaları çam ağacı yerine zeytin ve meşe ağacı dikimidir” dedi. ■ HABER MERKEZİ

DIKKATLE ANALİZ EDİLMELİDİR

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 15 Temmuz Demokrasi Ve Halkın Birlik Günü nedeniyle bir mesaj yayınladı. Ender Yorgancılar, “Bu vatanın her bir ferdi ve kurumu ile birlikte göstermiş olduğu destansı mücadeleye, alınan derslerle birlikte geleceğe de ışık tutmaktadır. Zira, bugün dahi kurumlara kök salmış, sistemi sarmalamış bir yapının temizlenmesi devamiyedir. Benzer oluşumların ülkeye vereceği zarar da dikkatle analiz edilmelidir” diye konuştu. Türkiye'nin hedeflerini ve gitmek istediği yolun, bu yıl olmadığının altını çizen Başkan Yorgancılar, “Küresel ekonomi, pandeminin de yarattığı etkilerle farklı bir değişim ve dönüşüm süreci içeriyor. Hedeflerimizde ulaşılmaz, üretimi hızlandırmamız, yeni işbirlikleri ile siyasi ve ekonomik olarak güçlenmenin yolu bu dönüşüme dahil olabilmektir. Kaynaklarımızı ve enerjimizi ülkemizi geriye değil, ileriye götürmek için stratejik adımları belirlememiz gerekmektedir” dedi.

Dünya hızla değişiyor. Artık büyük olan küçüğü alt edemiyor. Hızlı olan yavaş olanı alt ediyor.

Rupert Murdoch

Reklam ajansları, ne kadar yaratıcı olurlarsa olsunlar, doğaları gereği giderek rutinleşen ve yavaşlayan organizasyonlara dönüşürler.

Oysa reklamverenler sonu bitmek bilmeyen toplantılar ve uzun yaratıcı süreçlerden çok acil çözümlere ihtiyaç duymaktadır.

**Sizin de basit ve hızlı çözümlere ihtiyacınız varsa,
bize ihtiyacınız var demektir.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

Fitch, Türkiye için bu yıl büyüme beklentisini yüzde 6,3'ten yüzde 7,9'a yükseltti

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye'nin kredi notunu "BB-" ve not görünümünü "durağan" olarak korudu.

Kuruluştan yapılan açıklamada, Türkiye'nin kredi notu ile görünümünün teyit edildiği kaydedildi. Açıklamada, Türkiye'nin uzun vadeli yabancı para ihracçı temerrüt notunun "BB-" ve not görünümünün "durağan" olarak teyit edildiği aktarıldı. Türkiye'de politika belirsizliğinin yüksek kalmaya devam ettiği belirtilen açıklamada, olumlu baz etkisi ve yavaşlayan iç talep nedeniyle enflasyonun 2021 yıl sonunda yüzde 16,9'a gerilemesinin beklendiği kaydedildi.

Açıklamada, ortalama yıllık enflasyonun gelecek yıl için yüzde 14,6 ve 2023 için yüzde 11,8 olarak tahmin edildiği ifade edildi.

Fitch'in açıklamasında, Türkiye için bu yılki büyüme beklentisinin özellikle yılın birinci çeyreğinde güçlü performansın ardından yüksek devir etkisi ve ekonomik faaliyette devam eden direnç nedeniyle yüzde 6,3'ten yüzde

7,9'a yükseltildiği bildirildi.

Bu yılın ikinci yarısında iç talep yavaşlamasının güçlü ihracat ve turizm sektöründeki toparlanma ile dengeleneceğine işaret edilen açıklamada, ülke ekonomisinin 2022'de ise yüzde 3,5 büyümesinin beklendiği aktarıldı.

Açıklamada cari açığın daraldığını belirtilerek bu yılın ikinci yarısında turizm gelirlerindeki iyileşmeyle cari açığın 2021'de gayrisafi yurtiçi hasılanın (GSYH) yüzde 3'üne gerileyeceği kaydedildi.

S&P: Küresel tahvil ihracı güçlü

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor's'tan (S&P) yapılan açıklamada, tahvil ihracının ikinci çeyrekte tarihsel olarak güçlü kalmaya devam ettiği aktarıldı.

Bu yılın ilk yarısında toplam tahvil ihracının 2020'nin aynı dönemine kıyasla yüzde 3,2 azalarak 4,5 trilyon dolara gerilediği belirtilen açıklamada, tahvil ihracında bu yıl yaklaşık yüzde 1 daralma beklendiği kaydedildi.

ABD'de artan enflasyona ilişkin endişelerin sürdüğüne işaret edilen açıklamada, S&P ekonomistlerinin enflasyondaki son sıçramanın büyük ölçüde geçici olduğuna inandığı aktarıldı.

Türkiye'nin Ocak-Temmuz dönemindeki toplam elektrik üretiminin yüzde 4,2'sinin sağlandığı güneş enerjisinde kurulu güç 7 bin 325 megavata ulaştı.

Türkiye Elektrik İletim AŞ (TEİAŞ) verilerine göre, Türkiye'nin toplam elektrik kurulu gücü Temmuz sonu itibarıyla 98 bin 263 megavata yükseldi.

İklim değişikliğiyle mücadele ve cari açığın azaltılması için yerli kaynak kullanımına ağırlık veren Türkiye'nin elektrik üretim portföyünde önemli yer tutan temiz enerji kaynakları, bu kapasitenin yaklaşık 52 bin megavatını oluşturdu.

Güneş enerjisi kurulu gücü temmuz sonu itibarıyla 7 bin 325 megavata yükselirken, bunun 699 megavatını lisanslı santraller, 6 bin 626 megavatını ise lisanssız santraller teşkil etti.

Bu dönemde, güneş enerjisinin toplam kurulu güç içindeki payı yüzde 7,5'e,

yenilenebilir enerji kurulu gücündeki payı ise yüzde 14'e ulaştı.

Güneş enerjisinde temmuz sonu itibarıyla elektrik üretimi yapan santral sayısı ise 7 bin 995'e çıktı.

Türkiye'nin Ocak-Temmuz dönemindeki 188,8 milyar kilovatsaatlik toplam elektrik üretiminin 8 milyar kilovatsaati güneşten elde edildi. Böylece, güneş bu dönemde toplam elektrik üretimi içindeki payını yüzde 4,2'ye çıkardı.

En yüksek kapasite Konya'da

Güneş enerjisinde il bazında en yüksek kapasite 914,9 megavatla Konya'da bulunurken, bunu 390,9 megavatla Ankara, 376,7 megavatla Şanlıurfa, 335,9 megavatla Kayseri ve 294,6

megavatla İzmir takip etti.

Kahramanmaraş 250,3 megavat, Afyonkarahisar 246,4 megavat, Manisa 223,5 megavat, Gaziantep 220,3 megavat, Mersin 204,1 megavat, Antalya 197,9 megavat, Denizli 194,9 megavat, Elazığ 172,8 megavat, Eskişehir 161,4 megavat ve Isparta 160,4 megavat ile güneş enerjisi kurulu gücü en yüksek 15 şehir oldu.

Güneş enerjisinde 2014'te kurulu güç 40,2 megavat iken 2015'te 248,8 megavat seviyesine ulaştı. Bu kapasite, 2016'da 832,5 megavat, 2017'de 3 bin 420 megavat, 2018'de 5 bin 62 megavat, 2019'da 5 bin 595 megavat oldu.

Türkiye'nin güneş enerjisi kurulu gücü geçen yılsonunda 6 bin 667 megavat olarak kayıtlara geçti.

Temiz kaynaklardan üretilen elektrik, hidrojen formunda depolanacak

Dünya genelinde faaliyet gösteren enerji şirketleri 2030'a kadar yenilenebilir kaynaklardan üretilen 25 teravatsaat elektriği hidrojen formunda depolamayı amaçlıyor.

Elektrik üretiminde yenilenebilir enerjinin payının artmasıyla ortaya çıkan baz yük dengesizliklerinin önüne geçmek amacıyla, hidrojenin elektriğin depolanmasında kullanımına yönelik çalışmalar yürütülüyor.

Enerji şirketleri 2030'a kadar yenilenebilir kaynaklardan üretilen 25 teravatsaat elektriği hidrojen formunda depolamayı amaçlıyor. Hidrojenin enerji taşıyıcı olarak farklı formlarda kullanımını içeren senaryolara göre ise 2050'ye kadar yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen 58 teravatsaatlik elektrik enerjisi hidrojen formunda depolanabilecek, ayrıca bu miktar teknolojik gelişmelere

bağlı olarak artış gösterebilecek.

Küresel hidrojen talebinin 2015-2050 döneminde 7 kat artışla 325 teravatsaatten 2 bin 250 teravatsaate çıkması beklenirken, bu miktar AB'nin iki aylık elektrik talebine karşılık geliyor.

Hidrojen talebinin düşük ya da yüksek olmasına yönelik senaryolara göre depolanan elektrik, hidrojen formunda enerji, ulaştırma, endüstriyel üretim ve binaların enerji ihtiyacı için kullanılabilir.

Neden hidrojen?

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. İskender Gökalp, ülkelerin enerji ve sanayide

hidrojene yönelmesinin birçok sebebi olduğunu belirterek, "Yenilenebilir elektriğin depolanması başta olmak üzere hidrojen, enerji, sanayi ve ulaştırma sektörlerinde 'çığır açıcı' olabilir" ifadesini kullandı.

Ekonomisini karbondan arındırmak ve döngüsel ekonomide tüm ürünleri maksimum verimde kullanmak isteyen ülkelerin, hidrojenin farklı sektörlerde kullanımına yönelik teknolojiler üzerinde çalıştığını aktaran Gökalp, şöyle konuştu:

"Rüzgar ve güneş gibi emre amade enerji üretilmeyen kaynaklardan sağlanan elektriğin gerektiğinde kullanılmak üzere depolanması gerekiyor. Hidrojen çeşitli kaynaklardan üretilebiliyor ve

kilogram başına ısı gücü yüksek. Yenilenebilir kaynaklardan üretilen ve depolanan elektriğin ihtiyaç duyulduğunda yeniden enerjiye çevrilmesi halinde çevreye zarar vermemesi durumu, hidrojeni ideal bir yakıt yapıyor. Hidrojen hava ile yakıldığında ya da yakıt pillerinde kullanıldığında ısı, elektrik ve yanında sadece su üretiyor. Doğal gaz gibi karbon içerikli fosil yakıtlar yandığında enerji üretimi ile beraber karbondioksit salımı da yapıyor.”

Gökalp, hidrojeni yenilenebilir elektrikle üretmenin en temiz yolunun suyun elektrolizi yani suyun hidrojen ve oksijenden oluşan bileşenlerine ayrıştırılması olduğunu aktardı.

Hidrojen enerji sisteminden daha mükemmel bir döngüsel sistem düşünmenin bugünkü teknolojiyle zor olduğunu dile getiren Gökalp, “Yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretimi oldukça ucuzladı. Hidrojen üretiminde kullanılabilir. Ayrıca Hidrojeni üretmenin başka yolları da var. Bunlar organik atıkların gazlaştırılması, doğal gazın pirolizi, yani hidrojen ve katı karbona dönüştürülmesi, bazı metallerin, mesela alüminyum veya bor

bileşenlerinin su ile kimyasal tepkimeye sokulması buna hidroliz diyoruz ve yine suyun hidrojeninin elde edilmesi gibi” dedi.

Gökalp, hidrojen enerji sisteminin döngüsel ekonominin gerektirdiği tüm avantajları barındırdığına işaret ederek, sunuları kaydetti:

“Döngüsel ekonomide, çıkan yan ürün veya atık da değerlendiriliyor. Örneğin metal hidrolizi ile hidrojen üretince, suyun oksijeni metal ile birleşip oksit oluyor, mesela alüminyum oksit, o da tekrardan alüminyum

üretiminde kullanılabilir, bu süreç yine mükemmel döngüsel bir sistem. Çimento ve demir çelik gibi sanayi dallarının saldıği karbondioksiti yakalayıp temiz hidrojenle katalizörler yardımıyla kimyasal tepkimeye sokarsak, sentetik gazdan metanole kadar çeşitli malzemeler üretebiliyoruz. Tüm bu ürünler kimya sanayinin ana girdileri. Temiz hidrojeni amonyak olarak da depolayabiliriz, amonyak aynı zamanda gübre üretiminin ana maddesi. Tüm ülkelerin hidrojen peşinde koşmasının ana sebepleri bunlar.”

Temmuzda dünya çapında 142 yılın sıcaklık rekoru kırıldı

ABD Ulusal Okyanus ve Atmosfer Dairesinin (NOAA) yayımladığı küresel verilere göre, kuzey yarımkürede Temmuz sıcaklıkları, ay ortalamasının 1,54 derece üzerine çıkarak 142 yılın rekorunu kırdı. Temmuzda Asya kayıtlara geçen en sıcak ayını yaşarken, Avrupa’da temmuz sıcaklığı 2018 yılının gerisinde kalarak ikinci oldu.

NOAA Direktörlerinden Rick Spinrad, Temmuzun genellikle yılın en sıcak ayı olduğunu belirterek, “Ancak bu rekor, iklim değişikliğinin dünyayı soktuğu rahatsız edici ve yıkıcı yolun göstergelerinden biri oldu” değerlendirmesinde bulundu.

Ulusal Okyanus ve Atmosfer Dairesi, aylık raporlarının Birleşmiş Milletler (BM) bünyesindeki Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli’nin (IPCC) geçen hafta yayımlanan iklim raporunda belirtilen uzun vadeli değişiklikleri yansıttığını kaydetti.

IPCC raporunda, önlem alınmadığı takdirde 21. yüzyılda 2 derecelik küresel ısınmanın aşılacağı konusunda uyarıda bulunulmuştu.

Türkiye’de sıcaklıklar küresel ısınmayla 80 yıl içinde yaklaşık 6,5 derece artabilir

Küresel ısınmanın 2100 yılı sonrasında da süreceğini belirtilirken, yaz aylarında görülecek ısınma miktarının kötümser senaryolara göre 80 yıl içinde 3,5 - 6,5 derece arasında değişim göstermesi bekleniyor.

ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü Su Kaynakları Mühendisliği Laboratuvarı’nda iklim değişikliği çalışmaları yürüten Prof. Dr. İsmail Yücel, küresel ısınma ve etkilerine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Birleşmiş Milletler (BM) bünyesindeki Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli’nin (IPCC) açıkladığı son raporu değerlendiren Yücel, “Birleşmiş Milletlerin yeni iklim raporunda da teyit edildiği gibi küresel ısınma, önümüzdeki on yıllarda devam edecek ve tüm yeni IPCC senaryolarına dayanarak söylüyorum, 2100 yılı sonrasında da sürecektir” ifadelerini kullandı.

Raporda, atmosferdeki sıcaklık düşürülebilmiş olsa dahi kritik değişimlerin yaşanacağını belirtildiğini aktaran Yücel, “Isınma, yıllar arasından on yıllığa kadar çeşitli

değişkenlikler sergilemeyi sürdürecektir. Raporda özellikle dünyanın bazı bölgelerindeki sıcak hava dalgalarının sıklığında ve şiddetli yağış olaylarının sayısının arttığına dair güçlü vurgu yapılmıştır” diye konuştu.

İklim değişikliğinin Türkiye’ye etkileri

Bu rapora paralel iklim değişikliğinin etkilerini Türkiye özelinde değerlendiren Yücel, küresel ısınmayla havanın su buharı tutma kapasitesinin yaklaşık yüzde 7 arttığını söyledi.

Daha sıcak bir iklimin farklı zamanlarda veya yerlerde hem kuraklık hem de sel riskini artırdığına dikkati çeken Yücel, “Hızla ısınan dünyamızda, ortalama yağışın yüksek mekansal değişkenliğe sahip olması beklenirken, birçok bölge, artan sıklıkta yoğun kısa süreli

aşırı yağış olayları yaşayacaktır. Bu duruma, özgül nemdeki artış ve tropik bölgelerden daha yüksek miktarda nem taşınması neden olmaktadır” dedi.

En yeni iklim simülasyonlarına göre, Türkiye’nin yaz kuraklığının yüzde 30’a varan büyüklükte bir yayılımla sonbahara doğru genişlediğine işaret eden Yücel, şöyle devam etti:

“Karadeniz Bölgesi’nin tüm yıl ıslak olarak bilinen yağış rejimi, yaz ve sonbahardaki yağış azalması ile beraber güçlü mevsimsellik gösterecek. Karadeniz Bölgesi’nin doğusu ve Anadolu’nun kuzeydoğusu, kış ve ilkbahar mevsimlerinde gelecek dönemde artan yağış özelliği ile Türkiye’nin güneyinden pozitif yönde ayrılmaktadır. Yaz aylarında görülecek ısınma miktarı orta ve kötümser senaryolara göre

Batı Akdeniz, iç Ege ve güney bölgelerde yüzyıl sonunda 3,5 - 6,5 derece arasında değişim göstererek rekor seviyelere ulaşacak. Bu durumda beraberinde kuraklık riskini artırarak, sıcak hava dalgalarının daha sık görülmesine sebep olacaktır. Aşırı sıcakların ardışık olarak en az 3 gün sürmesini anlatan 'sıcak hava dalgaları', dünyada ve ülkemizde meydana gelen yangın riskini de artıracak."

Kısa süreli aşırı hava olaylarının süresi uzuyor

Prof. Dr. Yücel, yeni iklim simülasyonlarında mevsimler boyunca soğuk-sıcak ve ıslak-kuru gibi aşırı anormalliklerinin daha net vurgulandığını dile getirerek şunları kaydetti:

"Ayrıca simülasyonlardan elde edilen aşırı yağış analizlerine göre, Türkiye'nin kuzey ve güney kıyıları arasında farklı bir aşırı yağış olayı modeli ortaya çıkıyor. Kuzey kıyı rejimlerinin 2 saat ve daha kısa süreli aşırılıkların yoğunlaşmasıyla, güney kıyı rejimlerinin genellikle 6 saat ve üzeri süreli yıllık aşırı yağış olayları nedeniyle en yüksek etkiye sahip olduğu tahmin

ediliyor. Türkiye'de kıyı rejimlerinin karasal kesimlerden çok daha fazla yağış aldığına işaret eden Yücel, Akdeniz ve Karadeniz'de görülen anormal deniz seviyesi sıcaklık değişimlerinin, şiddetli yağış olaylarının etkisini kıyı kesimlerden iç kesimlere ve yukarı seviyelere taşıyarak o bölgelerde de taşkına sebep olduğunu anlattı. Bu durumun özellikle Doğu Karadeniz bölgesinde heyelan riskini de beraberinde getirdiğini kaydeden Yücel, "Genellikle sadece birkaç dakika kadar süren aşırı hava olayları küresel ısınma ile artık birkaç saat sürebilmektedir."

Çare yenilenebilir enerji

Yücel, bu küçük ölçekli ve yerel olayların meydana gelmelerinden çok önce tahmin edilmesinin zor olduğuna işaret ederek, kritik noktalarda gözlem ağlarının geliştirilmesi ve veri asimilasyonu tekniklerinin erken uyarı sistemlerinde kullanılması gerektiğini kaydetti.

Aşırı yağışların yoğunluk-süre-frekans değişimlerinin doğru tahmininin hasarı, can-mal kaybını ve ekosistemler üzerindeki diğer birçok etkiye neden olan tehlikeli

kentsel ve kırsal taşkınları önlemek için önemli olduğunu vurgulayan Yücel, şunları kaydetti:

"Bugün yaşadığımız iklim değişikliği, yakın gelecekte bile durağan koşulların olası olmadığını ortaya koymaktadır ve bu etkiyi hafife almak, çok sayıda hidrolojik sistemin gerekli hizmetleri optimum düzeyde sunma kapasitesinde bir azalmaya neden olacaktır. Genel olarak, politika yapıcılar, Türkiye'de konut ve sanayi yerleşimlerinin yüksek olduğu kıyı bölgelerinin gelecekte aşırı yağış olaylarını yoğunlaştıracağını ve hidrolojik sistemlerin iklim değişikliğine bağlı aşırı yağış olaylarına karşı mevcut kırılabilirliğinin daha da kötüleşeceğini dikkate almalıdır. Ayrıca, iklim değişikliğine uyum ile beraber eş güdümlü olarak azaltım stratejilerinin de dikkate alınmasıyla mevcut kaynaklar verimli bir şekilde transfer edilebilecek, sosyal ve ekonomik sonuçları daha iyi yönetilebilecektir. Mevcutta devam eden rüzgar ve güneş enerjisi gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı da büyüyerek devam etmelidir."

OPEC küresel petrol talebindeki artış öngörüsünü sabit tuttu

OPEC, bu yıl için küresel günlük petrol talebine yönelik artış beklentisini 6 milyon varilde sabit tuttu ve günlük petrol talebini 96,6 milyon varil olarak tahmin etti.

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) temmuz ayına ilişkin petrol piyasası raporuna göre, beklentinin sabit tutulmasında, ekonomik büyümedeki yukarı yönlü revizyonlara rağmen büyümenin petrol kullanımının yoğun olmadığı sektörlerde yaşanacağı öngörüsü etkili oldu.

Gelecek yıl için küresel petrol talebinin günlük 3,3 milyon varil artarak ortalama 99,9 milyon varile ulaşması ve talebin yılın ikinci yarısında 100 milyon varil sınırını aşması bekleniyor.

Ekonomik aktivitelerin

büyük teşvik paketleriyle desteklenerek artacağı, buna ek olarak Covid-19 salgınının aşılama programları ve gelişen tedavi yöntemleriyle kontrol altına alınacağı öngörülüyor. Bu etkenlerin OECD ve OECD dışı ülkelerde ekonomik aktiviteleri daha da hızlandırarak, petrol talebini istikrarlı olarak artıracığı tahmin ediliyor.

Bu kapsamda, bu yıl OECD ülkelerinin petrol talebinin günlük 2,6 milyon varil artarak 44,6 milyon varile, OECD dışındaki ülkelerin petrol talebinin ise günlük 3,4 milyon

varil artarak 51,9 milyon varile ulaşacağı belirtiliyor.

OPEC, küresel petrol talebine ilişkin büyüme öngörüsünü günlük yaklaşık 6 milyon varil olarak sabit tuttu. Böylece, bu yıl küresel petrol talebinin günlük 96,6 milyon varil olması bekleniyor.

Petrol üretimi Temmuz'da arttı

Rapora göre, küresel petrol arzı geçen ay bir önceki aya kıyasla günlük 970 bin varil artarak yaklaşık 95,7 milyon varil oldu.

OPEC'in günlük ham petrol üretimi de söz konusu dönemde 640 bin varil artarak yaklaşık 26,6 milyon varil seviyesinde gerçekleşti. OPEC'in küresel petrol üretimindeki payı ise temmuzda yüzde 0,4 artışla yüzde 27,9 oldu.

Bu dönemde OPEC içinde ham petrol üretimi en fazla Suudi Arabistan'da artarken, en büyük düşüş Angola'da görüldü.

Günlük üretim geçen ay bir önceki aya göre Suudi Arabistan'da 497 bin varil artış gösterdi, Angola'da 38 bin varil geriledi.

OPEC dışı ülkelerde günlük petrol üretimi ise aynı dönemde 330 bin varil artarak 68,03 milyon varil seviyesinde gerçekleşti.

Öte yandan, dünya genelinde sondaj kulesi sayısı, temmuzda bir önceki aya göre 53 artarak 1486 oldu. Bu kulelerden 356'sı OPEC üyesi ülkelerde bulunuyor.

ABD'den üretimi artırma çağrısı

Öte yandan ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Jake Sullivan, küresel ekonomik toparlanma için tehdit olarak görülen yüksek akaryakıt fiyatlarıyla mücadele için Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) ve OPEC dışı bazı üretici ülkelerden oluşan OPEC+ grubuna petrol üretimini artırma çağrısında bulundu.

Sullivan, yazılı açıklamasında, yüksek akaryakıt fiyatlarının kontrol edilmediği takdirde devam eden küresel toparlanmaya zarar verme riski taşıdığını belirtti.

Ham petrol fiyatının Covid-19 salgını başlamadan önce 2019'un sonunda olduğundan daha yüksek seyrettiğine işaret eden Sullivan, "OPEC+ yakın zamanda üretim artışlarında anlaşsa da bu artışlar, OPEC+'nın salgın sırasında uyguladığı önceki üretim kesintilerini 2022'ye kadar tam olarak telafi etmeyecek" değerlendirmesinde bulundu.

Sullivan, küresel toparlanmanın "kritik zamanında" bu artışların yeterli olmadığını vurguladı.

ABD Başkanı Joe Biden'ın Amerikalıların uygun fiyatlı ve güvenilir enerjiye erişmelerini istediğini açıkça belirttiğini aktaran Sullivan, şunları kaydetti:

"OPEC'e taraf olmamıza rağmen, ABD, ulusal ekonomik ve güvenlik meselelerimizi etkileyen önemli konularla ilgili olarak kamu ve özel alanda her zaman uluslararası ortaklarla konuşacaktır. Fiyatların belirlenmesinde rekabetçi piyasaların önemi konusunda ilgili OPEC+ üyeleriyle görüşüyoruz. Rekabetçi enerji piyasaları, güvenilir ve istikrarlı enerji arzı sağlayacaktır ve OPEC+ toparlanmayı desteklemek için

daha fazlasını yapmalıdır."

IEA'nın 2022 tahmini

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) ise Temmuz ayına ilişkin petrol piyasası raporunda, Covid-19 vakalarındaki artışın devam etmesi sebebiyle gelecek yıla yönelik küresel petrol talebi öngörüsünü düşürdü. IEA, geçen ayki raporunda küresel petrol talebinin 3 milyon varil artışla 99 milyon 500 bin varile çıkacağını tahmin ediyordu.

Petrol talebinde gelecek yıl günlük 37 milyon 200 bin varille Asya Pasifik Bölgesi'nin başı çekmesi beklenirken, bu bölgeyi 31 milyon 100 bin varille Amerika kıtası ve 14 milyon 100 bin varille Avrupa izleyecek.

Bu yıl için küresel petrol talebi tahminini 300 bin varil düşüren IEA, talebin 96 milyon 150 bin varil olmasını bekliyor. Gelecek yıl talebin bu yıla göre günlük 3 milyon 200 bin varil artışla 99 milyon 310 bin varil olacağı öngörüldü.

Rapora göre, küresel petrol üretimi temmuzda bir önceki aya göre 1 milyon 660 bin varil artışla 96 milyon 720 bin varile yükseldi.

Türkiye'nin RES kurulu gücü 10 bin megavatı aştı

Rüzgar enerjisinin başkenti: İzmir

OPEC, bu yıl için küresel günlük petrol talebine yönelik artış beklentisini 6 milyon varilde sabit tuttu ve günlük petrol talebini 96,6 milyon varil olarak tahmin etti.

Türkiye Elektrik İletim AŞ'nin (TEİAŞ) verilerinden derlenen bilgilere göre, Türkiye'nin emre amade elektrik kurulu gücü 98 bin 800 megavat seviyesine yükseldi.

İklim değişikliğiyle mücadele ve cari açığın azaltılması için Türkiye'nin elektrik üretim portföyünde önemli bir yer tutan temiz enerji kaynakları, bu kapasitenin 51 bin 900 megavatını oluşturdu.

Türkiye'nin temiz enerji kurulu gücü içinde hidroelektrikten sonra en yüksek kapasiteye sahip rüzgar enerjisi kurulu gücü 10 bin 10 megavata ulaşmasıyla, bu alanda yeni bir eşik aşıldı.

Elektrik üretiminin yüzde 9'u rüzgardan

Bu yıl ocak-temmuz döneminde Türkiye'de üretilen 187,3 milyar kilovatsaatlik elektriğin 16,8 milyar kilovatsaatlik rüzgar enerjisinden elde edildi.

Bu dönemde rüzgar enerjisinin toplam elektrik

üretimi içindeki payı yüzde 9 olarak kayıtlara geçti.

Rüzgar enerjisinin Türkiye'nin toplam elektrik kurulu gücündeki payı yüzde 10'a ulaşırken, rüzgar enerjisi toplam yenilenebilir enerji kurulu gücünün ise yüzde 19,3'ünü oluşturdu.

Böylelikle, Türkiye'nin rüzgar enerjisi kurulu gücü 10 bin megavatı aşarken, bu alanda faaliyet gösteren şirket sayısı 3 bin 580'e, doğrudan ve dolaylı istihdam ise 25 bin kişiye ulaştı.

Türkiye'nin rüzgar başkentleri

Rüzgar enerjisinde il bazında en yüksek kapasite yaklaşık 1700 megavatla İzmir'de bulunurken, bunu 1300 megavatla Balıkesir, yaklaşık 850 megavatla Çanakkale, 750 megavatla Manisa ve 420 megavatla İstanbul izledi.

Hatay ve Kırklareli 415'er megavat, Aydın 400 megavat, Afyonkarahisar 325 megavat, Kayseri 272 megavat, Osmaniye

260 ve Konya 242 megavat, Muğla 220 megavat, Bursa 205 megavat ve Mersin yaklaşık 200 megavatla rüzgar enerjisi kurulu gücü en yüksek 15 şehir arasında yer aldı.

6 kıtada 45 ülkeye ihracat

Rüzgar enerjisinde yatırım kararının ardından elektrik üretimine kadar geçen süre yaklaşık 5 yılı buluyor. Rüzgar enerjisi yatırımlarında maliyetin yüzde 80'ini türbin oluşturuyor.

Projelerden önce sahalarda türbinin kurulacağı yerin potansiyelinin tespit edilmesi için en az 2 yıl güç ölçümleri gerçekleştiriliyor. Ölçümler sonrasında rüzgar enerjisi yatırımcısına kapasite tahsisi yapılması, her bir türbin için yaklaşık 30 farklı kurumdan ayrı ayrı gerekli izinlerin alınması, mühendislik çalışmalarının ardından projelendirme aşamasına geçilmesi gerekiyor.

Toplamda 8 bin parçadan oluşan rüzgar türbinlerinin ana

parçalarını kule, kanat, jeneratör, nasele iç aksamı, kule içi aksamı oluşturuyor.

Bu parçaların büyük bir kısmı Türkiye’de üretiliyor. Türkiye’nin rüzgar enerjisi sanayisi, enerji kaynakları içinde yüzde 65 ile en fazla yerliliği sağlayan sektörlerden biri olarak öne çıkıyor.

Fabrikalarda üretilen kanat, kule ve naseller tırlarla taşınarak santral sahasında monte ediliyor. Rüzgar türbininin ana parçalarından biri olan kule uzunluğu ise 120 ve kanat uzunluğu 80 metreyi buluyor. Böylece, türbinlerin toplam uzunluğu 200 metreye ulaşıyor.

Rüzgar türbinlerinin kapasiteleri proje ve sahanın özelliklerine göre değişiklik gösteriyor. Özellikle türbinlerin üretimi proje bazlı gerçekleştiriliyor. Piyasada yaklaşık 6 megavat kapasiteli türbinler bulunuyor. Bu kapasitede bir türbin yaklaşık 6 bin hanenin ihtiyacını karşılayabilecek miktarda elektrik üretebiliyor. Böyle bir türbinin maliyeti ise 3 milyon avroyu buluyor.

Türkiye’deki 77 rüzgar ekipmanı üreticisi şirket, 6 kıtada 45 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor.

İzmir’de istihdam 7 bin 500’ün üzerinde

İzmir Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan ve Türkiye’nin ilk bölgesel ölçekli deniz üstü rüzgar enerjisi yol haritası olma özelliği taşıyan “Rüzgar Enerjisi Sektörü ve İzmir Denizüstü Rüzgar Enerjisi Yol Haritası Raporu”na göre, gelişen teknolojinin sonucu olarak deniz üstü rüzgar enerjisi santrali yatırımları önem kazanmaya başladı.

Dünya genelinde son 20 yılda 707 gigavatlık karasal rüzgar enerjisi santrali kurulu gücüne ilave olarak, 35 gigavatlık deniz üstü rüzgar enerjisi santrali (RES) kurulu gücüne ulaşıldı. Henüz

deniz üstü RES yatırımlarının başlamadığı Türkiye’de bu alanda yaklaşık 70 gigavatlık potansiyel olduğu tahmin ediliyor. Türkiye’deki kurulu gücün yaklaşık yüzde 20’sine ev sahipliği yapan İzmir, deniz üstü rüzgar santrali kurulumları için de yatırımcılara önemli fırsatlar vadediyor.

Türkiye’nin “rüzgar enerjisi başkenti” olarak adlandırılan ve Türkiye’deki karasal rüzgar türbini bileşenlerinin üretim üssü olan İzmir’in, deniz üstü rüzgar türbini bileşenlerinin de üretildiği ve buradan ihraç edildiği öncü şehir olabilecek potansiyele sahip olduğunun altı çiziliyor. Sadece İzmir rüzgar sanayisinde 7 bin 500’ün üzerinde kişi çalışırken, 30’u aşkın ülkeye yıllık 400 milyon doların üzerinde ihracat yapılıyor.

Bu potansiyelin değerlendirilebilmesi için bölgesel ölçekte atılması gereken temel adımların tanımlandığı yol haritası hazırlanırken, deniz üstü rüzgar enerjisi sektörünün İzmir’deki gelişimini desteklemek üzere proje ve faaliyetlerin belirlenmesi, bunlar hakkında bölgesel ve ulusal kurumlar nezdinde farkındalık yaratılması, bunların sonucunda konu ile ilgili bölgede ortak bir vizyon oluşturularak bölgesel sahiplenmenin sağlanması hedefleniyor.

İzmir Denizüstü Rüzgar Enerjisi Yol Haritası kapsamında potansiyel tespiti ve yatırım alanlarının belirlenmesi, pazar analizi, sektörel ihtiyaç ve taleplerin tespiti, bölgesel ve ulusal politikalar arası uyumun sağlanması, finansman kaynaklarının belirlenmesi ve tanıtım üzerine çalışmalar yapılacaktır.

İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) Genel Sekreteri Dr. Mehmet Yavuz, rüzgar enerjisi sektörünün Türkiye ekonomisine olan katkısının sadece enerji üretimi boyutuyla değil, sanayi boyutuyla da büyük önem arz ettiğini belirtti.

Megavat başı yatırım maliyeti yaklaşık 1,4 milyon dolar civarında olan rüzgar türbinlerinin bileşenlerinin imalatı ve lojistiği ile beraber mühendislik, kurulum, servis, bakım, güç yenileme (repowering) ve geri dönüşüm hizmetlerinin büyük bir ekonomik değer oluşturduğunu vurgulayan Yavuz, “Yarattığı ekonomik değer yanı sıra, çevreye duyarlı bir yenilenebilir enerji kaynağına dayalı olması ve enerjinin yerleştirilmesi anlamında olumlu katkılar sağlaması sebepleriyle rüzgar enerjisi sektörü Ajans olarak yüksek önem atfettiğimiz, İzmir’in bölgesel kalkınması için belirlediğimiz öncelikli çalışma alanları arasında yer alıyor” dedi.

Yavuz, teknolojik gelişmeler ve küresel trendler göz önünde bulundurulduğunda deniz üstü uygulamaların giderek yaygınlaştığını belirterek, şunları kaydetti:

“Bu noktada sanayi ve lojistik altyapımızın yaşanan sektörel dönüşüme uyum sağlayacak şekilde geliştirilmesinin sağlanması kıymetli olacaktır. İzmir ve çevresinde kümelenmiş, belirli bir olgunluğa erişmiş rüzgar sanayimizin varlığı ve söz konusu dönüşüme uyumun sağlanmasıyla sektörün yarattığı yeni fırsatları yakalamamız mümkün görünüyor. Ajans olarak biz de bu dönüşümü başlatılmak adına Denizüstü Rüzgar Enerjisi Yol Haritası kapsamında belirlenen temel faaliyetlerin altında listelenmiş deniz üstü rüzgar ölçümünün yapılması, örnek yatırım fizibilite raporlarının hazırlanması, liman altyapı ihtiyaçlarının belirlenmesi, mevcut ekipman üretim kabiliyetinin tespiti, ihtisaslaşmış sanayi alanlarının oluşturulması, Çandarlı Limanı Projesi’nin sektörün ihtiyaçlarına uygun hale getirilmesi gibi çalışmalarını halihazırda başlatmış bulunuyoruz.”

İklim krizi "su gerginliklerini" artırıyor

Küresel iklim değişikliğinin yarattığı sorunlar belirginleştikçe ülkeler arası gerginlikler de artmaya başladı.

Yaşanan sıra dışı hava olayları toplumsal hayatın tüm ilişkileriyle öngörülebilirliğini azalttığı gibi sürdürülebilir yaşamın kalitesini düşürüyor ve maliyetini artırıyor. Oluşan bu etki ülkeleri artık ciddi şekilde endişeye sevk ediyor.

Su ve su kaynakları, insan yaşamı yanında, sürdürülebilir büyüme ve gelişim için de yaşamsal önem taşıyor. Su sorunu endişe verici boyutlara ulaşmışken, giderek artan tatlı

su ihtiyacının nasıl karşılanması gerektiği konusu da ayrı bir sorun olarak karşımıza çıkıyor. Tatlı su, insanların ve ekosistemlerin sağlığı, yoksulluğu sona erdirmeye, sürdürülebilir kalkınma, ekonomik büyüme, politik ve sosyal denge için mutlaka gerekli olan tükenen bir kaynak.

İklim değişikliği, su kaynaklarındaki azalma ve bunun tarımsal üretim

üzerindeki olumsuz etkisi, kurak ve yarı kurak alanların genişlemesine sebebiyet verirken, çölleşmeyi, tuzlanmayı ve erozyonu artıracak yıllık ortalama sıcaklıklar da yükseliyor. İklim değişikliği ile ortaya çıkan su döngüsünün değişmesi ve su kaynaklarının kullanımında sorun yaşayan ülkelerin yaşadığı belirsizlik durumu, yaşanan "su stresini" giderek artırıyor.

Veriler, dünyada 17

ülkede aşırı düzeyde su sıkıntısı yaşandığını gösteriyor. Katar, İsrail, Lübnan, İran, Ürdün, Libya, Kuveyt, Suudi Arabistan, Eritre, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), San Marino, Bahreyn, Hindistan, Pakistan ve Türkmenistan bu ülkelerden bazıları. En sorunlu 17 ülkenin 11'i ise Orta Doğu'da yer alıyor. Araştırmalar, bu ülkelerdeki temiz içme suyunun yüzde 80'inin tarım, sanayi ve şehir belediyeleri tarafından kullanıldığını ortaya koyuyor.

Su protestoları

Medyada çıkan haberler, İran'ın Huzistan eyaletinin sıcağın kavrulduğunu gösteriyor. Mart ayından bu yana kuraklık ve su kıtlığı çekilen bölgede halk, hükümete ve su kaynaklarının kötü yönetimine karşı öfkeli ve sokaklarda ciddi protestolar yaşıyor. Su protestoları nedeniyle zor günler geçiren İran'da su kaynaklarının kullanımından kaynaklı birçok sorun bulunuyor. Buna karşın son dönemde İranlı yetkililer Türkiye'nin Fırat ve Dicle nehirlerinin suyunu adil kullanmadığını ve bunun da bölgede su sıkıntısına yol açtığı şeklinde iddialar gündeme getirdi. Ancak burada İran'da su sorununun perde arkasında farklı nedenlerin yattığını kaydetmek gerekiyor.

Ciddi su stresi yaşayan İran'da su kronik bir sorun. 1979 devriminden önce de su protestolarının yaşandığı ülkede, bu durum günümüzde de sorun olmaya devam ediyor. Yıllar geçtikçe sorun büyüse de hayati derecede öneme sahip olan bu soruna kalıcı bir çözüm üretilmedi. Esasında İran'daki doğal kaynakların yıllardır yanlış yönetilmesinden dolayı su sorunu içinden çıkılmaz bir hale gelmiş durumda. İran'daki su krizinin Türkiye ile bir ilgisinin

bulduğunu söylemek hayli güç.

Coğrafi konumu itibarıyla zaten yeterli yağış alamayan İran'ın yalnızca Hazar Denizi kıyısında dar bir şeritte sulak arazisi var. Ülkenin geri kalanı yarı kurak ve kurak iklime sahip. Bu coğrafi özelliklere ek olarak endüstrileşme, hızlı nüfus artışı, kırsaldan kente göç ve kişi başına düşen su tüketiminin artması da krizin boyutunu büyütüyor.

Yıllardır yaşadığı su stresini yönetebilmek için çareyi baraj inşa etmekte arayan İran'da şu an 192 baraj bulunuyor. Kurak bir ülkede bu kadar yüksek sayıda ve büyük ölçekte barajın bulunması havzalardaki buharlaşmayı artırdığı için mevcut su da giderek azalıyor. Ayrıca İran'da yağışların son 20 yılda yüzde 20 azaldığını kaydetmek gerekiyor. Ülkede, tarımda kullanılan su kaynaklarının ekseriyeti de endüstriyel kullanıma yönlendirildi. Dahası İran, yanlış yönetim politikaları nedeniyle Orta Doğu'nun en büyük gölü olan Urmiye'de suyun yüzde 90'ını kaybetti.

Su ve çevre sorunlarıyla boğuşan ülkede, eski Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, Dicle ve Fırat nehirlerinin kullanımına ilişkin "İki büyük ve güçlü nehri tek bir ülke kullanırsa bunun sonuçları bizleri etkiler" şeklinde bir ifade kullanmıştı. Aslında burada Ruhani'nin sözlerinin gerçeği yansıtmadığını ifade etmek gerekiyor. Zira Fırat ve Dicle nehirlerinin akışına bakınca Ruhani'nin sözlerinin gerçeği yansıtmadığını kolayca anlayabiliriz.

İran'ın Fırat-Dicle nehirleri ile ilişkisi oldukça sınırlı. İran'ın, Dicle Nehri üzerindeki 4 havza ülkelerinden sadece birisi olduğunu not etmek gerekiyor. Dicle Nehri, Türkiye'de doğduktan sonra Irak'ın Şatt'ül Arap bölgesinde birleşip, ardından Basra Körfezi'ne dökülüyor. Bu

kapsamda Dicle Nehri'nin yalnızca bazı kolları üzerinde İran su tasarrufunda bulunuyor.

Türkiye geçmişte olduğu gibi bugün de sınır aşan su kaynakları üstünde iş birliği yaklaşımını izliyor ve bu yaklaşımını hiçbir zaman bozmuş değil. Keban ve Karakaya barajları inşa edilirken Fırat Nehri'nde saniyede 350 metreküp su bırakılması taahhüt edilmiş, komşu ülkelerin ihtiyaçları da bu bağlamda dikkate alınmıştı. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamında yapılan diğer baraj ve hidroelektrik santrallerinde de aynı politikanın izlendiğini görülebilir. Türkiye, 1987 yılında Suriye ile imzalanan protokolle de saniyede 500 metreküp su bırakmayı taahhüt etmişti ve günümüze kadar da bu sözüne hep sadık kaldı.

Burada ironi olan ise İran'ın son yıllarda özellikle yaz aylarında Irak'a giden suyu ya tamamen ya da büyük oranda kesmesi. Bu durum, halihazırda önemli ölçüde su sorunu yaşayan Irak'ta yaşamı oldukça olumsuz etkiliyor. Özellikle Dicle nehrinin bazı kollarındaki suların tasarrufu hususunda eleştiriler yönelen İran'ın, komşusu Irak'a yönelik su kesintisi yapması da çelişkili bir tutum olarak öne çıkıyor.

Fırat ve Dicle nehir sistemleri

Türkiye'den doğup Suriye ve Irak topraklarında aktıktan sonra birleşip müştereken Basra Körfezi'ne dökülen Fırat ve Dicle nehirleri, en az beş bin yıldan beri bölge insanları için hayat kaynağı. Tarihin en eski dönemlerinden beri çeşitli kanallarla birbirine bağlanan ve yüzyıllar içerisinde sulama alanlarındaki kullanımları büyük değişiklikler gösteren bu iki nehirle ilgili meseleler, özellikle 1960'lı yıllardan itibaren, Türkiye'nin başlattığı projeler dolayısıyla yoğunluk kazanmış ve üç ülkenin

siyasi ilişkilerini önemli ölçüde etkilemiştir.

Türkiye, Suriye ve Irak arasında sınır aşan suları kapsayan ilk uluslararası anlaşma, Lozan Anlaşması'dır. Mezkur anlaşmaya daha sonra eklenen 109. maddede, anlaşmanın imzalandığı tarihte yeni bir sınır çizilmesi yüzünden bir devletin su sisteminin diğer bir devletin ülkesinde yapılacak işlere bağlı kaldığı veya bir devletin ülkesinde, savaştan önceki teamül gereğince diğer bir devletin ülkesinde bulunan sular veya su kuvveti kullanıldığı takdirde, ilgili devletler arasında birbirinin menfaatlerini ve müktesep haklarını muhafaza edecek bir anlaşma yapılması gereği belirtiliyor. Fakat bugüne kadar böyle bir anlaşma imzalanmadı. 1946 yılında imzalanan Türk-İrak Dostluk Anlaşması'nın 1 Nolu protokolünde, Fırat ve Dicle nehirleri ile kollarını içeren suların düzene konması için Türkiye tarafından yapılacak tesislerin her iki ülkenin yararına olacağı kabul edilmekte. Türkiye'nin inşa edeceği tesislerden Irak'ı haberdar etmesi gerektiği belirtilmektedir.

Türkiye'nin Fırat Nehri üzerinde Keban Barajı'nı inşa etmeye karar vermesi üzerine Türkiye-İrak-Suriye ilişkilerinde yeni bir dönem başladı. Keban'dan sonra Karakaya ve özellikle sulama amaçlı Atatürk Barajı'nın inşaatı ve su tutması sırasında zaman zaman gerginleşen ilişkiler, günümüzde nispeten daha sakin. 1987 yılında Suriye ile yapılan ve saniyede nehir yatağına 500 metreküp su bırakılmasını öngören protokol Türkiye tarafından düzenli şekilde uygulanıyor.

Türkiye-Suriye-İrak: Fırat ve Dicle ihtilafı

Türkiye ile Suriye ve Irak arasında, Fırat ve Dicle nehirlerinin tanımlanmasında yani ne tür sular sayılması gerektiğinin tespiti konusunda da ihtilaf yaşanıyor. Suriye ve Irak'a göre Fırat ve Dicle suları, uluslararası sulardır ve bu nedenle de uluslararası sulara ilişkin uluslararası teamüllere dikkat edilmesi beklenmektedir. Türkiye kaynağı kendisinde olan iki ırmağı "sınır aşan sular" olarak tanımlıyor. Uluslararası hukuk açısından, "uluslararası sular" ile "sınır aşan sular" arasındaki ayırım ve bunlar üzerindeki hak ve yetkiler açık bir biçimde belirlenmiş durumda. Birbiriyle tam ters olan bu iki görüş, üç ülke arasında görüş ayrılığını da beraberinde getiriyor.

"Uluslararası sular", yakaları iki veya daha fazla ülkenin egemenliği altındaki ülkelerdir ve bu tür sular genellikle paylaşılır. Bu ya ortay hat ile veya "thalweg line" denilen bir hat ile belirlenir. "Thalweg line" uluslararası hukukta ve özellikle uluslararası deniz hukukunda sınır oluşturan sularda sınırı belirleyen veya belirlediği varsayılan, nehrin her iki yakasının tam orta hattından geçtiği varsayılan ve bunun da

nehirin en derin noktası varsayımından hareketle sınırın bu şekilde hesaplanması gerektiğini belirten sınır belirleyen çizgi olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye ile Yunanistan arasında Meriç Nehri sınır çizerken Türkiye ile Gürcistan arasında aynı işlevi gören Arpaçay'dır. "Sınır aşan sular" ise iki veya daha fazla ülkenin topraklarını aşan sulardır ki, Dicle ve Fırat bunların en tipik örnekleri.

Ülkelerin Fırat ve Dicle'nin sularının paylaşılması konusunda talep ettikleri su miktarları çok büyük farklılıklar gösteriyor ve nehir kapasitelerinin üzerinde yer alıyor. Fırat Nehri'nin yıllık su potansiyeli 35,58 milyar metreküptür. Bu suyun yüzde 88,7'si Türkiye topraklarından, yüzde 11,3'ü de Suriye topraklarından doğuyor. Irak'ın ise Fırat'ın debisine katkısı sıfırdır. Buna karşılık, Türkiye'nin tüketim hedefi 18,42 milyar metreküp (yüzde 35), Suriye'ninki 11,50 milyar metreküp (yüzde 22), Irak'ınki ise 23 milyar metreküptür. (yüzde 43) Bu miktar toplam olarak 52,92 milyar metreküpe ulaşmaktadır ki, Fırat'ın toplam debisinden 17,3 milyar metreküp daha fazladır. Dicle Nehri için de benzer bir durum söz konusu. Bu nehrin sularının yüzde 51,9'u Türkiye topraklarından, yüzde 48,9'u da Irak topraklarından doğmaktadır. Suriye'nin Dicle'nin debisine katkısı sıfırdır. Buna karşılık Türkiye nehir sularından yılda 6,87 milyar metreküp (yüzde 13), Irak 45 milyar metreküp (yüzde 83) ve Suriye 2,60 milyar metreküp (yüzde 4) kullanmak istemektedir. Bu talepler toplamda 54,47 milyar metreküpü bulmaktadır ki, bu da Dicle'nin 48,67 milyar metreküp olan toplam debisinden 5,80 milyar metreküp daha fazladır.

Suriye ve Irak'ın, Türkiye'nin sunduğu ve kısa adıyla "Üç Aşamalı Plan" diye anılan çözüm teklifini de kabul etmediği biliniyor. Her üç ülkeden oluşturulacak ortak komisyonun, birinci aşamada Fırat ve Dicle nehirleri için her üç ülkede su kaynakları döküm çalışmalarını yapması, ikinci aşamada sulu tarım yapılacak toprakların döküm çalışmasının yapılması ve nihayet üçüncü aşamada da su ve toprak kaynaklarının değerlendirilmesinin yapılması Türkiye'nin sunduğu öneriler arasında. Suyun akılcı, hakça ve optimum şekilde kullanılması için ortak kararlar oluşturulmasını esas alan üç aşamalı plana, Suriye ve Irak,

“egemenlik haklarına ve içişlerine müdahale” olacağı gerekçesiyle karşı çıkıyor.

Asıl sorun iklim değişikliği

Küresel iklim değişikliğinin yarattığı olumsuz etkilerin en büyüğü kuşkusuz su ve su kaynaklarının etkilenmesi. İklim değişikliğine karşı uyumda ciddi sorunlar yaşadığımız da bir gerçek. İklim değişikliğinin yarattığı etkilere doğanın uyumu bir süre sonra gerçekleşecek olsa da insanoğlunun adaptasyonunun kolay olmayacağı da görülüyor.

Küresel iklim değişikliğinin hızla büyüyen etkilerinin

yanında, ciddi su stresi yaşayan İran’ın, yaşadığı su sorunu ile yüzleşmek yerine, halkın öfkesini yatıştırmak için faturayı başkasına kesme işine son vermesi önemli. Kuşkusuz, diplomatik gerilim yerine iş birliği çok daha başarılı ve kalıcı çözümler üretecektir.

Küresel iklim değişikliğinin yeryüzünde yaratacağı su kıtlığının savaflara zemin hazırlamaması için önerilecek en doğru çözüm, ilgili ülkelerin bir araya gelerek kıt kaynakların insanca bir temelde ortak paylaşımına sokulmasını

sağlayacak bir planlama yapmasıdır. Suyun bir insan hakkı olması dolayısıyla su politikalarının adalet ve hakkaniyet ilkelerine dayanan etik bir çerçevesi hızla hayata geçirilmelidir. Ayrıca, su sorununa bulunacak adil çözümler ve uygulanabilirlikleri uluslararası anlaşmalarla garanti altına alınmalıdır.

[Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Metin Duyar’ın makalesinden alıntıdır.]

Covid-19 salgınıyla ilgili harcamalar küresel cari işlemler dengesizliklerini artırdı

Uluslararası Para Fonu, 2015'ten bu yana istikrarlı bir düşüş gösteren küresel cari işlemler dengesizliklerinin yeni pandeminin etkisiyle 2020'de arttığını ve bu yıl daha da artmasının beklendiğini bildirdi.

Uluslararası Para Fonu (IMF), Dış Sektör Raporu'nun 2021 sayısını "Ayrışan Toparlanmalar ve Küresel Dengesizlikler" başlığıyla yayımladı.

Raporda, 2015'ten bu yana istikrarlı bir düşüş gösteren küresel cari işlemler dengesizliklerinin 2020'de arttığı ve ülkeler arası farklılaşan ekonomik beklentilerin olduğu bir dönemde bu yıl daha da artmasının beklendiği aktarıldı.

Küresel gayrisafi yurtiçi hasılanın (GSYH) 2019'da yüzde 2,8'ini oluşturan cari işlemler fazlası ile açıklarının toplamının

2020'de GSYH'nın yüzde 3,2'sine yükseldiği belirtilen raporda, söz konusu artışın Kovid-19 salgınının seyahat, petrol, tıbbi ürünler ve hane halkı tüketim malları üzerindeki etkisini yansıttığı kaydedildi.

Raporda, cari işlemler fazlası ile açıklarının toplamının 2021'de küresel GSYH'nın yaklaşık yüzde 3,4'üne çıkmasının ardından 2026'ya kadar küresel GSYH'nın yüzde 2,5'ine inmesinin beklendiği ifade edildi.

Covid-19 salgınında sağlık hizmetlerini ve ekonomik desteği finanse etmek için benzeri görülmemiş hükümet

borçlanmasının cari hesap dengeleri üzerinde eşit olmayan etkileri olduğuna işaret edilen raporda, ABD'de cari açığın daralması ve Çin'de cari fazlanın salgın öncesi seviyelerin altına düşmesiyle küresel cari işlemler dengesizliklerinde 2022-2026 arasında daralma beklendiği aktarıldı.

Raporda, rezerv para birimlerinin salgının başlangıcında, 2020'nin başlarında değer kazandığı, ancak olağanüstü politika desteği ve aşı dağıtımına ilişkin olumlu gelişmelerle Mart 2020'nin ortasından bu yana değer kaybettiğini belirtildi.

Türkiye'nin ham çelik üretimindeki artış yılın ilk 6 ayında yüzde 20'yi geçti

Türkiye'nin ham çelik üretimi bu yılın ocak-haziran döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 20,6 artışla 19,7 milyon tona ulaştı.

Türkiye Çelik Üreticileri Derneği'nin (TÇÜD) verilerinden derlenen bilgiye göre, Türk çelik sektörü 2021'in ilk 6 ayını üretim ve ihracatta ciddi artışla tamamladı.

Ham çelik üretimi, Haziranda 2020'nin aynı ayına göre yüzde 17,9 artışla 3,4 milyon ton, ocak-haziran döneminde ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 20,6 artışla 19,7 milyon ton olarak gerçekleşti. Türkiye küresel ham çelik üretiminde 8. sırada yer aldı.

Nihai mamul tüketimi ise haziranda yıllık bazda yüzde 1,5 artışla 2,5 milyon ton oldu. Tüketim yılın ilk 6 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 29,4 yükselerek 17,4 milyon tona ulaştı.

Dış ticaret verileri

Çelik ürünleri ihracatı, haziranda, geçen yılın aynı ayına kıyasla, miktar bazında yüzde 17,8 artışla 1,8 milyon tona, değer bazında yüzde 94,7 yükselişle 1,4 milyar dolara ulaştı.

Bu yılın Ocak-Haziran döneminde ihracat geçen yılın aynı dönemine göre miktar olarak yüzde 17,1 yükselişle 9,2 milyon tona, değer açısından ise yüzde 64,9 artışla 6,7 milyar dolar oldu.

Haziranda ithalat, miktar bazında yüzde 12,9 azalışla 1,2 milyon ton, değer bazında ise yüzde 49,9 artışla 1,1 milyar dolara yükseldi.

İthalat, 6 aylık dönemde miktarda yüzde 35,3 artışla 8,2 milyon tona, değerde yüzde 80,2 yükselişle 6,6 milyar dolar seviyesine ulaştı.

İhracatın ithalatı karşılama oranı, 2020'nin ilk yarısında yüzde 110,1 iken 2021'in aynı döneminde yüzde 100,8'e geriledi.

İlk yarıdaki yükseliş, ürün fiyatlarına yansdı

TÇÜD yetkililerinin verdiği bilgiye göre geçen yıl Covid-19 salgınının etkisiyle gerileyen çelik tüketiminde 2021'in Ocak-Haziran döneminde gerçekleşen

yükseliş, küresel piyasalarda da çelik ürünleri fiyatlarında ciddi artışlara yol açtı. Yılın ilk yarısında, baz etkisi sebebiyle, üretim, tüketim, ihracat ve ithalat değerlerinde dalgalanmalar yaşanırken, ilkinci yarı itibarıyla üretim, tüketim ve dış ticaret dengelerinin kademeli bir şekilde oturmaya başlayacağı, yeni kapasitelerin devreye girmesiyle, yassı ürünlerde üretim fazlasının oluşacağı ve bu durumun yalnızca ihracat açısından değil, ithal ikamesi açısından da ilave imkanlar sağlayacağı öngörülüyor. Bu şekilde yılsonu itibarıyla çelik sektörünün, Türkiye'nin cari işlemler açığının kapatılmasına olan katkısının artış göstereceği değerlendiriliyor. Bu artışın sağlıklı bir şekilde sürdürülebilmesi için, AB ve ABD başta olmak üzere, pek çok ülke tarafından uygulamaya aktarılan koruma tedbirleri ve diğer ticaret politikası önlemleri için, karşı tedbir alınmasının önem taşıdığı ifade ediliyor.

Görseli QR tarama uygulamasında görüntüleyerek, EBSO Araştırma Müdürlüğü 2021 Ağustos ayı Ekonomik Bültenine erişebilirsiniz.

Küresel ekonomide varyant belirsizliği

Dünya ekonomisi, aşılama çalışmaları ve yeni varyant yayılımlarının yarattığı belirsizlikler eksenindeki gündemine devam ediyor. Pek çok ülke, sıkı karantina tedbirlerine geri dönülmesine düşünülmediğini belirtirken, sonbahar aylarının yaklaşması itibarıyla muhtemel yeni varyant yayılımları ve aşuların ne kadar süreyle etkinliğini koruyacağına yönelik endişeler, temkinli kalınmasını gerektiriyor. Diğer taraftan, Temmuz ayı boyunca küresel ölçekte yaygınlaşan yangın ve sel felaketleri, iklim değişikliğinin dünya ekonomisi üzerinde pandemiden çok daha ciddi sonuçlarının olabileceğini bir kez daha ortaya koydu.

Dünya ekonomik görünüm raporunun güncel halini yayınlayan IMF, küresel ekonominin 2021'de %6, 2022'de %4,9 büyüyeceği yönündeki tahminini sabit tuttu. Bununla birlikte IMF, aşı çalışmalarındaki

adaletsiz dağılım sebebiyle, gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler arasındaki ayrışmanın güçlendiğini belirtti. Bu sebeple, dünya ekonomisine ilişkin büyüme tahmini değişmese de, gelişmiş ekonomilerin büyüme tahmini yükseltilirken, aşuya erişimin daha kısıtlı olduğu gelişmekte olan ülkelerin büyüme tahmini ise düşürüldü. Söz konusu ayrışmanın, gelir dağılımı adaletsizliği açısından uzun vadede de olumsuz etkilerinin olacağı düşünülüyor.

Küresel çip krizi, başta otomotiv ve elektronik sektörleri olmak üzere dünya ekonomisini olumsuz etkilemeye devam ediyor. Son gelişmeler kapsamında, bugüne kadar krizden en ağır darbeyi almış otomotiv sektörünün yanı sıra; akıllı telefon, bilgisayar ve televizyon sektörlerinin de olumsuz etkilenmesi bekleniyor. Çiplere yönelik yatırımlar artsa da, üretime dönüşme sürecinin yavaş

olması, krizin yakın gelecekte de devam edebileceğine işaret ediyor.

Süre gelen belirsizlikler ve çip krizi gibi olumsuz gelişmeler, küresel imalat sanayi üretimini de olumsuz etkiledi. Açıklanan güncel imalat PMI endeksi verileri, küresel imalat sektöründe üreticilerin artan maliyetler ve sevkiyatlardaki gecikmelerle yüzleştiğine işaret ediyor. Çin'de 15 ayın en düşük imalat büyümesi kaydedilirken, rekor beklenen ABD imalatı da sürpriz şekilde hız kesti. Benzer şekilde; İngiltere, İspanya, İtalya ve Fransa'da da imalatın hız kesmeye başladığı görüldü.

Uzun süredir yükseliş eğiliminde olan küresel gıda fiyatları, Haziran'dan sonra Temmuz'da da aylık bazda düşerek, %1,2 geriledi. Yıllık bazda ise %31 gibi ciddi bir oranda artış kaydedildi. Aylık bazdaki gerilemeye karşın, yıllık bazdaki artış, düşüş eğiliminin

konjonktürel olabileceğine ve artış eğiliminin uzun vadede devam edeceğine işaret ediyor. İklim değişikliğinin etkisiyle son zamanlarda artan olumsuz doğa olayları da, gıda fiyatlarını artıran önemli bir husus olarak dikkat çekiyor.

ABD

ABD'de nüfusun büyük çoğunluğunun aşılacağına rağmen, varyant endişeleri piyasaları ve ekonomiyi olumsuz etkiliyor. Ülke ekonomisi 2. çeyrekte, %6,5 oranında, piyasa beklentilerin oldukça altında büyüme kaydetti. Söz konusu çeyrekte, tüketici harcamalarının %11,8 artmış olması büyümeyi destekleyen temel unsur olarak dikkat çekti. Büyüme, beklentilerin altında kalmış olsa da, milli gelir pandemi öncesi düzeye dönmüş oldu. Özellikle sonbahar aylarında kaydedilecek gelişmeler, yılın geri kalanındaki büyüme için belirleyici olacak. IMF, ABD ekonomisinin bu yıl %7, 2022'de ise %4,9 büyüme kaydetmesini bekliyor.

Bir diğer olumsuz gelişme olarak, tüketici güveni Ağustos'ta beklenmedik şekilde 11 puan gerilemeyle, 50 yıldır yapılan anket tarihinin en sert düşüşlerinden birini kaydederek, 10 yılın en düşük düzeyine geriledi. Bununla birlikte, küçük işletmelerin piyasaya bakışını yansıtan küçük işletmeler iyimserlik endeksi ise sürpriz şekilde aylık 2,8 puan azalarak 99,7'ye geriledi. Söz konusu sert düşüşler, Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) uzun vadeli planlarını da etkileyebilir.

Güncel gelişmeleri değerlendiren FED, beklentilere uygun olarak faizlerde ve varlık alım programında değişikliğe gitmeyerek, faizleri %0-0,25 aralığında sabit bırakırken, aylık 120 milyar Dolar'lık varlık alım programının da devam etmesine karar verdi. Aşılama çalışmalarında kaydedilen ilerlemeye rağmen, belirsizliklerin ve risklerin varlığını

koruduğunu belirten FED, bu zorlu dönemde ABD ekonomisini desteklemek için tüm araçların kullanılmaya devam edileceğini belirtti. Diğer taraftan, uzun vadede ekonomi üzerindeki en belirleyici unsurun pandeminin seyri olmaya devam edeceği de vurgulandı.

Euro Bölgesi | AB

Euro Bölgesi 2. çeyrekte yıllık bazda %2 büyüdü. Çeyreklik büyüme ise %13,7 olarak kaydedildi. Yılın ilk çeyreğinde ise çeyreklik bazda %0,3 daralma kaydedilmişti. Diğer gelişmiş ekonomilerde olduğu gibi, Euro Bölgesi'nde de aşılama çalışmalarının yaygınlaştırılması ve tüketici harcamalarının artması, büyümeyi destekleyen temel unsurlar oldu. Üye ülkeler arasında %4,9 ile Portekiz ve %4,3 ile Avusturya en yüksek büyümeyi kaydetti.

Buna karşın, belirsizlikler Euro Bölgesi ekonomisi ve piyasa algısı üzerinde de olumsuz etkiler sebep oluyor. Euro Bölgesi ZEW Ekonomik Beklenti Endeksi, Ağustos'ta aylık bazda 19,5 puan azalarak 42,7 puana geriledi. Endeksin, bölgenin lokomotif ekonomisi olan Almanya'da 22,9 puan gibi ciddi bir düzeyde gerilemesi özellikle dikkat çekti. Endeks değerlerindeki gerileme, 3. çeyrek büyüme oranının da beklentilerin altında kalmasına sebep olabilir. Euro Bölgesi'nde en dikkat çekici performans artışı ise hizmetler sektöründe oldu. Hizmetler Sektörü PMI Endeksi Haziran ayındaki 58,3 puan düzeyinden, Temmuz'da, 59,8 puana yükseldi ve son 15 yılın en yüksek artışını kaydetti. Temmuz'da yaygın aşılama çalışmalarıyla karantina tedbirlerinin gevşetilmesi ve turistik seyahatlerin artması, sektörü canlandıran ana etkenler oldu. Sektörün, sonbahar aylarında da aynı performansı sürdürmesi, gelişmelere bağlı olarak belirlenecek.

Almanya

Almanya ekonomisi 2. çeyrekte, yıllık bazda %9,2, çeyreklik bazda ise %1,5 oranında büyüdü. Büyümede asıl etken, tüketici ve hükümet harcamalarının artması oldu. Buna rağmen, büyüme beklentilerin hafif altında kaldı. Büyümenin beklentilerin altında kalması, pandeminin yarattığı belirsizliklerin piyasalar üzerinde etkili olmaya devam ettiğini ve tüketici harcamalarının yeterince yükselmediğini gösteriyor.

Almanya'daki güncel ekonomik gelişmeleri değerlendiren IMF, ülkenin 2021 ve 2022'de sırasıyla %3,6 ve %4,1 oranında büyüyeceği öngörüsünde bulundu. Almanya'nın pandeminin ilk dalgasını kısmen daha iyi geçirdiğini ve 2020'de yaşadığı daralmaya rağmen diğer AB ekonomilerinden daha iyi bir performans sergilediğini belirten IMF, diğer taraftan risklerin de hala sürdüğünü açıkladı.

Almanya'nın ticaret dengesi Mayıs'ta 12,6 milyar Euro fazla vermişken, Haziran'da 13,6 milyar Euro fazla verdi. Böylece ülkenin ticaret performansının güçlendiği anlaşılıyor. Ülkenin ihracatı aylık %1,3 artışla 118,7 milyar Euro olurken, yıllık artış %23,6 olarak kaydedildi. İthalat ise aylık %0,6 ve yıllık %27 artışla 102,4 milyar Euro oldu.

İngiltere

İngiltere ekonomisi 2. çeyrekte yıllık bazda %22,2 gibi ciddi oranda büyümesine karşın, milli gelir pandemi öncesi düzeye hala ulaşamadı. Çeyreklik bazda büyüme ise %4,8 olarak kaydedildi. Büyümenin alt dinamikleri incelendiğinde, özellikle aşılama çalışmalarının hız kazandığı ve karantina tedbirlerinin kaldırıldığı Mayıs ve Haziran ayındaki güçlenme dikkat çekti. İmalat sektörü üretimini yıllık bazda %13,9 artması büyümeyi destekleyen ana etken oldu. İnşaat sektörü ise %7,4 küçüldü. İnşaat

sektöründeki küçülmenin etkisiyle, konut fiyatları Temmuz'da yıllık bazda %7,6 yükseldi.

İngiltere'de büyüme oranının yükselmesine rağmen, fabrikalar istihdam sıkıntıları ve pandemi kaynaklı tedarik zinciri sorunları ile mücadele etmeye devam ediyor. Temmuz'da imalat PMI endeksi, aylık bazda 3,5 puan gerilemeyle 60,4'e düştü. Böylece, üretim ve yeni işlerdeki büyüme Temmuz'da son 4 ayın en düşük düzeyine geriledi. Firmalar, tedarik zincirinde devam eden sorunlardan korunmak için, müşterilerin alımlarını öne aldıklarını açıklıyorlar. Bununla birlikte, özellikle elektronik, gıda maddeleri ve kıymetli metal sektörlerinde artan üretim maliyetleri dikkat çekiyor.

İngiltere Merkez Bankası (BOE), ülkedeki enflasyonun son 10 yılın en yüksek düzeyine yükselebileceği konusunda uyarıda bulundu. 2021 yılsonu için %4 oranındaki enflasyon hedefini koruyan BOE, karantina tedbirlerinin çok hızlı bir şekilde kaldırılmasının etkisiyle oluşan iyimserlik havasının, harcamaları artırma etkisiyle piyasaları güçlendirdiğini, ancak bunun da enflasyonist riskleri artırdığını vurguladı.

Japonya

Japonya'da pandemi nedeniyle uzun zamandır ertelenen Tokyo olimpiyatlarının gerçekleştirilmesi, dünyanın dikkatinin Japonya'ya çevrilmesini sağladı. Vakaların artmasından duyulan endişeyle olimpiyatların seyircisiz olarak gerçekleştirilmesi ve yüksek organizasyon harcamaları yapılmasına rağmen gelir elde edilemeyecek olması, ekonominin kötü etkileneceği yorumlarının yapılmasına sebep oldu. Buna karşın IMF, olimpiyatların seyircisiz düzenlenmesinin, ülke ekonomisinin

toparlanmasını olumsuz etkilemeyeceğini bildirdi.

Alınan önlemlere rağmen Japonya'da vakaların artmaya devam etmesi sebebiyle, hükümet Tokyo dahil 6 eyalette uygulanan OHAL'in kapsamına 7 yeni eyaleti daha dahil etme kararı aldı. OHAL'in tüm eyaletlerde 12 Eylül'e dek sürmesi planlanıyor.

Japonya Merkez Bankası (BOJ) Japonya'da üretici fiyatlarında görülen artışın Temmuz'da 13 yılın zirvesine yükseldiğini açıkladı. Beklentilerin üzerinde gerçekleşerek, yıllık bazda %5,6 oranında yükselen üretici fiyatları, aylık bazda ise %1,1 oranında arttı. Enflasyondaki sürpriz yükseliş, BOJ'un uzun vadeli politikaları üzerinde de etkili olacak.

Bununla birlikte, Japonya'da fabrika faaliyetleri Temmuz'da son 5 ayın en yavaş hızında arttı. Konuyu değerlendiren uzmanlar, artan vakaların yanı sıra, hammadde teminindeki gecikmelerin etkisiyle, üretim ve yeni sipariş büyümesinin 6 ayın en düşük seviyelerine gerilediğini açıkladı. Diğer taraftan, hizmetler sektörü PMI endeksinin de daralması, sektörün pandemiden olumsuz etkilenmeye devam ettiğini ortaya koydu.

Çin Halk Cumhuriyeti

Çin'de uzun süredir tamamen kontrol altında olan vakalar, delta

varyantının etkisiyle tekrar yükselişe geçti. Vakaların artışa geçmesi, artan endişelerin etkisiyle piyasa ve tüketici algısına olumsuz yansımaya başladı. Bunun yanında, üst üste yaşanan sel felaketleri de, piyasaları olumsuz etkileyen bir diğer gelişme olarak dikkat çekti.

Çin Merkez Bankası (PBOC), ekonomik yavaşlama ile mücadele kapsamında, piyasaya orta vadeli krediler aracılığıyla 600 milyar Yuan verildiğini açıkladı. Merkez Bankası'nın kararını değerlendiren uzmanlar, vakaların artmasının ve yaşanan diğer doğal afetlerin ekonomik büyüme ivmesini yavaşlattığını belirtti. PBOC, piyasalardaki likidite talebinin tam olarak karşılanana kadar, gerektiğinde ek finansal desteklerin sağlanacağını açıkladı.

Çin'de tüketici fiyatları endeksi Temmuz'da beklentilerin üzerinde artarak, yıllık bazda %1 yükseldi. Benzer şekilde, üretici fiyatları endeksi de beklentilerin üzerinde yükseldi ve yıllık bazda %9 arttı. Vaka artışlarının seyri, gelecek aylardaki enflasyon üzerinde de etkili olacak. Ancak, enflasyondaki mevcut artışa karşın, Hükümet %3 yıl sonu enflasyon hedefini koruyor.

Beklentilerin altında kalan bir diğer veri ise sanayi üretimi oldu. %6,4 artış kaydeden sanayi üretimi beklentileri karşılayamazken, imalat PMI endeksi Nisan 2020'den bu

yana en düşük seviye olan 51,3'ten geçen ay 50,3'e düştü. Söz konusu düşüş, pandeminin ülke genelinde tekrar gündeme gelmesinin yanı sıra, hammadde maliyetlerinin artması gibi gelişmelerden de kaynaklanıyor.

Hindistan

Hindistan'ın, vakaları kısmen kontrol altına almayı başararak karantina önlemlerini kaldırması, piyasalara da olumlu yansıdı. Ülke ekonomisinin seyri hakkında önemli göstergelerden biri olan İş Dünyası Ekonomik Aktivite Endeksi, 101,2 değerini alarak pandeminin başlangıç tarihi olan Mart 2020'den beri en yüksek düzeyine yükseldi. Ancak, yeni varyant olasılıkları ve aşuların yeni varyantlara karşı etkinlikleriyle ilgili tartışmalar, temkinli iyimserliğin devam etmesini gerektiriyor.

Mevcut gelişmeleri değerlendiren ekonomistler, büyük kuruluşlar için toparlanmanın daha kolay olduğunu ancak, küçük işletmelerin çok daha büyük zorluklarla mücadele ettiklerini açıkladı. Bu bağlamda, büyük kuruluşlar açısından V tipi bir toparlanma modeli söz konusuysen, küçük işletmelerin toparlanmasının ise daha uzun vadelere yayılacağı düşünülüyor.

Diğer taraftan, iklim değişikliğinin olumsuz etkileriyle mücadele için uzun vadeli stratejilere de kaynak ayrılmaya başlandı. Başbakan Narendra Modi, Hindistan'ın iklim hedefleri kapsamında temiz yakıt kullanımını artıracak 1,3 trilyon Dolar'lık yeni bir altyapı planının devreye alınacağını açıkladı. Rekor büyüklükteki altyapı planıyla, istihdam artışı ve enerjideki dışa bağımlılığın azaltılması da hedefleniyor.

Brezilya

Brezilya'da tüketici enflasyon oranı Temmuz'da yıllık bazda %8,9 düzeyine yükseldi ve beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Söz konusu

yükselişte, enerji ve özellikle elektrik fiyatlarındaki artış etkili oldu. Ülkedeki 2021 enflasyon hedefi ise %3,75 olarak devam ediyor.

Brezilya Merkez Bankası, gerçekleştirdiği güncel toplantıda faiz oranını 100 baz puan artışla, %5,25 düzeyine yükseltti. Önceki üç toplantıda üst üste 75 baz puan artıran Banka, bu kez daha yüksek bir artırıma gitmiş oldu. Enflasyonist baskının artmış olması sebebiyle, Eylül ayı sonunda gerçekleştirilecek toplantıda da faiz artırımını bekleniyor.

Bir diğer önemli veri olarak, Temmuz'da ihracat 167,5 milyar Dolar, ithalat ise 121,5 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşti. Böylece dış ticaret fazlası 45,9 milyar Dolar oldu. Her ne kadar dış ticaret fazlası kaydedilmiş olsa da, ithalat bir önceki yıla daha fazla kaydedildi. Ekonomistler, kısıtlamaların büyük ölçüde kaldırılmasıyla firmaların yeni pazar arayışlarına girmesinin, ithalatı güçlendirdiğine inanıyor.

Güney Kore

Pandemide 4. dalgayla mücadele eden Güney Kore'de, Ekonomi Bakanlığı ilk vaka görüldüğünden beri ülke genelinde başarılı bir mücadele yürütüldüğünü, ancak ekonomik aktivitelerin konjonktürel olarak olumsuz etkilenebildiğini açıkladı. Özellikle, Temmuz ayından itibaren başta küçük işletmeler olmak üzere ekonomik aktivitenin yavaşladığını belirten Bakanlık, yıllık %4,2'lik ekonomik büyüme hedefinin tutturulabilmesi için 3. çeyrekteki pandemiye bağlı gelişmelerin çok önemli olduğunu açıkladı. Ülke, Eylül ayı itibarıyla nüfusun %70'ini aşılamış olmayı hedefliyor.

Güney Kore Merkez Bankası, Haziran ayı itibarıyla piyasalara sağladığı para arzının yıllık bazda %10,9 artışla 2,9 trilyon Dolar düzeyine ulaştığını açıkladı. Tüketicilerin özellikle yeni konut alımına yönelik taleplerinin ve borçlanma düzeylerinin yükselmesi,

para arzının artmasında etkili oldu. Brezilya Merkez Bankası, faiz oranını rekor düşük seviye olarak nitelendirilen %0,50'de tutmaya devam ediyor.

Güney Kore'de gıda fiyatları 2. çeyrekte %7,3 oranında artarak 2011'den beri en yüksek düzeyine ulaştı. Böylece Güney Kore, OECD içerisinde en yüksek gıda fiyatlarına sahip 3. ülke konumuna yükseldi. Söz konusu gelişmeler, küresel gıda enflasyonundan en çok etkilenen ülkelerin başında geldiğini gösteriyor.

Rusya Federasyonu

Rusya ekonomisi, 2. çeyrekte yıllık bazda %10,1 oranında büyüdü. Böylece, yılın ilk yarısındaki büyüme %4,6 düzeyinde gerçekleşmiş oldu. İlk çeyrek pandeminin yoğun etkilerinin piyasalara yansımaları sebebiyle daha zorlu geçerken, 2. çeyrek ise küresel ölçekteki iyimserliğin de etkisiyle daha olumlu geçti.

Böylece, 2. çeyrek itibarıyla milli gelir pandemi öncesi seviyeye dönmüş oldu. Güncel büyüme verisini değerlendiren Ekonomi Bakanlığı, ekonomik gidişatın beklentilerden daha olumlu seyrettiğini belirterek, 2021 büyüme hedefinin %2,9'dan %3,8'e revize edildiğini açıkladı.

Rusya Merkez Bankası, gerçekleştirdiği güncel toplantıda üst üste dördüncü kez faiz artırımına giderek politika faiz oranını %5,5'den %6,5 düzeyine yükseltti. Banka konuya ilişkin yaptığı açıklamada, enflasyonist baskının artması nedeniyle faiz oranında 100 baz puanlık artırıma gidildiğini belirtti. Ülke ekonomisinin 2. çeyrekte pandemi öncesi hacmine ulaşması itibarıyla, tüketici ile yatırım talebinin büyüdüğünü belirten Banka, bu doğrultuda enflasyon riskinin de arttığına işaret etti. Ekonomistler, enflasyonla mücadele kapsamında, gelecek toplantılarda da yeni faiz artışının olabileceğini belirtiyor.

Ege Bölgesi'nden Temmuz'da 1,238 milyar dolarlık ihracat

Ocak-Temmuz döneminde ihracatını yüzde 26 yükselterek 8 milyar 884 milyon doları Türkiye'ye kazandıran Ege firmaları, son bir yıllık dönemde yüzde 16 ivmeyle 14 milyar 820 milyon dolara ulaştı.

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği, yüzde 54 artışla Temmuz ayının en yüksek ihracat artışına ulaşarak, 16 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

Sektörler arasında her ay en fazla ihracat rakamına ulaşan Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği, Temmuz ayında da ihracatını yüzde 23 ivmeyle 151 milyon dolara çıkardı.

Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği ise 140 milyon dolarla en fazla ihracat yapan ikinci birlik olarak

kayıtlara geçti.

Tarım ve Gıda Birlikleri arasında en fazla ihracat gerçekleştiren Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği, yüzde 25 artışla 110 milyon dolarla Temmuz ayını geride bıraktı.

Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği ise Temmuz ayında 90 milyon doları, Ege Maden İhracatçıları Birliği 79 milyon doları Türkiye'ye kazandırdı.

Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği'nin ihracatı Temmuz ayında 53 milyon dolara ilerlerken, Ege Tütün İhracatçıları Birliği 49 milyon dolara ulaştı.

Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin Temmuz ayı ihracatı yüzde 12 artışla 48 milyon dolara yükseldi.

Ege Kuru Meyve ve Mamulleri

İhracatçıları Birliği'nin ihracatı 43 milyon dolara, Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği'nin ihracatı 22 milyon dolara ulaştı.

Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği ise yüzde 41 artışla 16 milyon dolar ihracat yapma başarısı gösterdi.

Sanayi ve tarım sektörleri

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Temmuz ayında 5 Birliğin ihracatını artırdığını, 7 Birliğin ise geçtiğimiz dönemki performansının gerisinde kaldığını açıkladı. Eskinazi, "Temmuz ayında Tarım Birliklerimizin ihracatı 414 milyon dolar olarak gerçekleşirken, Sanayi Birliklerimizin ihracatı ise yüzde 10 ilerlemeyle 744 milyon dolara ulaştı. Madencilik sektörümüzün ihracatı ise Temmuz ayında

79 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Kimya sektörü bir ay arayla Temmuz ayında da bölgemizden en fazla ihracat gerçekleştiren sektör oldu. Genel tabloya baktığımızda da demir sektörümüzden sonra totalde ikinci sırada. Sektör yüzde 52 artışla 151 milyon dolar tutarında ihracat gerçekleştirirken, son 1 yıllık ihracatı 1,5 milyar doları aşmış durumda. Bu rakamlar Ege İhracatçı Birlikleri'nde Kimya İhracatçıları Birliği'nin kurulması isteğimizin ne kadar doğru olduğunun göstergesi" diye konuştu.

Bölgenin İzmir dışındaki illerine bakıldığında Manisa 350 milyon dolar, Denizli 327 milyon dolar, Muğla 62 milyon dolar, Balıkesir 57 milyon dolar, Aydın 54 milyon dolar, Kütahya 29 milyon dolar, Afyonkarahisar 28 milyon dolar ve Uşak 27 milyon dolar ihracat yaptı.

Türkiye'nin ihracatı yıllık bazda ilk kez 200 milyar doları aştı

Türkiye'nin ihracatı, yıllık bazda ilk kez 200 milyar dolar sınırını aştı. Ticaret Bakanlığı verilerine göre, GTS kapsamında ihracat Temmuz'da 16,4 milyar dolar, yıllık bazda 201,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. İthalat ise yıllık bazda 268,2 milyar dolar oldu.

1273 firma, Temmuz'da ilk kez ihracat yaptı ve toplamda 53,6 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Yılbaşından bu yana ilk defa ihracat yapan firma sayısı ise 10 bin 598'e ulaştı.

Sektörlerde durum

Temmuz ayında 2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştiren otomotiv sektörü ilk sırada yer aldı. 1,9 milyar dolara ulaşan kimyevi maddeler ikinci ve 1,7 milyar dolara ulaşan çelik üçüncü oldu. 1,7 milyar dolara ulaşan hazır giyim dördüncü ve 1 milyar dolarlık ihracata imza atan elektrik elektronik sektörü beşinci oldu. Sektörel anlamda en dikkat çekici artışlar, geçen yıla göre ihracatını 709 milyon dolar artıran çelik, 339 milyon dolar yükselten kimyevi maddeler, 176 milyon dolar artıran demir ve demir dışı

Metaller, 109 milyon dolar artıran mücevher ve 105 milyon dolar artıran maden sektörlerinde yaşandı.

Ayrıca Temmuz'da otomotiv sektörü İngiltere'ye ihracatını yüzde 63 yükseltti ve 90 milyon dolarlık artışla bu ülkeye 233,3 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. Kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü, Yunanistan'a ihracatını dört katına çıkardı; 89 milyon dolar artışla 113 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. Benzer şekilde çelik sektörü de, İtalya'ya ihracatını 3'e katladı; 79 milyon dolar artışla 109 milyon dolar ihracat yaptı.

Yunanistan ve Portekiz'e ihracat rekoru

En çok ihracat gerçekleştirilen ilk 3 ülke 1,4 milyar dolarla Almanya, 1 milyar dolarla ABD ve 983 milyon dolarla Birleşik Krallık oldu. Aralarında Yunanistan ve Portekiz'in de bulunduğu 7 ülkede, aylık ihracat rekoruna imza atıldı. İhracatın tutar bazında en çok arttığı ise İtalya (171 milyon dolarlık artış), İspanya (155 milyon dolarlık

artış) ve Birleşik Arap Emirlikleri (141 milyon dolarlık artış) oldu.

Avrupa'nın payı yüzde 57,1

Avrupa Birliği'ne (AB-27) ihracat yüzde 13 artışla 7 milyar dolarlık hacme çıktı. AB haricindeki diğer Avrupa ülkeleri de hesaba katıldığında Avrupa kıtasının Temmuz ayı ihracatındaki payı yüzde 57,1 oldu. Diğer ülke gruplarında, yakın ve Orta Doğu ülkelerine 2,6 milyar dolar, Afrika kıtasının tamamına 1,4 milyar dolar, Uzak Doğu'ya 1,3 milyar dolar ve Kuzey Amerika'ya 1,2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirildi.

İzmir üçüncülüğe yükseldi

Temmuzda 52 il ihracatını artırırken en çok ihracat gerçekleştiren ilk üç il sırasıyla; 6,8 milyar dolarla İstanbul, 1,3 milyar dolarla Kocaeli ve 940 milyon dolarla İzmir oldu. En dikkat çekici artışlar; İstanbul (786 milyon dolar), Kocaeli (408 milyon dolar), Hatay, (91 milyon dolar) İzmir (69 milyon dolar) ve Çorum'da (62 milyon dolar) yaşandı.

18 yılın en yüksek Temmuz enflasyonu

Temmuz'da yıllık enflasyon yüzde 18,95 ile 26 ayın en yüksek seviyesine yükseldi. Üretici fiyatlarındaki artış ivmesi Temmuz'da da devam etti ve yıllık üretici enflasyonu yüzde 45'e dayandı. Üretici fiyatlarıyla tüketici fiyatları arasındaki makas da rekor tazeledi. Elektrik ve doğalgaz zamları konut grubunun aylık bazda en yüksek artış yaşanan grup olmasına yol açtı. Yıllık en yüksek artış yaşanan grup ise gıda oldu. Veriler aynı zamanda tüketici fiyat endeksinde 2003 yılından bu yana en yüksek Temmuz enflasyonuna işaret etti.

Temmuz ayında yıllık enflasyon yüzde 18,95 oldu.

Böylelikle 2003 yılında kaydedilen yüzde 23,59'luk enflasyonun ardından en yüksek Temmuz enflasyonu gerçekleşti.

Temmuz'da yıllık çekirdek enflasyon yüzde 17,22 oldu. Üretici fiyatlarındaki yukarı yönlü ivme de etkisini korudu. Verilere göre üretici fiyat endeksi Temmuz'da bir önceki aya göre yüzde 2,46 arttı. Yıllık bazda bakıldığında ise üretici enflasyonunun yüzde 44,92 olduğu izlendi.

Bu verilerin ardından Temmuz ayında üretici fiyat endeksindeki yıllık artışla tüketici fiyat endeksi

arasındaki yıllık artış arasındaki makas da yaklaşık 26 puanla rekor tazeledi.

Aylık en yüksek artış konutta

2021 yılı Temmuz ayında artışın yüksek olduğu gruplar ise sırasıyla, yüzde 5,07 ile konut, yüzde 2,77 ile gıda ve alkolsüz içecekler ve yüzde 2,72 ile lokanta ve oteller oldu.

Ana harcama grupları itibarıyla 2021 yılı Temmuz ayında en az artış gösteren diğer ana gruplar yüzde 0,02 ile alkollü içecekler ve tütün, yüzde 0,12 ile haberleşme, yüzde 0,13 ile çeşitli mal ve hizmetler ve yüzde 0,41 ile sağlık oldu.

Aylık düşüş gösteren ana gruplar yüzde 2,13 ile giyim ve ayakkabı ve yüzde 0,06 ile ev eşyası oldu.

Yıllık en yüksek artış gıdada

Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, yüzde 24,92 ile gıda ve alkolsüz içecekler, yüzde 24,62 ile ulaştırma ve yüzde 22,70 ile ev eşyası oldu.

Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, yüzde 4,41 ile haberleşme, yüzde 8,54 ile

giyim ve ayakkabı ve yüzde 10,61 ile eğitim oldu.

Yıllık en düşük artış yüzde 1,80 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, yüzde 4,41 ile haberleşme, yüzde 8,54 ile giyim ve ayakkabı ve yüzde 10,61 ile eğitim oldu.

Enflasyon sepetinde yer alan maddelere bakıldığında bir önceki aya göre en yüksek artış yüzde 29,42 ile yurtiçi turlarda kaydedildi. Yurtiçi turları yüzde 19,63 ile salatalık, yüzde 18,33 ile kuru soğan takip etti.

Enflasyon faize dayandı, reel faiz sifıra yaklaştı

Tüketici enflasyonu temmuz ayında beklentilerin üzerinde yüzde 18,95 seviyesinde açıklanırken, reel faiz de sifıra yaklaştı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, geçen haftaki Enflasyon Raporu sunumunda politika faizinin, enflasyon oranının üzerinde belirlenmeye devam edeceğini yinelemişti. Aradaki fark bu veri ile belirgin şekilde azaldı ve Türkiye'nin gerçekleşen enflasyona göre reel faizi yüzde 1,47'den yüzde 0,05'e geriledi.

İşsizlik Haziran'da bir önceki aya göre 2,5 puan azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Haziran 2021 dönemine ilişkin iş gücü istatistiklerini açıkladı. Buna göre, Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı, Haziran'da bir önceki aya göre 823 bin kişi azalarak 3 milyon 399 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 2,5 puan azalışla yüzde 10,6 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı geçen yılın aynı ayına göre ise 2,7 puan azaldı.

Tarım dışı işsizlik oranı haziranda bir önceki aya göre 2,7 puan azalarak yüzde 12,3 olarak hesaplandı.

Söz konusu ayda 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,2 puanlık azalışla yüzde 22,7, istihdam oranı 0,4 puanlık artışla yüzde 32,6 oldu. Bu yaş grubunda iş gücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 0,6 puan artarak yüzde 42,3 seviyesinde gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısı 28 milyon 586 bin kişiye ulaştı

Buna göre, mevsim etkisinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısı, haziranda bir önceki

aya göre 602 bin kişi artarak 28 milyon 586 bin kişiye ulaştı. İstihdam oranı da 0,9 puan artışla yüzde 44,9 olarak gerçekleşti.

İş gücüne katılma oranı ise aylık bazda 0,5 puan azalışla yüzde 50,2 oldu. İş gücü haziranda 222 bin kişi azalarak ve 31 milyon 984 bin kişi olarak kayıtlara geçti.

Bu dönemde istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 163 bin kişi, sanayi sektöründe 296 bin kişi, inşaat sektöründe 8 bin kişi, hizmet sektöründe 136 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 17,2'si tarım, yüzde 21,8'i sanayi, yüzde 6,4'ü inşaat, yüzde 54,5'i hizmet sektöründe yer aldı.

Atıl iş gücü yüzde 22,4

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel iş gücü ve işsizlerden oluşan atıl iş gücü oranı haziranda bir önceki aya göre 4,7 puan azalarak yüzde 22,4 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı yüzde 14,6 iken potansiyel iş gücü ve işsizlerin bütünleşik oranı yüzde 18,8 olarak gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmamış işsizlik oranı, haziranda geçen yılın aynı ayına göre 2,6 puan azalarak yüzde 10,4'e geriledi. İşsiz sayısı geçen yılın aynı ayına kıyasla 648 bin kişi azalarak 3 milyon 380 bin kişi olarak gerçekleşti.

Mevsim etkilerinden arındırılmamış istihdam, haziranda geçen yılın aynı ayına göre 2 milyon 358 bin kişi artarak 29 milyon 227 bin kişiye yükselirken, istihdam oranı 2,9 puan arttı ve yüzde 45,9 olarak kayıtlara geçti.

İş gücüne katılma oranı geçen yılın aynı ayına göre 1,8 puan artarak yüzde 51,2 oldu. İş gücüne katılan sayısı 1 milyon 711 bin kişilik yükselişle 32 milyon 607 bin kişi olarak gerçekleşti.

Haziranda sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, geçen yılın aynı ayına göre 2,2 puan azalarak yüzde 29,5'e düştü. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı geçen yılın aynı ayına kıyasla 2,1 puan azalarak yüzde 17,3 oldu.

Haziran ayında cari açık 1,13 milyar dolar oldu. Böylelikle aylık bazda yılın en düşük cari açığı kaydedildi. Ödemeler dengesi istatistiklerinde hizmetler dengesi kalemindeki fazla dikkat çekerken, resmi rezervlerdeki 8,8 milyar dolarlık artış ve net hata noksan kalemindeki 3 milyar dolarlık giriş de öne çıktı.

Türkiye ekonomisinde Haziran ayında cari açık 1,13 milyar dolar olarak kaydedildi. Böylelikle 8 ayın en düşük cari açık rakamı gerçekleşti. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre 12 aylık cari açık ise 29,7 milyar dolar oldu.

TCMB'nin değerlendirmesine göre bu gelişmede, bir önceki yılın Haziran ayında 346 milyon dolar açık veren hizmetler dengesi kaleminin bu yılın aynı ayında 1,5 milyar dolar net fazla vermesi ve ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının 462 milyon dolar azalarak 1,6 milyar dolar olarak gerçekleşmesi etkili oldu.

Cekirdek denge fazla verdi

Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı, başka deyişle çekirdek denge bir önceki yılın Haziran ayında 40 milyon dolar fazla verirken Haziran 2021'de 2 milyar dolar fazla verdi.

Hizmetler dengesi altında

seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler 1,03 milyar dolar oldu.

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 796 milyon dolar olarak gerçekleşirken, portföy yatırımları 2,8 milyar dolar tutarında net giriş kaydetti.

Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 28 milyon dolar ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 237 milyon dolar net alış yaptığı görüldü.

Yurt dışındaki tahvil ihraçlarıyla ilgili olarak, bankalar, genel hükümet ve diğer sektörler sırasıyla 620 milyon dolar, 1,5 milyar dolar ve 790 milyon dolar net kullanım gerçekleştirdi.

Diğer yatırımlar altında, yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 1,3 milyar dolar net azalış kaydetti.

Resmi rezervler 8,8 milyar dolar arttı

Yurt dışı bankaların yurt

içindeki mevduatları, yabancı para cinsinden 214 milyon dolar artış ve Türk Lirası cinsinden 339 milyon dolar net azalış olmak üzere toplam 125 milyon dolar net azalış kaydetti.

Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili olarak; bankalar ve diğer sektörler sırasıyla 400 milyon dolar ve 393 milyon dolar net geri ödeme, genel hükümet ise 84 milyon dolar net kullanım gerçekleştirdi.

Olumlu dış talep koşulları ve uygulanmakta olan sıkı para politikasının cari işlemler dengesini pozitif etkilediğini belirten TCMB, cari dengede yılın geri kalanı için pozitif beklenti içinde bulunuyor.

İhracattaki güçlü artış eğilimi ve aşılamadaki kuvvetli ivmenin turizm faaliyetlerini canlandırmasıyla yılın geri kalanında cari işlemler hesabının fazla vermesi beklentisini paylaşan TCMB, cari işlemler dengesinde görülen iyileşme eğiliminin fiyat istikrarı hedefi için önem arz ettiğini vurguladı.

Sanayi üretimi aylık bazda yüzde 2,3, yıllık bazda yüzde 23,9 yükseldi

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Haziran 2021 dönemine ilişkin iş gücü istatistiklerini açıkladı. Buna göre, Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı, Haziran'da bir önceki aya göre 823 bin kişi azalarak 3 milyon 399 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 2,5 puan azalışla yüzde 10,6 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı geçen yılın aynı ayına göre ise 2,7 puan azaldı.

Tarım dışı işsizlik oranı haziranda bir önceki aya göre 2,7 puan azalarak yüzde 12,3 olarak hesaplandı.

Söz konusu ayda 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,2 puanlık azalışla yüzde 22,7, istihdam oranı 0,4 puanlık artışla yüzde 32,6 oldu. Bu yaş

grubunda iş gücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 0,6 puan artarak yüzde 42,3 seviyesinde gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısı 28 milyon 586 bin kişiye ulaştı

Buna göre, mevsim etkisinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısı, haziranda bir önceki aya göre 602 bin kişi artarak 28 milyon 586 bin kişiye ulaştı. İstihdam oranı da 0,9 puan artışla yüzde 44,9 olarak gerçekleşti.

İş gücüne katılma oranı ise aylık bazda 0,5 puan azalışla yüzde 50,2 oldu. İş gücü haziranda 222 bin kişi azalarak ve 31 milyon 984 bin kişi olarak kayıtlara geçti.

Bu dönemde istihdam edilenlerin sayısı tarım

sektöründe 163 bin kişi, sanayi sektöründe 296 bin kişi, inşaat sektöründe 8 bin kişi, hizmet sektöründe 136 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 17,2'si tarım, yüzde 21,8'i sanayi, yüzde 6,4'ü inşaat, yüzde 54,5'i hizmet sektöründe yer aldı.

Atıl iş gücü yüzde 22,4

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel iş gücü ve işsizlerden oluşan atıl iş gücü oranı haziranda bir önceki aya göre 4,7 puan azalarak yüzde 22,4 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünlük oranı yüzde 14,6 iken potansiyel iş gücü ve işsizlerin bütünlük oranı yüzde 18,8 olarak gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmamış işsizlik oranı, haziranda geçen yılın aynı ayına

göre 2,6 puan azalarak yüzde 10,4'e geriledi. İşsiz sayısı geçen yılın aynı ayına kıyasla 648 bin kişi azalarak 3 milyon 380 bin kişi olarak gerçekleşti.

Mevsim etkilerinden arındırılmamış istihdam, haziranda geçen yılın aynı ayına göre 2 milyon 358 bin kişi artarak 29 milyon 227 bin kişiye yükselirken, istihdam oranı 2,9 puan arttı ve yüzde 45,9 olarak kayıtlara geçti.

İş gücüne katılma oranı geçen yılın aynı ayına göre 1,8 puan artarak yüzde 51,2 oldu. İş gücüne katılan sayısı 1 milyon 711 bin kişilik yükselişle 32 milyon 607 bin kişi olarak gerçekleşti.

Haziranda sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, geçen yılın aynı ayına göre 2,2 puan azalarak yüzde 29,5'e düştü. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı geçen yılın aynı ayına kıyasla 2,1 puan azalarak yüzde 17,3 oldu.

Sanayi, istihdamın itici gücü oldu

Uzmanlar, Haziran ayında işsizlik oranının 2,5 puan düşüşle yüzde 10,6'ya gerilemesinde, Covid-19 salgını nedeniyle sanayi tarafında kaybedilen istihdamdan fazlasının yerine konulmasının önemli rol oynadığı görüşünde. Pandeminin ilk dalgası sırasındaki istihdam kaybının tamamından fazlasının sanayi ve inşaat sektörleri sayesinde geri kazanıldığının altını çizen uzmanlar, tarım dışı istihdamın Kasım 2019 ve Mayıs 2020 döneminde 2 milyon 168 bin ile rekor düzeyde gerilediğini, o dönemden beri ise toplam 2 milyon 665 bin artış kaydederek söz konusu kaybın tamamından fazlasının geri kazanıldığını vurguluyor.

Adı geçen dönemde inşaat sektörü 57 binlik sınırlı istihdam kaybını 384 bin artışla fazlasıyla koydu. Hizmetler sektörü 1 milyon 525 bin olan kaybına karşılık 1 milyon 303 bin yeni istihdam yaratarak zararını yüzde 85 oranında karşılayabildi.

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

GÖSTERGE ADI	2018	2019	2020	SON VERİLER		
				2020/III	2020/IV	2021/I
BÜYÜME						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	797	761	717	197	192	189
Kişi başı Milli Gelir (\$)	9.792	9.213	8.599	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	3,0	0,9	1,8	6,3	5,9	7,0
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	1,1	-2,3	2,1	8,6	10,5	12,2
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM				Nis.21	May.21	Haz.21
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	28,7	27,5	27,1	28,1	27,8	28,6
İstihdam Oranı (%)	47,4	42,9	42,9	44,2	43,8	44,9
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	3.537	4,2	4,4	4,5	4,2	3,4
İşsizlik Oranı (%)	11,0	12,7	13,4	13,9	13,2	10,6
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,9	14,6	15,3	16,2	15,1	12,3
ENFLASYON (%)				May.21	Haz.21	Tem.21
Yİ-ÜFE (yıllık)	33,6	7,4	25,2	38,3	42,9	44,9
YD-ÜFE (yıllık)	33,5	8,9	37,6	39,6	43,7
TÜFE (yıllık)	20,3	15,0	16,2	16,6	17,5	19,0
DIŞ TİCARET (Milyar \$)				Nis.21	May.21	Haz.21
İhracat	177	181	169	18,8	16,5	19,8
İthalat	231	210	219	21,8	20,6	22,6
Dış Ticaret Dengesi	-54	-30	-50	-3,1	-4,1	-2,9
Cari İşlemler Dengesi	-21,7	6,8	-37,2	-1,7	-3,1	-1,13
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				Nis.21	May.21	Haz.21
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL)	186	175	259	21,0	17,5	16,9
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	5.758	5.639	10.465	1.186	802	1.036
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR				Nis.21	May.21	Haz.21
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	6.774	5.878	5.675	183	256	460
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Bin Adet)				Nis.21	May.21	Haz.21
Kurulan Şirket Sayıları	121	109	133	11	6	12
Kapanan Şirket Sayıları	32	33	39	2	1	3
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)				Mar.21	Nis.21	May.21
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-207,1	-155,2	-157,5	-158,6	-159,9	-165,5
BORÇLANMA (Milyar \$)				2020-II	2020-III	2021-I
Dış Borç Stoku	442,6	434,2	450,1	429,5	435,1	448,4
Kamu	139,9	156,9	173,2	170,1	166,4	173,2
Özel	296,8	268,8	255,4	250,9	247,7	252,6
KREDİLER (Milyar \$)				2021/II	Nis.21	May.21
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	224,2	188,9	173,5	170,5	171,5	175,5
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Taky. Etk. Arındırılmış)				Nis.21	May.21	Haz.21
Toplam Sanayi (%)	1,3	-0,5	1,6	66,3	40,9	23,9
İmalat Sanayi (%)	1,2	-0,6	1,8	72,5	43,0	24,8
KAPASİTE KULLANIMI (%)				May.21	Haz.21	Tem.21
Kapasite Kullanım Oranı	76,8	75,9	71,8	75,3	76,6	76,7
GÜVEN ENDEKSLERİ				May.21	Haz.21	Tem.21
Reel Kesim Güven Endeksi	101,4	100,4	98,2	110,3	113,0	114,8
Tüketici Güven Endeksi	87,8	79,7	81,0	77,3	81,7	79,5
Ekonomik Güven Endeksi	97,4	92,5	88,8	92,6	97,8	100,1
SANAYİ CİRO ENDEKSİ				Nis.21	May.21	Haz.21
Sanayi Ciro Endeksi	183,9	207,4	247,9	347,7	376,9	406,6
ELEKTRİK ENERJİSİ				Mar.21	Nis.21	May.21
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon) (Mwh)	295,7	294,3	294,1	27,1	25,1	23,9
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon) (Mwh)	233,6	229,6	233,4	20,9	20,5	19,5
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)				May.21	Haz.21	Tem.21
Bütçe Dengesi	-72,8	-124,7	-138,9	-13,4	-25,0	-45,8
PROTESTOLU SENET				Nis.21	May.21	Haz.21
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	938	916	572	34	50	36
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	1.622	1.905	1.568	112	161	91
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)				Nis.21	May.21	Haz.21
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	589	542	195	7.593	-	30.934
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	181	173	66	1.088	-	4.211
BORSA VE DÖVİZ				May.21	Haz.21	Tem.21
BIST 100 Endeksi	1.282	1.098	982	1.420	1.356	1.393
Dolar/TL	4,81	5,67	7,01	8,34	8,60	8,61
İmalat PMI Endeksi	48,0	47,5	50,0	49,3	51,3	50,4

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

GÖSTERGE ADI	2018	2019	2020	SON AYLIK VERİLER		
YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.						
NÜFUS-GÖÇ						
Nüfus (Bin)	4.320	4.367	4.395			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,3	5,3			
Nüfus Artış Hızı (%)	9,5	10,8	6,3			
TR Nüfus Artış Hızı (%)	14,7	13,9	5,5			
Net Göç Hızı (%)	3,0	4,9	-			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.663	1.620	1.491			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	32,4	31,0	33,4			
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	540	534	478			
Kadın İstihdamının Oranı (%)	32,5	32,9	32,1			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	265	307	307			
İşsizlik Oranı (%)	13,8	16,0	17,1			
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	14,6	17,1	18,1			
TARIMSAL ÜRETİM						
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	8.103	8.430	-			
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	5,1	5,2	-			
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)						
Kamu Yatırım Tahsis Payı (%)	2,3	3,5	-			
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	59	62	75			
ENFLASYON (%)						
TÜFE (yıllık)	20,4	12,4	14,5			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)						
İhracat	12.265	12.169	11.597			
İthalat	10.586	8.676	8.465			
Dış Ticaret Dengesi	1.120	2.730	3.132			
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,1	5,9	6,8			
KAPASİTE KULLANIMI (%)						
Kapasite Kullanım Oranı	64	61	59			
PROTESTOLU SENETLER						
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	46.690	49.799	32.749			
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	5,0	5,4	5,7			
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	985	1.203	581			
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR						
Belge Adedi	326	276	535			
Yatırım (Milyon TL)	13.120	5.692	12.205			
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	8,3	4,2	5,1			
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,9	5,4	5,5			
MALİ / FİNANS						
Bütçe Gelir/Gider	4,6	4,3	4,4			
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	12,0	12,5	11,5			
BANKACILIK						
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)	110,5	105,4	102,4			
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,8	5,7	5,8			
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	5,0	5,1	5,2			
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER						
Kurulan Şirket Sayısı	4.977	5.098	6.274			
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	5,8	6,1	6,2			
Kapanan Şirket Sayısı	799	904	939			
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,4	6,9	6,1			
MARKA-PATENT SAYISI						
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	5.460	4.585	5.348			
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,7	6,4	6,2			
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	135	65	89			
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,8	3,3	4,1			
TURİZM						
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	946	1.223	297			
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,4	2,7	2,3			
MOTORLU KARA TAŞITLARI						
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,2	6,2			
				Mayıs.21	Haz.21	Tem.21
				16,1	17,1	19,0
				Nisan.21	Mayıs.21	Haz.21
				1.222	1.100	1.368
				974	861	980
				247	238	387
				6,5	6,6	6,9
				2020-III	2020-IV	2021-I
				61	61	63
				Nisan.21	Mayıs.21	Haz.21
				2.345	3.445	2.547
				6,9	7,0	7,0
				41	49	177
				Nisan.21	Mayıs.21	Haz.21
				83	49	61
				1.110	1.540	571
				5,4	8,8	3,4
				4,9	13,3	4,3
				Mayıs.21	Haz.21	Tem.21
				4,5	4,5	4,4
				10,4	10,7	11,3
				2020-IV	2021-I	2021-II
				102,4	102,3	96,4
				5,8	5,8	5,8
				5,2	5,2	5,1
				Nisan.21	Mayıs.21	Haz.21
				495	251	625
				5,8	5,6	6,5
				43	22	71
				4,5	4,0	5,8
				Nisan.21	Mayıs.21	Haz.21
				996	735	896
				7,2	6,7	6,1
				30	26	30
				5,5	5,3	5,5
				Nisan.21	Mayıs.21	Haz.21
				14	21	59
				1,7	2,2	2,9
				Nisan.21	Mayıs.21	Haz.21
				6,2	6,2	6,2

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, İSO

Sanayiden turizme, bankacılıktan tarıma uzanan ekonomik yapısıyla Avrupa'nın güçlü ülkesi

İSPANYA

İspanya'nın Sektörel Yapısı

Dünyada hangi sektörlerde lider?

Nüfusu: 47,4 milyon kişi

Milli Geliri: 1,3 trilyon \$

Kişibaşı Milli Geliri: 28 bin \$

Küresel Endekslerde İspanya

■ Cinsiyet Eşitliği Endeksinde	16./190
■ Küresel Rekabet Endeksinde	23./141
■ İnsani Gelişmişlik Endeksinde	25./190
■ Küresel İnovasyon Endeksinde	27./131
■ İş Yapma Kolaylığı Endeksinde	30./190
■ PISA Değerlendirmesinde	31./72
■ Küresel Dijital Rekabet Endeksinde	33./63

İHRACATTA YENİ ROTALAR

İSPANYA

İç savaşla mücadele edeb bir ülkeden, dünyanın en gözde turizm, kültür ve ticaret merkezlerinden biri olma konumuna yükselmek

İspanya'nın Ticaret Yapısı

İhracatı → 312 milyar \$

İthalatı → 330 milyar \$

En çok ne ihraç ediyor?

- Motorlu taşıtlar
- Makina ve bilgisayar
- Elektrikli makineler
- Mineral yakıtlar
- Eczacılık ürünleri
- Plastik ürünleri

En çok ne ithal ediyor?

- Motorlu taşıtlar
- Makina ve bilgisayar
- Mineral yakıtlar
- Elektrikli makineler
- Eczacılık ürünleri
- Organik kimyasallar

İspanya'nın En Büyük Ticaret Partnerleri Kim?

İspanya'nın En Değerli Markaları

İspanya'ya İhracat ve Yatırım Fırsatları

Türkiye'den firmalar İspanya'ya ne ihraç edebilir?

Potansiyel Sektörler

- İlaç ve kimya ürünleri
- Tarım ve hayvancılık ürünleri
- Demir-çelik ve metal ürünleri
- Tekstil ürünleri
- Makine ve aksamları
- Elektrik-elektronik ürünleri

İspanya'ya Ne İhraç Edilebilir? Ürün Örnekleri

Taş kömürü, linyit ve çinko ürünleri	Sıcak mamul demir-çelik
Bakır alaşımı ürünleri	Hayvansal ürünler
Pamuk ve mensucat	Balık ürünleri
Cep/kol saatleri	Bakırdan teller
	Elektronik aksamlar

İspanya Ticaret ve Yatırım Fırsatlarının EN'leri

- Dünyanın gözde turizm-ticaret merkezlerinden biri
- Çeşitlendirilmiş ve çok yönlü bir ekonomi
- Küresel ticaretle güçlü entegrasyon
- Akdeniz'de jeo stratejik önemdeki merkezi konum
- Köklü kültürel ve turistik değerler
- Türkiye ile benzer ve ortak ticari kültüre sahip olması

TÜRKİYE - İSPANYA EKONOMİK İLİŞKİLERİ

18. yüzyılda imzalanan barış, dostluk ve ticaret anlaşması, ikili resmi ilişkilerin temelini oluşturmaktadır. 1980'ler boyunca benzer iktisadi politikaların hayata geçirilmesi, iki ülke arasındaki ilişkilerin işbirliği anlayışı içinde devam etmesini sağlamıştır.

İKİLİ TİCARİ ANLAŞMALAR

Bölgesel Ticaret Anlaşması
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması
Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması

Türkiye - İspanya Ticaret Profili

2020 itibarıyla

Türkiye İspanya'ya 6,7 milyar \$ ihracat
Türkiye İspanya'dan 5,0 milyar \$ ithalat gerçekleştirdi.

İspanya'ya en çok ne ihraç ediyoruz? İspanya'dan en çok ne ithal ediyoruz?

• Otomotiv ürünleri	• Otomotiv ürünleri
• Giyim ürünleri	• Makine parçaları
• Demir-çelik ürünleri	• Plastik ürünleri
• Mineral yakıtlar	• Elektronik cihazlar

Yatırımda Fırsat Vaat Eden Endüstriler

İspanya İhracat ve Yatırım Hakkında Daha Fazla Bilgi İçin

>T.C. Ticaret Bakanlığı Kolay İhracat Platformu
(<https://www.kolayihracat.gov.tr/ulkeler/ispnya>)

>İspanya Ticaret Bakanlığı Yatırım Ajansı
(<https://www.investinspain.org/en/index/>)

Kaynaklar: T.C. Ticaret Bakanlığı, Dünya Bankası, IMF, Trademap, BrandFinance

AÇIKHAVADA FARKIMIZ AÇIK!

3000 m² alana yayılan üretim tesisimiz, teknolojik altyapımız ve uzman kadromuzla
markanızı açık ara **öne çıkarıyoruz.**

Dijital Baskı Merkezi

Endüstriyel Reklam Çözümleri

Araç giydirme

Tabela / Totem Üretimi

Çelik Konstrüksiyon

Dış Cephe Sistemleri

İAR

İZMİR AÇIKHAVA REKLAM

Türkiye'nin en büyük mutfağı

100 bin kişilik üretim kapasitesi... 1000 kişilik uzman kadro... 300'e yakın dağıtım noktası...
Bortar Group yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla
her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek
'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

